

20.06 | 19

Temarapport tilleggsutredninger ikke-prissatte konsekvenser - KU E18 Dørdal – Grimstad

---

Dok-F-018
Påvirkning og konsekvens av
Kombinasjonslinjer 5f, 23g, 23f (revidert)
Kryss med tilførselsveier
Kombinasjonslinjer 4r, 5r og 23h
Reviderte linjer Fevikmarka
Kryssplassering Spedalen

Dokumentinformasjon

Oppdragsnr:	616937
Prosjektfasenr:	119103
Oppdragsnavn:	Kommunedelplan for E18 Dørdal – Grimstad
Dokument nr:	Dok-F-018
Filnavn:	Temareport tilleggsutredninger ikke-prissatte temaer

Revisjonsoversikt:

Revisjon	Dato	Revisjon gjelder	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
0	02.04.2019	Planforslag til høring	R.H. Bjørneseth H. Alnæs R. Solvang L.J. Sundsdal K.I. Vevatne N. Lønmo	A. Fyksen	K.K. Galleberg
1	02.04.2019	Planforslag til høring, inkl 4r, 5r og 23h	R.H. Bjørneseth H. Alnæs R. Solvang L.J. Sundsdal K.I. Vevatne N. Lønmo	A. Fyksen	K.K. Galleberg
2	20.6.2019	Utredninger reviderte linjer i Fevikmarka og kryssplassering Spedalen	R.H. Bjørneseth H. Alnæs R. Solvang L.J. Sundsdal K.I. Vevatne N. Lønmo	A. Fyksen	K.K. Galleberg

Forord

Forord

Nye Veier har ansvaret for planlegging og utbygging av utvalgte strekninger av E18 i Telemark og Aust-Agder. For strekningene Dørdal – Tvedestrand og Arendal – Grimstad starter planprosessen med kommunedelplan, som skal avklare og fastsette korridor for videre planlegging og utbygging. Asplan Viak og Rambøll er engasjert av Nye Veier for gjennomføringen av planarbeidet. Planleggingen er et prøveprosjekt hvor Nye Veier lager kommunedelplan, det vises til Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei - Reformen i veisektoren. De berørte kommunene har etablert et interkommunalt plansamarbeid etter reglene i plan- og bygningsloven kapittel 9.

I henhold til reglene i plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger skal det gjennomføres en konsekvensutredning som grunnlag for planbehandlingen.

Konsekvensutredningen er basert på vedtatt planprogram for E18 Dørdal – Grimstad, datert 23.01.2019.

Utredningsarbeidet har pågått i perioden mai 2018 til mars 2019. I forbindelse med høring og offentlig ettersyn av planprogrammet har det vært åpne møter i alle berørte kommuner og kommunepolitikerne har blitt holdt løpende orientert om arbeidet.

Rapporten er utarbeidet som en tilleggsrapport for å dokumentere konsekvensene av kombinasjonslinjer som framkom i sammenstillingsprosessen, samt nye eksempellinjer som er framkommet gjennom dialog med kommunene både før og underveis i høringsperioden. Rapporten dokumenter også virkningene av kryssløsninger med tilførselsveier for ikke-prissatte temaer.

Rapporten er utarbeidet av fagsvarlige for ikke-prissatte tema: Ruth H. Bjørneseth (landskapsbilde), Hanne Alnæs (friluftsliv/by- og bygdeliv), Rune Solvang og Lars Jøran Sundsdal (naturmangfold hhv Dørdal-Tvedestrand og Arendal-Grimstad), Kjersti I. Vevatne (kulturarv) og Nina Lønmo (naturressurser). Alle temaene tilhører disiplin ikke-prissatte konsekvenser som ledes av Ane Fyksen.

Prosjektleder for Nye Veier har vært Solfrid Førland. Rådgivergruppa har vært ledet av oppdragsleder Kristi K. Galleberg fra Asplan Viak og assisterende oppdragsleder Elisabeth O. Herstad fra Rambøll.

Sandvika, 20. juni 2019.

INNHold

1	BAKGRUNN	5
2	METODE	5
3	VERDIVURDERING AV DELOMRÅDER	6
4	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS NYE KOMBINASJONSLINJER.....	7
4.1	STREKNING 5: LINDLAND- TVEDESTRAND, ALT. 5F	7
4.2	STREKNING 23: TEMSE - GRIMSTAD, ALT. 23G.....	21
4.3	STREKNING 23: TEMSE - GRIMSTAD, ALT. 23F (REVIDERT VARIANT ETTER KU)	39
5	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS KRYSS MED TILFØRSELSVEIER	60
5.1	KRYSS GJERDEMYRA.....	60
5.2	KRYSS FIKKJEBAKKE EKSEMPELLINJE A	64
5.3	KRYSS FIKKJEBAKKE EKSEMPELLINJE B	69
5.4	KRYSS BROKELANDSHEIA	74
5.5	KRYSS BARLINDDALEN	78
5.6	KRYSS SAGMYRA (KROKTJENN).....	83
5.7	KRYSS HALVT KRYSS HAREBAKKEN/HALVT KRYSS STOA.....	88
5.8	KRYSS HEIDALEN.....	94
5.9	KRYSS HALVT KRYSS RANNEKLEIV/HALVT KRYSS NEDENES	99
5.10	KRYSS RANNEKLEIV EKSEMPELLINJE A	103
5.11	KRYSS BRINGSVÆRHEIENE.....	106
5.12	KRYSS BIE	110
6	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS NYE LINJER ETTER SAMHANDLING MED KOMMUNENE.....	115
6.1	STREKNING 4: SKORSTØL – LINDLAND, ALT. 4R.....	115
6.2	STREKNING 5: LINDLAND – TVEDESTRAND, ALT. 5R.....	124
6.3	STREKNING 23: TEMSE - GRIMSTAD, ALT. 23H.....	135
7	PÅVIRKNING OG KONSEKVENNS AV OPTIMALISERTE LINJER OG KRYSS I GRIMSTAD UTARBEIDET I SAMARBEID MED KOMMUNEN I HØRINGSPERIODEN.....	149
7.1	STREKNING 22: ASDAL - TEMSE, ALT. 13801 (BLÅ LINJE)	149
7.2	STREKNING 22: ASDAL - TEMSE, ALT. 13802 (BLÅ LINJE)	167
7.3	STREKNING 23: KRYSS SPEDALEN	185
8	KILDER.....	192
9	VEDLEGG	192
9.1	AREALREGNSKAP DYRKET OG DYRKBAR MARK	192

1 Bakgrunn

Denne rapporten inneholder konsekvensutredning av nye kombinasjonslinjer som er framkommet etter sammenstillingsprosessen som ble gjennomført i begynnelsen av mars 2019 og fram til høring.

Rapporten inneholder også konsekvensutredning av kryssløsninger med tilførselsveier.

Rapporten ansees som et tillegg til temautredningene for ikke-prissatte tema som er utarbeidet i prosjektet.

Detaljerte utredninger av eksempellinjene for hvert utredningstema finnes i:

Dok-F-002 Landskapsbilde

Dok-F-006 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Dok-F-004 Naturmangfold

Dok-F-014 Vannmiljø

Dok-F-003 Kulturarv

Dok-F-005 Naturressurser

2 Metode

For metode vises det til temarapporter for ikke-prissatte tema.

Trinn 1 (konsekvens for delområder) og trinn 2 (samlet vurdering av konsekvens for hvert tema) er dokumentert i dette dokumentet.

For nye eksempellinjer og kryssløsninger med tilførselsveier er samlet vurdering for hvert tema sammenstilt til en samlet konsekvens for alle de ikke-prissatte temaene som er utredet (deler av trinn 3). Etter Statens vegvesens veileder V712 Konsekvensanalyser skal alternativene rangeres i trinn 3. Dette er ikke gjort da disse strekningene har kommet fram som en del av sammenstillingsprosessen etter at konsekvensutredningsarbeidet er slutført.

Hensikten med tilleggsutredningene er å dokumentere virkningene for de ikke-prissatte temaene for nye eksempellinjer som har kommet fram i prosessen fram mot høringsperioden.

Usikkerhet

For de fleste tema er usikkerhetene tilsvarende som for utredningsarbeidet som er dokumentert i temarapportene. For naturmangfold er alle kryssområder samt deler av eksempellinje 4r befart/sjekk ut ved hjelp av kart. Spesielt krysset ved Risør er sjekket godt ut i felt da det her var et større potensial for funn av nye naturtypelokaliteter. Utredningene for eksempellinjene er basert på feltarbeid i 2018, noe supplerende feltarbeid i 2019, gjennomgang av eksisterende kunnskap og kartstudier, og er vurdert som godt nok med

tanke på konflikter med regionale og nasjonale verdier (A- og til dels B-lokaliteter). Trolig er det flere C-lokaliteter og kanskje også B-lokaliteter som ikke er fanget opp.

3 Verdivurdering av delområder

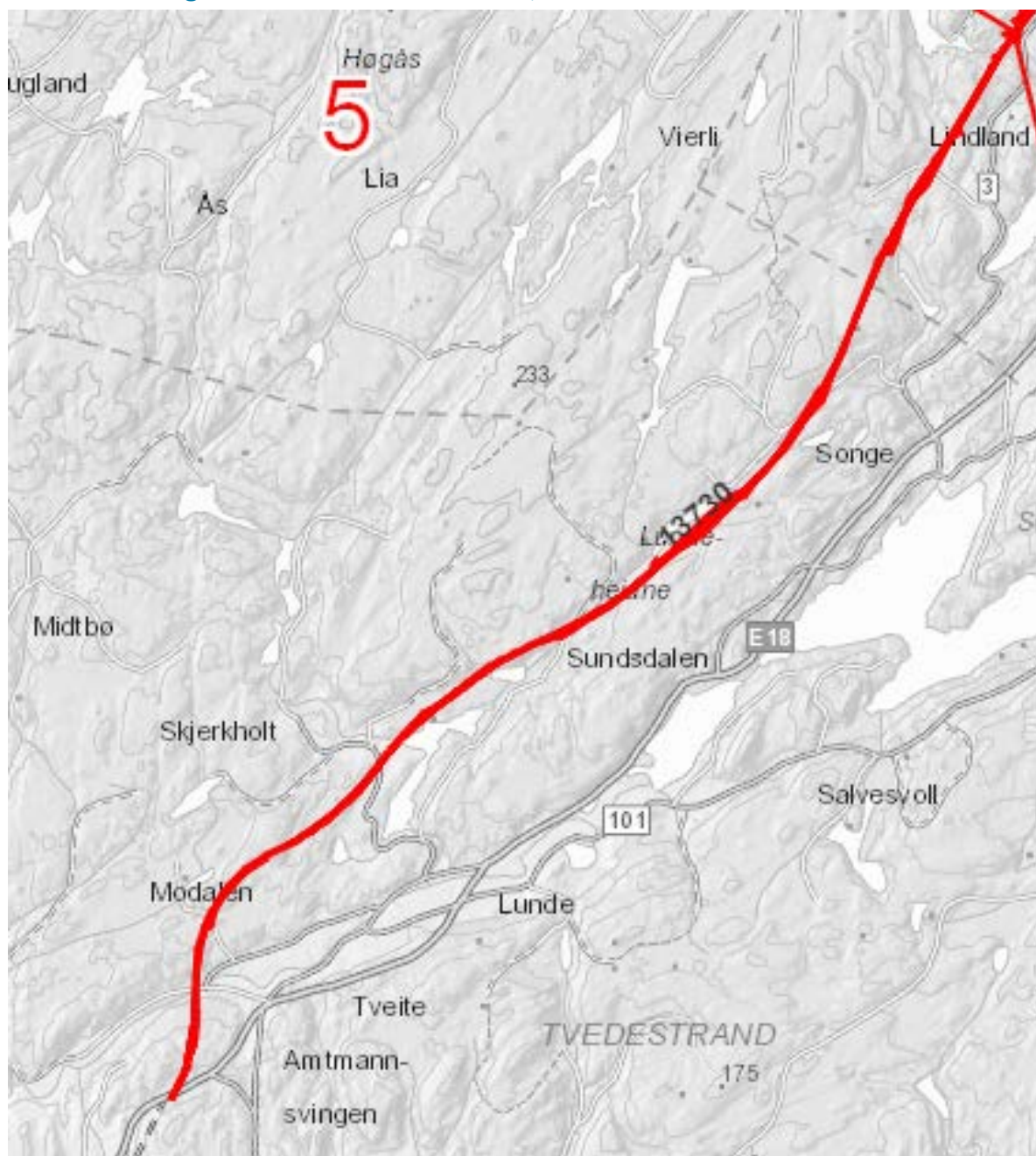
For verdivurderinger vises det til temarapporter for ikke-prissatte tema.

4 Påvirkning og konsekvens nye kombinasjonslinjer

I den samfunnsøkonomiske analysen er det kommet fram 3 nye kombinasjonslinjer. De nye kombinasjonslinjene består av elementer fra eksempellinjene som er utredet i temarapportene for ikke-prissatte tema.

Påvirkning og konsekvens av disse utredes i dette kapitlet.

4.1 Strekning 5: Lindland- Tvedestrand, alt. 5f

4.1.1 Landskapsbilde

Tabell 1 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT28 Timmeråsen - Lundeheiane	Fra nord krysser eksempelveilinja en liten elvedal i bru og skjærer sørover gjennom en åsrygg. Videre ligger den godt forankret mellom skogkledde koller vest for Lindland, men noe synlig fra Savann og arealet rundt, før den går gjennom Skaftstjennheia i tunnel. Herfra følger eksempelveilinja et tydelig daldrag nord for Lundeheia og går deretter i tunnel gjennom Mortenabben på vei mot Skjerkholt dalen.		(- -)	<p>Tiltaket linjeføring og skala bryter med karakteren i landskapsbildet og gir middels negative konsekvenser.</p> <p>Tunnelen gjennom Skaftstjennheia og Mortenabben er med på å redusere de største og mest negative påvirkningene på landskapsbildet.</p> <p>Middels negative konsekvens.</p>
DT31 Skjerkholt-dalen	Eksempelveilinja kommer ut fra tunnel i dalsiden og krysser landskapsrommet rundt Åsvannet langs en terrengrygg på nordsiden av vannet. Brukryssingen er plassert der vassdraget har sitt utløp i Åsvannet.		(- -)	<p>Negative konsekvenser ved kryssing av landskapsrom ved Åsvannet som gir stort synlighet og barrierevirkning.</p> <p>Veianlegget vil bli godt synlig og få fokus i landskapsbildet. Eksempellinja vil dominere over landskapets skala og bli en barriere selv om den får noe visuell forankring i landskapets små former.</p> <p>I sørvest vil eksempellinja påvirke den nedenforliggende grenda.</p> <p>Middels negative konsekvens</p>
DT32 Føykåsen	Eksempelveilinja følger i stor grad landskapets overordnede terrengformer.		(-)	<p>Tiltaket vil bli liggende tungt i terrenget og medføre inngrep i form av fjellskjæring og også noe fylling.</p> <p>Eksempelveilinas framføring gjennom delområdet gir noe negativ påvirkning, men vurderes likevel som ubetydelig konsekvens for landskapsbildet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT30 Lunde	Veianlegget krysser daldraget med Storelva i bru i et område der landskapsrommet åpner seg noe opp mot øst. Brua lander på fylling før den går videre i tunnel. Eksempellinja går i nærføring til flere boliger og krysser elva ved et kraftverk og eldre industrimiljø.		(- -)	<p>Kryssingen av daldraget vil bli veldig eksponert og gi nærføring til kulturmiljø.</p> <p>Utforming av bru vil ha påvirkning på landskapsbildet.</p> <p>Lengden på brua og hvor store fyllinger det blir i sør bestemmer hvor stor påvirkning den vil ha på landskapsbildet.</p> <p>Brua vil bli synlig over store avstander gjennom det lange og smale landskapsrommet, og blir et blikkfang i et tradisjonelt kulturlandskap.</p> <p>Middels negative konsekvens</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens

4.1.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 2 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 15	Eksempelveilinja går i tosidig skjæring fra Åsvannet til Fosstveit, men har en kort tunnel gjennom Føykåsen og en kort Strekning med fylling nord for Fosstveit		(- -)	<p>Middels negativ konsekvens.</p> <p>Eksempelveilinja berører området i mindre grad, men vil krysse enkelte stier i området og være i betydelig nærføring til flere boliger langs Modalsveien. Det er overnattingstilbud og helse relaterte aktiviteter ved Birgitta-tun som ligger i sørenden av Åsvannet. Veilinj i nærføring til tunet og øvrige bomiljøer vil endre lydbildet og opplevelseskvaliteter og verdi som stille område. Fylling tett på bomiljøer/gårdsbruk ved Modalen og Nodeland vil gi sterk nærvirkning.</p> <p>Veianlegget medfører barrierevirkning, men tunnelstrekningen under Føykåsen reduserer denne virkningen noe.</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 18	<p>Eksempelveilinja ligger vest for dagens E18 på strekningen Savannet til Åsvannet. Starter sørøst for Savannet, går i fylling vest for Lindlands-Husfjell og inn i en ca. 1000 m lang tunnel under Skaftstjennheia over Lundeheiane hvor den dreier sørvestover og inn i en ca. 500 m lang tunnel gjennom Mortenabben. Eksempelveilinja går gjennom et stort, uavbrutt skogsområde med store friluftslivsverdier. Den går delvis i fylling/delvis i skjæring i lia på nordsiden av Åsvannet.</p>		(---)	<p>Stor negativ konsekvens.</p> <p>Veianlegget vil ha stor påvirkning på delområdet der eksempelveilinja legges i uberørt terreng hvor det drives jakt og friluftsliv. Eksempelveilinja vil avskjære en rekke stier og traktorveier og bli en stor barriere spesielt med hensyn til jaktinteresser som er særs utbredt. Nærføring til Hestemyr ved Lindlands-Husfjell som er viktig turmål. Stor påvirkning ved Morttjern og Åsvannet som er et populært utfartsområde med mange stier og særegent landskap. Fossen Gufsa mellom vannene er et populært turmål. Noe påvirkning ved Morttjern. Åsvannet med badeplasser og møteplasser forstyrres av ny linje. Attraktiv badeplass i nordenden av vannet ødelegges. Lydbildet endres.</p> <p>Veianlegget vil ha betydelig nærvirkning på området med hensyn til opplevelseskvalitet.</p> <p>Usikkerhet: En lang tunnel vil redusere konfliktene ved Lindland betydelig. En kort tunnel vil redusere friluftslivet en del. Forskyving av linje noe nordover ved Åsvannet vil minimerer konfliktnivå.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens

4.1.3 Naturmangfold

Linja er en kombinasjon av 5c og 5e. To naturtypelokaliteter vil bli direkte berørt av tiltaket. Jfr kapittel om usikkerheter er det potensial for flere naturtypelokaliteter i linja eller i nærheten av linja, fortrinnsvis C-lokaliteter. Dette gjelder utelukkende skog da de fleste øvrige naturtypelokaliteter er godt fanget opp, jfr. hovedrapport.

Tabell 3 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N132 Ule-skotet Gammel lavlandsblandingsskog (C-verdi)	Tiltaket vil gå i nordenden av denne lokaliteten		(-)	Tiltaket vil berøre nordre del av denne lille lokaliteten
N142 Mortenabben Rik edelløvskog (B-verdi)	Tiltaket vil ha vei og tunnelinnslag i lokaliteten		(---)	Tiltaket vil ha tunnelinnslag sentralt på lokaliteten og arealbeslag og fragmentering vil i stor grad berøre de sentrale og nordlige delene
Landskapsøkologi	Tiltaket vil gå i helt ny trasé vest av dagens E18, opptil 1,0 km fra dagens trasé. Det vil være tunnel inn i Mortenabben nord for Morttjern og bro over Storelva		(---)	<p>Tiltaket vil i ganske stor grad splitte opp et landskap med noe tekniske inngrep (skogsbilveier, gårdsveier, bebyggelse), store barrierer vil skapes og landskapsøkologiske funksjoner vil brytes. Det er tettere nærføring med kulturlandskap og bebyggelse enn 5a og 5b</p> <p>Tiltaket vil gå gjennom et landskap hvor det blant annet er kjent en storfugleik. Det har vært aktivitet på leiken de siste årene, og skal visstnok være en leik hvor det «aldri» har vært hogst. Leiken er en av ytterst få</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
				ut mot kysten i Risør. Trolig er det flere viktige viltforekomster i landskapet (rovfugl-reir, fåtallige hakkespetter etc.). Vel så viktig som risiko for at reirlokalteter forlates er at landskapet endres på kort og lang sikt ved at viktig areal for næringssøk endres (for storfugl, rovfugl m.fl.) eller at byttedyr tilgang endres (gjelder spesielt rovfugl). Disse konsekvensene er vanskelige å forutse. I denne tilleggsrapporten er vilttrekkene også vurdert under landskapsøkologi.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF10 Ekksjø – Lindlandsvatnet (id:018-190-R) inkl. Lindlandsvatnet (id:018-9433-L), Lindlandsvannet bekkefelt (id:018-191-R), Lauvdalsvatnet (018-9477-L) og Steaelva (018-34-R)	Ca. 2 km vei gjennom flatt område og veien drenerer til ulike mindre bekker og vann med utløp til Lindlandsvatnet.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Negativt om linja trekkes mot vest, da berørte vassdrag påtreffes lenger opp i vassdraget.
VF11 Songebekken inkl. bekkefelt (id:018-205-R) og Songevannet (id:018-1259-L)	Totalt vil ca. 2 km av veien ha fall mot veifylling ut i utløpsbekken til Skaftstjenna. Av dette er ca. 1 km i tunnel.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Lite betydning hvor i korridoren veien legges. Mot vest vil større områder bli påvirket nedstrøms, mot øst vil flere sidebekker og vann kunne bli berørt.
VF12 Rossålvann, bekkefelt (id:018-116-R) inkl. Rossålvann (id:018-9476-L) og Skjerka bekkefelt inkl. Skjerka (id:018-196-R)	Veistrekket har fall mot sør hele veien til bru over innløpselv til Åsvannet. Veifyllinger tett inntil, i og tvers over bekken. Totalt ca. 6,5 km vei med avrenning til VF12. Betydelig miljøskade pga mye fylling i/ved bekk langs store deler av vassdraget.	Høy	(--)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. For VF12 er det betydelig større påvirkning (km) enn for de andre vannforekomstene for alternativ 5f. Det vil være positivt om linja trekkes mot sør, sørøst.
VF13 Storelva (Vasseden – Sognevannet), bekkefelt (id:018-206-	Ca. 1 km vei har fall ned mot brukryssing av Storelva.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor.

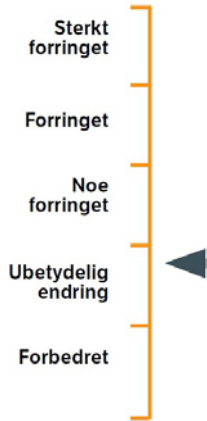
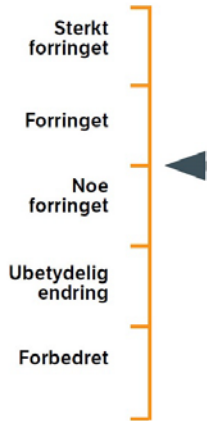
Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
R) og Storelva (Vassende – Sognevanne t) (id:018-127-R)				Storelva må krysses. Fordel om kryssing skjer så langt øst/nedstrøms som mulig.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: 5f er vurdert som den dårligste av de østlige alternativene ved at den kombinerer det «verste» av 5c og det «verste» av 5e. Konsekvensgraden er vurdert som store negative på grunn av inngrep i rik edelløvsskog ved Mortenabben og landskapsøkologiske konsekvenser. For vannmiljø er det ubetydelig forskjell i konsekvens mellom de østligste alternativene.

4.1.4 Kulturarv

Tabell 4 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
21 Haukåsen Vierliheia Langhøl	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
22 Dale Moen Lindland	Eksempellinjen går gjennom vestre deler av kulturmiljøet, og er ikke i direkte konflikt med kulturminner. Visuell påvirkning er begrenset.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
23 Skjerkholt	Eksempellinjen legges nord for Åsvannet, og langs sørøstre grense for delområdet. Det er negativ visuell påvirkning på kulturmiljøet, og eksempellinjen kommer nær inn mot kulturlandskapet. Avstand fra gruveområdet til eksempellinjen er ca. 250 meter. Ved Vestervik er eksempellinjen i konflikt med automatisk fredet tjærebrenningsanlegg, brukt i nyere tid.		(-)	Justering av eksempellinjen vil ikke kunne fjerne negativ visuell påvirkning og konsekvens.
24 Barlindbu Kjerrgråmyr	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
25 Langtjern Åsvatnet	Eksempellinjen ligger gjennom hele kulturmiljøet og berører mange kulturminner, blant annet flere grenserøyser og automatisk fredet hulvei. Kommer nær automatisk fredet bogastelle, og bygningsmiljø med SEFRAK i Modalen. Negativ visuell påvirkning.		(--)	Justering av eksempellinjen vil ikke kunne fjerne negativ visuell påvirkning og konsekvens.
26 Fosstveit Angelstad Lunde	Eksempellinjen har brøløsning som går over en husmannsplass og et industrimiljø på Fosstveit. Broen går også over Vestlandske hovedvei, og to automatisk fredete kulturminner. Konflikten er trolig ikke direkte, men visuell. Broen vil også være synlig fra store deler av miljøet, og endre opplevelsen. Reduserer lesbarhet og verdien av kulturminnene.		(---)	Det er lite rom for justering av linjen siden den skal treffe fast punkt i naboplan. De viktigste sammenhengene i kulturmiljøet ligger øst for eksempellinjen. Det er derfor positivt med noe justering vestover for å øke avstand til Fosstveit bru. Viktig å også søke god bruløsning og god høyde.

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Påvirker 3 delområder i sør, og har stor negativ konsekvens ved Fosstveit. Samlet sett har eksempellinjen 5f middels negativ konsekvens.

4.1.5 Naturressurser

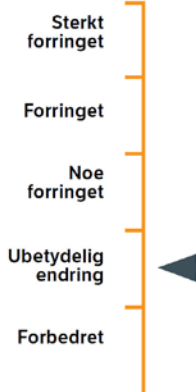
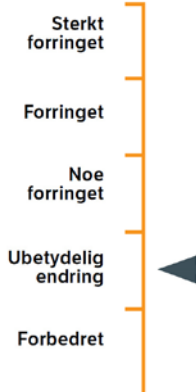
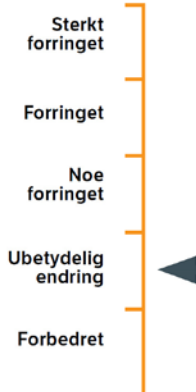
Tabell 5 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
DT23/ Lindland	Tiltaket berører ikke delområdet, men går like vest for dette.		0	Verdi: Middels. Dersom veilinjen skyves vestover, vil delområdet kunne bli berørt.
DT24/ Songe	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Stor. Dersom veilinjen skyves vestover, vil delområdet bli berørt.
DT25/ Langemyr	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Noe. Dersom veilinjen skyves vestover vil delområdet kunne bli berørt.

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT26/ Skjerkholt	Tiltaket splitter flere mindre areal og medfører arealbeslag av dyrka mark.		(--)	Verdi: Middels. Dersom veilinjen skyves vestover, vil delområdet bli ytterligere berørt. Avhengig av størrelsen på restarealene på hver side av veilinjen vil beslaget kunne øke dersom disse ikke er mulig å drive.
DT27/ Grændsen	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Middels. Dersom veilinjen skyves østover, vil delområdet kunne bli berørt.
DT28/ Noddeland	Tiltaket medfører et minimalt arealbeslag i østre ytterkant av et mindre areal med dyrka mark.		0	Verdi: Middels. Dersom veilinjen skyves østover, vil delområdet kunne bli berørt.

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT29/ Angelstad	Tiltaket berører ikke delområdet.	 <p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Verdi: Stor. Dersom veilinjen skyves østover vil delområdet kunne bli berørt.
DT30/ Fosstveit	Tiltaket berører ikke delområdet.	 <p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Verdi: Stor. Dersom veilinjen skyves østover vil delområdet kunne bli berørt.
DT31/ Storelva	Tiltaket berører ikke delområdet.	 <p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Verdi: Stor. Dersom veilinjen skyves østover vil delområdet kunne bli berørt.

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT32/ Bjørnstad	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Stor. Dersom veilinjen skyves østover vil delområdet kunne bli berørt, men dette er et lite areal inntil dagens E18.
DT33/ Berge	Tiltaket berører i begrenset grad et mindre, smalt areal med dyrka mark, men skjærer gjennom på midten. Andre areal innenfor DT33 blir ikke berørt.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig). Restarealet på hver side vil være marginalt for oppdyrking, men arealbeslag begrenset.
DT34/ Rødmyr	Tiltaket medfører arealbeslag i østre ytterkant av et areal med dyrka mark.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Medfører arealbeslag av et regionalt viktig areal med dyrka mark med stor verdi, men som allerede er berørt av dagens E18. Justering av veilinjen vil kunne begrense beslaget.

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Mineralressurser				
DT111/ Fosstveit	Alternativet berører ikke delområdet		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja flyttes mot øst vil delområdet kunne påvirkes. Ubetydelig verdi på delområdet gjør at konsekvens forblir ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativt
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

4.1.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av middels negativ konsekvens

4.2 Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

4.2.1 Landskapsbilde

Tabell 6 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Temse-Grimstad, alt.23g

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG-22 Lundeheia- Fjæreheia	Eksempellinja skjærer seg gjennom skogkledde koller i tosidig fjellskjæring og videre over et myrområde. Tiltaket ligger tungt/dypt i terrenget og vil drenere ut myrene.		(- -)	<p>Landskapsbildet vil endres totalt innenfor de avgrensede landskapsrommene, men vil være skjermet for resten av delområdet.</p> <p>Inngrep i myr- og skogområde gir betydelige negative konsekvenser for landskapsbildet.</p> <p>Middels negative konsekvens.</p>
AG-26 Hollejtjern	Eksempelveilinja krysser delområdet rett vest for Hollejtjern. Veianlegget vil ligge på fyllinger over daldraget, og bli en barriere i landskapsrommet.		(- -)	<p>Tiltaket vil føre til fjellskjæringer som «kapper av» skogkledde dalsider og skape sår i landskapet. Veianlegget vil dominere landskapsbildet i området og gi betydelige negative konsekvenser.</p> <p>Middels negative konsekvens.</p>
AG28 Raet	Eksempellinja unngår å berøre Raet, kan komme i nærføring ved tunnelåpningen i sør.		0	Ubetydelig konsekvens

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG30 Trollaheia	Fra nord kommer eksempel linja på skrått og krysser daldraget ned mot Rorevann før den går i kort tunnel. Eksempellinja krysser flere små landskapsrom. Deretter går den i tunnel gjennom Trollaheia fram til og med Solbergåsen.		(- -)	<p>Tiltaket medfører fjellskjæringer, fyllinger, og påvirker en rekke små landskapsrom som domineres av eksempelveilinja.</p> <p>Omfattende inngrep i området gir negative konsekvenser for landskapsbildet, mens tunnelene reduserer konsekvensene noe.</p> <p>Middels negativ konsekvens.</p>
AG32 Dømmesmøen	Eksempelveilinja går i tunnel under delområdet og unngår de fredete arealene.		0	Vil ikke påvirke delområdet
AG35 Grimstad kirkegård	<p>Veien vil få nærvirkning til Grimstad kirkegård og tunnelpåhugget i Solbergåsen vil være henvendt i den retningen.</p> <p>Eksempelveilinja ligger høyere enn terrenget, noe som vil gjøre den mer eksponert for omgivelsene i det flate delområdet.</p>		(-)	<p>Veien medfører negativ visuell påvirkning på kirkegården.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>
AG36 Frivoll-Rore hageby	Eksempelveilinja går i dagsone gjennom området hvor landskapsbildet preges av småskala mosaikk. Veilinas plassering medfører en stor visuell påvirkning på delområdet og vil være synlig fra en rekke omkringliggende boligområder.		(- -)	<p>Stor synlighet og inngrep i sammensatt landskapsbilde gir betydelig negative konsekvenser.</p> <p>Tunnelpåhugg og forskjæringer vil gi sår i landskapet, særlig påhugget mot sør som vender mot kulturlandskap og boliger.</p> <p>Middels negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens.

Tabell 7 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23g

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse, Bringsvæ- vær	Eksempelveilinja kommer i dagsone fra nordøst og går videre nordvest for Holletjennene. Hele strekningen her går i et utmarksområde. Kryss i dagen ved Tuetjenn hvor det går en tilførselsvei sørover til eksisterende E18-ryss ved Bringsværmoen .		(- -)	Middels negativ konsekvens. Veilinen krysser noen turstier. Den blir eksponert fra turmål/utsiktspunkt på Bjørkåsen som er mye benyttet av lokalbefolkningen og skoler/barnehager. Eksempelveilinja vil gi nærvirkning til friluftsliv knyttet til Holletjenn der det er fiske- og badeplasser og turstier. Kryssplasseringen ligger i et urørt utmarksområde. Tilførselsveien krysser noen turstier.
AG 10 Fevik	Eksempelveilinja berører ikke delområdet.		0	Ubetydelig konsekvens. Tiltaket vil redusere trafikkbelastningen på dagens E18 forbi Bringsværmoen der det er skoler, barnehage og idrettsanlegg.
AG 11a Fjære- heia, Dømme- smoen	Eksempelveilinja går i dagsone i dyp tosidig skjæring vest for Dømmesmoen. Kort tunnel, ca. 300 meter under Bråstadheia og kort tunnel, ca. 140 meter vest for Skytebanetjenn. Krysser lokalveien i Deidalen som er en mye brukt sykkelrute.		(- - -)	Stor negativ konsekvens. Dagsonen krysser noen av de mest attraktive turområdene i Grimstad. Både lysløype, turmål, tur- og ridestier vil bli delt av ny vei. De korte tunnelene ivaretar noen få turstier, men ikke alle og er av liten betydning, da tunnelportaler og lange dagsoner påvirker området negativt. Nytt trafikkbilde reduserer opplevelsen av ro og rekreasjon. Dagsonene vil gi nærføring til og barrierevirkning for barn og unges nærområder og lekeområder rundt Vestre

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
				Fjære, langs Fjæreveien og ved Dømmesmoen. Parken på Dømmesmoen brukes av folk i alle aldre.
AG 11b Frivoll - Vik	Eksempelveilinja berører ikke delområdet.		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 12 Grimstad sentrum	Eksempelveilinja berører ikke delområdet		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 13 Rore, Bergemoen, Landvik	Eksempelveilinja går i dagsone over Bergemoen.		(- -)	Middels negativ konsekvens. Dagsonene vil gi nærføring til og barrierevirkning for barn og unges nærområder og lekeområder på Klomreheia, Rore, Klingremoene og Frivoll. Trafikkbelastningen på dagens E18 vil bli redusert og bidra til at lydbildet på Fjære barnehage blir noe bedre. Eksempelveilinja kommer nær Grimstad travbane.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 14 Tønnevoll	Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.		0	Ubetydelig konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens

4.2.3 Naturmangfold

Tiltaket vil gå gjennom strekningen i helt ny trasé. Noen C- og B-lokaliteter vil berøres, hovedsakelig vest for Holletjern. Nord for Bringsvær vil tiltaket berøre et middels stort område med sammenhengende eldre skog.

Tabell 8 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23g

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N415B Holleheiene øst Rik edel-løv-skog (C-verdi)	Tiltaket går i trase i søndre del av lokaliteten.		(-)	Arealbeslag av minst halvparten av lokaliteten, trolig mer. Behov for sideareal i anleggsfasen øker risiko for at hele lokaliteten går tapt.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konse- kvens	Forklaring/usikkerhet
N415 Holle-tjern V Rik sump- skog (B-verdi)	Tiltaket går i trase i nordre del av lokaliteten.		(--)	Arealbeslag av omtrentlig halve lokaliteten, samt at masseutskifting og endrede hydrologiske forhold etter all sannsynlighet vil påvirke resterende del av lokaliteten. Stor risiko for påvirkning av vannlokaliteten Holletjenn.
N416 Lille- moen 1 Rik edel- løvskog (B-verdi)	Tiltaket passerer i trase gjennom østre del av lokaliteten. Passerer svært nær N218.		(-)	Arealbeslag som følge av veiens sideareal. I lokaliteten står også et eiketree i kategorien «utvalgte naturtyper, hule eiker» svært nær tiltaket. Treet er i fare for å måtte vike plassen. For øvrig har lokaliteten størst verdier knyttet til rik edelløvskog i vestre deler, og de viktigste arealene av lokaliteten blir ikke berørt av tiltaket.
N418 Lille- moen 3 Store gamle trær (C-verdi)	Tiltaket passerer rett sør for lokaliteten.		(--)	Øst i lokalitet N416 står et eiketree som har nådd en størrelse som gjør den til en utvalgt naturtype i «hule eiker». Nærføring som fører til arealbeslag så nær at treet etter all sannsynlighet må felles.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N422 Skytebane- tjenn vest Gammel fattig edel-løvskog (C-verdi)	Veien passerer lokaliteten i vestre kant. Det er planlagt en kort tunnel hvor vestre tunnelåpning ligger i kanten av lokaliteten.		(--)	Arealbeslag forårsaket av veiens sidearealer, som delvis er skjæring, og som delvis vil være arealer som trengs i forbindelse med tunnelåpningen. Lokaliteten vil mest sannsynlig utgå i sin helhet da restarealet vil ha liten verdi.
Land-skaps- økologi	Tiltaket går i ny trase nord for dagens E18		(---)	Tiltaket vil i stor grad splitte opp nytt landskap og leveområder langt fra dagens E18. Deler av området er uten større inngrep og med gammelskog (hogstklasse V), mens store deler også er yngre produksjonsskog. En hekkelokalitet for hønehaug ligger ca. 300 m fra tiltaket. Det er stor risiko for at denne går ut av bruk.
Vilttrekk	Tiltaket påvirker ett vilttrekk av middels verdi		(-)	Vilttrekk spesielt viktig for hjort avskjæres og leveområder splittes opp både ved Bringsvær og Dømmesmoen. Tunnel ved Dømmesmoen vil sørge for utveksling av dyr.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF21 Temse bekkefelt (id:019-493-R), Temse utløpselv (019-31-R) og Temse (019-10951-L)	Veilinjen har krysningspunkt (veifylling) over innløpsbekk til Temse. 1 km vei drenerer til bekk. Veilinje går gjennom myrområde (m/veifyllinger) som sannsynligvis drenerer til vannforekomst.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Brukryssing vil være mer skånsomt enn veifylling over myrområdet og vannforekomst.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
VF22 Vikkilen bekkefelt (id:019-510-R) inkl. Vikkilen (0121000200-C)	Veilinja krysser innløpsbekk til Holletjenn, langt opp i vannforekomsten. Ca. 2 km vei drenerer hit.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Legges linja mot sør – sørøst vil avstanden til Holletjenn minke, samtidig vil kryssing av vassdraget skje lenger ned i vassdraget.
VF23 Rore bekkefelt (id:019-456-R) inkl. Rore (019-1270-L)	Ca. 1,5 km vei i tunnel, med bunnpunkt inne i tunnel. Krysser trolig under innløpsbekk til Rosholtjenn/Rore. Det forutsettes at tunnelvaskevann renses før utslipp til annen resipient enn Rorevann.	Høy	0	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Det forutsettes at rensed tunnelvaskevann ikke ledes mot Rorevann, men pumpes til et annet nedslagsfelt. Hvis dette ikke gjennomføres, vil konsekvensgrad endres til noe betydelig miljøskade.
VF24 Groosfjorden bekkefelt (id:019-575-R)	Ca. 1,5 km vei i dagen sør for tunnel vil trolig drenerer mot mindre tilløpsbekker til Vossbekken. Om tunnelvaskevann pumpes sørover vil avrenningsvann kunne ledes til denne forekomsten. Det forutsettes at tunnelvaskevann renses før utslipp til resipient.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Liten betydning hvor i korridoren veilinja legges.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens på grunn av noe arealbeslag i rik edelløvskog og inngrep i et område med sammenhengende gammelskog, i tillegg til noe konsekvens for berørte vannforekomster. Det forutsettes at rensed tunnelvaskevann ikke ledes til Rorevannet.

Tabell 9 Påvirkning og konsekvens strekning 5 Temse-Grimstad, alt. 23g

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
40 Bringsvær	Eksempellinjen legges nord og vest for kulturmiljøet. Det eneste stedet eksempellinja er i nærføring til kulturmiljøet er helt i nord, men visuell påvirkning er svært begrenset.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
41 Spedalen Vik	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
42 Fjære kirke	Eksempellinjen ligger nord for kulturmiljøet, og vil påvirke visuelt – først og fremst som følge av fylling. Avstand mellom eksempellinjen og kirken er om lag 6-700 meter.		(-)	Justering av eksempellinjen nordover vil gi økt avstand til kulturmiljøet, men vil trolig medføre høyere skjæring og fylling og konsekvensgrad vil ikke bli bedre.
43 Grimstadbanen	Eksempellinjen krysser over Grimstadbanen. Det legges til grunn at dette vil kunne gjøres uten å bryte forbindelsen som jernbaneminnet utgjør, og at kryssingen skjer på en skånsom måte. Noe visuell påvirkning.		0	Justering av linje vil ikke endre konsekvensgraden.
44 Gjømle Killegård	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
45 Dømmesmoen	Eksempellinjen ligger i tunnel under kulturmiljøet, og det forventes ingen påvirkning. Forutsetter tunell uten inngrep i dagsone.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
46 Frivoll	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
47 Killingmoen Bergmoen	Eksempellinjen ligger gjennom delområdet. Den krysser Vestlandske hovedvei (Gjærbrøndveien /Fjæreveien), men er ellers ikke i konflikt med kulturminner. Nærføring til noen SEFRAK-bygg. Visuell påvirkning.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Justering av eksempellinje vil ikke endre konsekvens
48 Skaregrøm	Eksempellinjen ligger langs dagens E18, og ny fyllfot innebærer en viss utviding av dagens veianlegg. Påvirkning er liten.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Ved justering av linje sørover vil konsekvensgrad bli lavere. Ved justering av linje nordover vil konsekvensgrad bli høyere.

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Påvirker to delområder. Eksempellinje 23g har samlet noe negativ konsekvens.

4.2.5 Naturressurser

Tabell 10 Påvirkning og konsekvens strekning 5 Temse-Grimstad, alt. 23g

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
AG16/ Bjørkåsen	Tiltaket går i ytterkant av et mindre areal med dyrkbar mark. I tillegg vil mulig kryss/tilkoblingsvei kunne berøre delområdet.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Tiltaket berører kun et lite, isolert areal med mindre verdi enn delområdet for øvrig. Dersom veilinen skyves østover vil arealbeslaget kunne øke.
AG17/ Lillemoen	Tiltaket skjærer tvers gjennom en større del av delområdet.		(--)	Verdi: Middels Dersom veilinen forskyves vil arealbeslaget kunne endres.
AG18/ Fjære- Frivoll	Tiltaket går i ytterkant av mindre areal med dyrka og dyrkbar mark.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Tiltaket berører kun et lite, isolert areal. Dersom veilinen skyves østover vil arealbeslaget kunne øke.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG19/ Frivoll- Berge	Tiltaket skjærer tvers gjennom delområdet med dyrka mark.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div> <div style="margin-left: 10px;"> </div>	(---)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Forskyvning av veilinjen vil endre arealbeslaget.
AG20/ Berge- Morholt	Tiltaket følger i hovedsak dagens E18 gjennom delområdet.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div> <div style="margin-left: 10px;"> </div>	(-)	Verdi: Middels (regionalt viktig) Tiltaket følger i hovedsak dagens E18 gjennom delområdet. Dersom veilinjen skyves bort fra dagens E18 vil arealbeslaget øke.
Vannressurser				
AG54/ Bringsvær	Passerer >200 m fra AG54. En viss mulighet for spredning av forurensning fra ny vei via vassdrag til AG55. Større forurensningspotensial fra eksisterende E18.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div> <div style="margin-left: 10px;"> </div>	(+)	Plassering av vei helt mot øst av korridor vil gi negativ konsekvens.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG55/ Bringsvær moen	Passerer >200 m fra AG55. Liten mulighet for spredning av forurensning av forurensning fra ny vei til AG55. Større forurensningspotensial fra eksisterende E18.		(+)	
AG56/ Fjære	Passerer >200 m fra AG56. Ingen mulighet for spredning av forurensning til AG56. Tilsvarende forurensningspotensial for eksisterende E18.		0	Plassering av vei mot øst kan gi større konsekvens.
AG57/ Bråstad	Passerer >200 m fra AG57. I utgangspunktet liten sannsynlighet for spredning av forurensning til AG57, men større forurensningspotensial enn fra eksisterende E18.		(-)	Plassering av vei mot øst kan gi større konsekvens.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG58/ Dømmesm oen	Passerer >200 m fra AG58. I utgangspunktet liten sannsynlighet for spredning av forurensning til AG58, men større forurensningspotensial enn fra eksisterende E18.		(-)	Plassering av vei mot øst kan gi større konsekvens.
AG59/ Rosholt	Passerer over AG59 via tunnel. Mulighet for spredning av forurensning til større del av AG59 samt endring av kvantitativ tilstand. Eksisterende E18 passerer uten mulighet for slik påvirkning.		(---)	Plassering av vei mot vest kan gi større konsekvens. Tunnel vi trolig påvirke grunnvannstand vesentlig.
AG60/ Rore	Tunnel i nedbørsfelt til Rore. Mulighet for alvorlig spredning av forurensning til Rore. Vurderingen forutsetter håndtering av vann ut av nedbørsfeltet i anleggs- og driftsfase.		0	Betydelig sannsynlighet for at utilstrekkelig håndtering av vann medfører større konsekvens.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG61/ Rore Hageby	Passerer i kant til AG61. I kant nedstrøms og følger eksisterende E18 i området hvor ny vei går nærmest. Marginal større forurensningspotensial enn eksisterende E18.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Plassering av vei mot vest kan føre til større konsekvens.
Mineralressurser				
AG102/ Bringsvær	Tiltaket berører ikke forekomsten	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot sørøst vil den kunne berøre delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG103/ Vik skole	Tiltaket berører ikke forekomsten	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot sørøst vil den kunne berøre delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG104/ Raet – Vik	Tiltaket berører ikke forekomsten		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot sørøst vil den kunne berøre delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG105/ Fjære kirke – Nymo	Tiltaket berører ikke forekomsten		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot øst vil den kunne berøre delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG106/ Dømmesmoen	Tiltaket berører ikke forekomsten		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot øst vil den kunne berøre delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23g

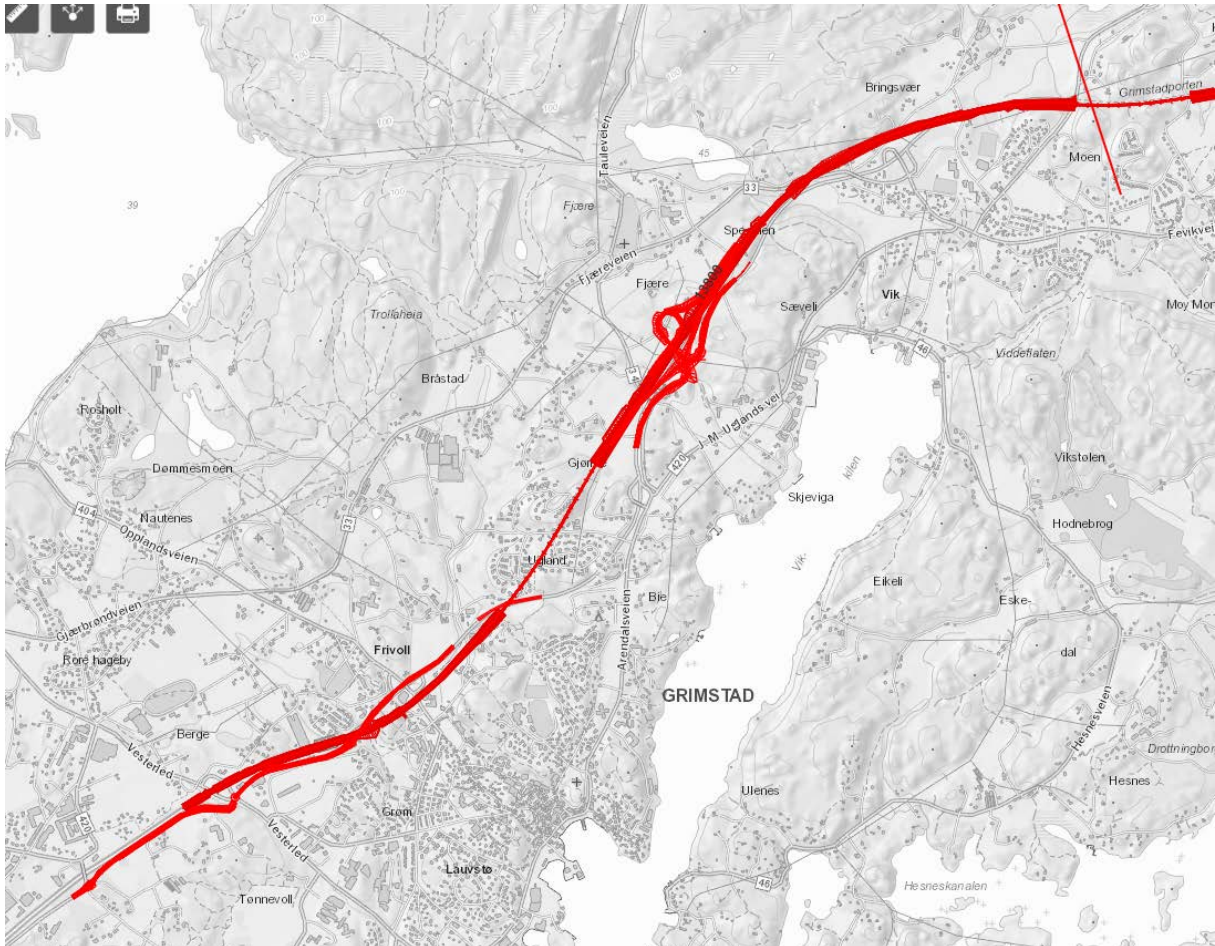
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG107/ Naudenes	Tiltaket går gjennom den østre delen av delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes mot øst vil det være positivt for påvirkningsgrad.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

4.2.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av middels negativ konsekvens

4.3 Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f (revidert variant etter KU)

4.3.1 Landskapsbilde

Tabell 11 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23f

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG25 Vik	Eksempelveilinja kommer gjennom Grimstadporten og portalen og veganlegget breddeutvides. Dette medfører høye fjellskjæringer i nærheten av portalen. Videre fortsetter eksempellinja forbi jorder og blir liggende på fylling og dermed mer eksponert i landskapsbildet enn eksisterende E18 er i dag.		(-)	<p>Eksempelveilinja går gjennom et sammensatt kulturlandskap som allerede er påvirket av veianlegg og tekniske inngrep.</p> <p>Utvidelsene og øking av inngrepenes omfang vil gi noe negativ konsekvens for landskapsbildet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>
AG27 Sæveli	Eksempellinja passerer nordvest for delområdet i utvidet trase av eksisterende E18 og vil ikke berøre delområdet direkte før kryssområdet ved Bie. Dette vil medføre terrenginngrep i form av av- og påkjøringsramper, rundkjøring, bru og tilknytningsveier, se eget kapittel om kryss i denne rapport, Kap 5.		(-)	<p>Konsekvensene for landskapsbildet knyttet til nytt kryss ved Bie og de inngrepenes det medfører men også til skjæring / fylling i jordbrukslandskapet innenfor delområdet samt at beltet med areal benyttet til veianlegg med tilhørende inngrep omtrent fordobles.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>
AG31 Fjære	<p>Eksempelveilinja krysser Sævelibekken i bru. Den gjenbraker de eksisterende kjørebanelene på dagens E18 i noe grad.</p> <p>Eksempellinja vil være godt synlig i landskapsrommet som faller mot sørøst. Likevel ligger den lavt i terrenget og følger randsoner og går gjennom mindre landskapsrom som bidrar til å skjerme.</p> <p>Tiltaket beslaglegger noe kulturlandskapsarealer langs dagens E18.</p>		(- -)	<p>De negative konsekvensene for landskapsbildet er en følge av eksempellinjas skala og fokus som bryter med landskapsbildet i det helhetlige kulturlandskapet.</p> <p>Middels negativ konsekvens.</p>

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG33 Bieheia- Ugland	Eksempelveilinja føres sørover inn i tunnel som går under hele Bieheia. Forskjæringer og tunnelpåhogg vil ha betydning for i hvilke grad tiltaket vil påvirke landskapsbildet og i noen grad også grønnstrukturen.	<p style="text-align: center;"> Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret </p>	(-)	Omfattende inngrep gir noe negativ konsekvens for landskapsbildet. Delområdet har i dag allerede noe reduserte visuelle kvaliteter pga eksisterende installasjoner, inngrep og veianlegg. Noe negativ konsekvens.
AG34 Fladefjell- Grøm	Ut fra tunnelen under Bieheia ligger eksempeveilinja på sørsiden av eks. E18 og krysser Frivolldalen i en lengre bru som vil ligge høyere enn dagens E18. Eksempellinja berører både nærings- og boligbebyggelse. Videre mot Øygardsdalen medfører linja fylling over jorder før den følger dagens E18-trase.	<p style="text-align: center;"> Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret </p>	(-)	Den visuelle og fysiske barrieren som dagens E18 utgjør flyttes nærmere Grimstads tettbebyggelse og sentrum med denne eksempeveilinja. En konstruksjon som den foreslåtte brua vil dele og dominere landskapsrommet den går gjennom fullstendig. Sammen med dagens E18 / lokalvei som følger parallelt, blir trafikkarealene en kraftig barriere og båndlegger store arealer til infrastruktur. Det vil være krevende å hindre at arealet mellom veiene blir oppfattet som annet enn trafikkareal. Eksempellinja på bru gjennom delområdet gjør at landskapsbildet blir sterkt forringet, men kun noe negativ konsekvens for landskapsbildet (pga metoden) Landskapsbildet blir imidlertid sterkt redusert bl.a fordi brua med eksempeveilinja ikke har noen forankring i elementer eller strukturer i området. Den visuelle og fysiske barrieren brua utgjør vil dominere landskapet fullstendig og avhengig av høydeplasseringen vil den få et stort influensområde; både i retning Grimstad sentrum og mot Grimstad kirkegård.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG35 Grimstad kirkegård	Eksempelveilinja ligger høyt i terrenget og vil være synlig fra Grimstad kirkegård. Dette vil endre landskapsbildet og virke forstyrrende.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(- -)	Fjernvirkning av eksempelveilinja vil gi middels negativ konsekvens for landskapsbildet. Middels negativ konsekvens

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negative konsekvens.

På grunn av brukonstruksjonen over Frivoldalen understrekes det at landskapsrommet brua berører blir sterk forringet og svært endret.

4.3.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 12 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23f

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse, Bringsværvær	Eksempelveilinja tangerer søndre del av delområdet med dagsone. Følger delvis langs dagens vei men med utbedring av kurvatur ved dagens kryss på Bringsværmoen. Eksempelveilinja krysser Vestlandske hovedveg på to steder.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Noe negativ konsekvens. Dagsonen krysser Fjæreveien (Vestlandske hovedveg). Kryssutvidelse kan komme noe nærmere Fjære skoler, barnehage, Vik idrettsanlegg og lekeplasser.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 10 Fevik	Eksempelveilinja tangerer en liten del av delområdet. Følger delvis langs dagens vei, men med utbedring av kurvatur ved dagens kryss på Bringsværmoen.		0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Usikkerhet: knyttet til nøyaktig plassering. Veien og /eller krysset kan komme noe nærmere skole, barnehage, lekeplasser og idrettsanlegg.</p>
AG 11a Fjærehøia, Dømme smoen	Eksempelveilinja tangerer marginalt nordøstre del av delområdet, og da i dagsone langs eksisterende trasé.		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 11b Frivoll, Vik	Eksempelveilinja vil i stor grad følge i dagsone langs dagens trasé fram til Sæveli, delvis på øst- og delvis på vestsiden. Nytt kryss tett på eller over Fjære barnehage.		(- -)	<p>Middels negativ konsekvens.</p> <p>Veien vil gi nærvirkning til bomiljøer langs Killegårdveien og Laugevoldveien. Noen bolighus må rives.</p> <p>Flere forbindelseslinjer; stier og småveier som benyttes som snarveier og til rekreasjon blir avskåret eller må erstattes.</p> <p>Brua over forlengelse av Frivoldalen vil gi nærvirkning til bomiljøene langs Dybedalsveien.</p> <p>Dårligere situasjon for Fjære barnehage.</p> <p>Usikkerhet: Krysset på Bie kan komme over Fjære Barnehage.</p>

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 12 Grimstad sentrum	Eksempelveilinja vil komme i fjelltunnel under Bieheia. Fra tunnelportalen blir det fylling et stykke vestover før den går over på lang bru over forlengelsen av Frivoldalen og Storgata. Videre i skjæring gjennom Bergekleiva og fylling ved Gartnerimyra før den kommer inn på dagens E18-trasé. Ny lokalvei legges i dagens E18-trasé fra kryss ved Storgata, og krysser under ny E18, videre i ny trasé fram til Øygardsdalkrysset .		(- - -)	<p>Stor negativ konsekvens.</p> <p>Eksempelveilinja vil komme nærmere de sentrumsnære bomiljøene i Grimstad (i Frivollveien, Tønnevoldsgate, Storgata, Bergekleiva, mm). Ny E18 langs dagens E18 forsterker barrierewirkningen over Frivoldalen som er et viktig turdrag som forbinder Grimstad sentrum med store turområder i vest. Tunnel under Bieheia forbedrer forholdene lokalt på Bie. Lang bru og ny lokalvei vil gi stor nærvirkning til bomiljøer fra Frivollveien i øst til Øygardsdalkrysset i vest. Flere bolighus må saneres</p>
AG 13 Rore, Berge-moen, Landvik	Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé. Utvidelse av dagens Øygardsdalkryss.		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 14 Tønnevo II	Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé. Utvidelse av dagens Øygardsdalkryss.		0	Ubetydelig konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens

4.3.3 Naturmangfold

Tiltaket vil gå nær dagens trasé og parallelt, men lite i nøyaktig samme linje. Tiltaket griper inn i en A-lokalitet ved Sæveli og får nærføring til naturreservatet i samme område. Ved Flådda og Ugland vil tiltaket komme i kontakt med en rekke naturtypelokaliteter (både A-, B- og C-lokaliteter). Omfanget vil i stor grad avhenge av kryssplassering.

Tabell 13 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23f

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N374 Sævelibekken Rik sump- og kilde- skog (A-verdi)	Tiltaket går i bro over østre kant av lokaliteten. Søndre brokar helt sør i lokaliteten. Bropilarer øst i lokalitetskanten.		(--)	<p>Arealbeslag i sør pga. brokar og langs østre kant pga. bropilarer. Skog må hogges under bro.</p> <p>Usikkerhet: Stor usikkerhet knyttet til ekstra arealbeslag, bla. ifm. anleggsfasen. Tiltak kan få <u>svært stor negativ konsekvens</u>.</p>
N373 Sæveli NR Rik edel- løvskog (B-verdi)	Tiltaket passerer nær lokaliteten.		0	<p>Nærføring som ikke får konsekvenser hvis tiltaket er arealminimerende.</p> <p>Usikkerhet: Avstand mellom tiltak og lokalitetsgrensa er så kort at det er knyttet usikkerhet til hvor arealminimaliserende det er mulig å være uten å påvirke lokaliteten, spesielt i anleggsfasen. Evt. påvirkning gir negativ konsekvens. Evt. flytting av linje noe østover vil også gi negativ konsekvens.</p>
N376 Ugland 1 Beite- skog (B-verdi)	Tiltaket, kryssområdet, går i trase tvers gjennom lokaliteten.		(---)	<p>Kryssløsning gir arealbeslag av minst 70% av lokaliteten i nordvest. Gjenstående areal i sør kan ha en restverdi.</p>

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N377-380,382U gland 1-4, 7 Store gamle trær (C-verdi)	Tiltaket, kryssområdet, går i trase tvers gjennom disse 5 lokalitetene	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(--)	Kryssløsning gir arealbeslag som fører til at 5 punktlokaliteter med eiketrær i kategorien utvalgt naturtype «hule eiker», må fjernes.
N389 Flådda 4 Store gamle trær (A-verdi)	Tiltaket er planlagt med kryssløsning i dette området, og kobling til vestgående trafikk vil omkranse lokaliteten.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(---)	Det er planlagt kryssløsning som vil gi arealbeslag rundt hele denne lokaliteten. Det kan være mulig å unngå direkte arealbeslag, men det er sannsynlig at næringstilgang og lokalklimatiske forhold blir endret betydelig. Det er svært stor risiko for at tiltak kan få <u>svært stor negativ konsekvens</u> .
N388 Flådda 1 Rik sump- og kilde-skog (B-verdi)	Tiltaket er planlagt med kryssløsning i dette området, og kobling til vestgående trafikk vil gå tvers gjennom denne lokaliteten.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(---)	Arealbeslag i sentral del av lokaliteten, trolig 60-80%. Øvre ravinedaler blir trolig fysisk spart, men blir avskåret fra hverandre og mister også en del av sin verdi.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konse- kvens	Forklaring/usikkerhet
N387 Flådda 2 Rik edel- løvskog (B-verdi)	Tiltaket er planlagt med kryssløsning i dette området, og kobling til vestgående trafikk vil gå gjennom lokaliteten.	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">Sterkt forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Noe forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Ubetydelig endring</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forbedret</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> </div>	(---)	Arealbeslag av hele lokaliteten. Dette inkluderer du eiketrær som på grunn av størrelse er utvalgt naturtype «hule eiker».
N384 Flådda 3 Store gamle trær (B-verdi)	Tiltaket er planlagt med kryssløsning i dette området og kobling til vestgående trafikk vil gå rett gjennom lokaliteten.	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">Sterkt forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Noe forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Ubetydelig endring</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forbedret</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> </div>	(---)	Arealbeslag av hele lokaliteten. Dette inkluderer to eiketrær som på grunn av størrelse er utvalgt naturtype «hule eiker».
Landskaps- økologi	Tiltaket følger dagens trase av E18 med noen mindre avvik	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">Sterkt forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Noe forringet</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Ubetydelig endring</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> <div style="margin-right: 10px;">Forbedret</div> <div style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 10px; margin: 0 5px;"></div> </div>	(-)	Tiltaket vil kreve en utvidelse av dagens trase for å få plass til 4-felts vei, noe som ikke har betydning for landskapsøkologi. Flere steder avviker ny linje med eksisterende E18 og blir liggende parallelt i nærheten.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Vilttrekk	Tiltaket påvirker to vilttrekk av noe verdi		0	Tiltaket vil avskjære vilttrekket ved Bringsvær, men det vil fortsatt være passasje over Grimstadporten noen hundre meter østenfor. Ved Sæveli kan vilttrekk bevares under planlagt bro.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF21 Temse bekkefelt (id:019-493-R), Temse utløpselv (019-31-R) og Temse (019-10951-L)	Veilinja kommer ut av tunnel i skillet mellom strekning 22 og 23. Ca. 1 km vei har fall mot en mindre innløpsbekk til Temse.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Om veilinja trekkes mot sør kan deler av vannforekomsten unngås.
VF22 Vikkilen bekkefelt (id:019-510-R) inkl. Vikkilen (012100020-0-C)	Veien krysser Sævelibekken (utløpsbekk Holletjenn) i et høydebekke, så denne bekken blir trolig lite berørt. Veien drenerer videre mot en mindre bekk ut mot Vikkilen (Kryssløsning). Veien går videre inn i tunnel, med lavbrekk inne i tunnelen. Totalt ca. 3 km vei i dagen med drenering mot vannforekomsten.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Påvirkning på vannforekomsten avhenger av hvor tunnelvaskevannet pumpes ut. Om veilinja og kryssløsning trekkes mot sør vil mindre deler av vannforekomsten bli berørt.
VF24 Groosfjorden bekkefelt (id:019-575-R)	Ca. 1 km vei har fall mot brukryssing over Vossbekken. Fyllinger langs veien drenerer ut mot terreng eller mot mindre sidebækker til Vossbekken.	Høy	(-)	Konsekvens er gitt ut fra mulig påvirkning fra vei, hvor km vei som drenerer mot vannforekomsten er utslagsgivende faktor. Påvirkning på vannforekomsten avhenger av hvor tunnelvaskevannet pumpes ut. Ved å trekke linja mot sør vil kryssing av Vossbekken skje lenger ned i vassdraget.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Stor negativ konsekvens, på linje med eksempellinjene 23d og 23e. På grunn av arealbeslag i en rekke lokaliteter med store verdier, spesielt ved Sæveli og ved Flådda. Det beslaglegges rik edelløvsskog, beiteskog og flere store gamle trær, blant annet eik i kategorien «utvalgt naturtype». I tillegg er det noe miljøskade på berørte vannforekomster.

Tabell 14 Påvirkning og konsekvens strekning 5: Temse-Grimstad, alt. 23f

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
40 Bringsvær	Eksempellinjen følger E18 i deler av strekningen, men legges noe nord ved dagens kryss til Vik. Det er direkte konflikt med en automatisk fredet langhaug, som ligger like inn mot dagens E18. Mer nærføring til det store fredete gravfeltet på Bringsvær. Krysser Vestlandske hovedvei Visuell påvirkning.		(--)	Ved justering av eksempellinjen slik at den har mer avvik fra dagens E18, vil negativ konsekvens bli større. Dersom eksempellinjen legges mest mulig langs dagens vei, vil påvirkning og konsekvens bli mindre.
42 Spedalen Vik	Eksempellinjen ligger nord for delområdet, dels nord for, dels sør for dagens E18. Visuell påvirkning er begrenset.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
42 Fjære kirke	Eksempellinjen ligger øst for kulturmiljøet, og vil påvirke noe visuelt. Avstand mellom kirken og veilinen er om lag 500 meter. Avstand mellom gravfeltet på Nordre Sæveli og eksempellinjen er om lag 160 meter, og vil ligge nærmere kulturminnene enn det dagens E18 gjør.		(-)	Justering av eksempellinjen vil ikke kunne redusere negativ konsekvens. Det bør unngås å legge eksempellinjen mer vest.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
43 Grimstad-banen	Eksempellinjen ligger like øst for kulturmiljøet. Eksempellinjen krysser over den delen av jernbanesporet som i dag er asfaltert. Påvirkning vurderes som ubetydelig.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
44 Gjømle - Killegård	Eksempellinjen følger i stor grad dagens E18, men legges noe lenger vest. Linjen går gjennom kulturmiljøet, og vil ha nærføring til ett tun med SEFRAK-objekt. Noe visuell påvirkning.		(-)	Dersom eksempellinjen trekkes videre vestover vil konsekvensgraden bli større. Ved å trekke eksempellinjen østover, kan konsekvensgraden bli noe redusert.
45 Dømmesmoen	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
46 Frivoll	Eksempellinjen ligger gjennom delområdet, sørøst for dagens E18, og fjerner flere SEFRAK-bygg. I tillegg har eksempellinjen visuell påvirkning. Hovedverdiene i delområdet ligger nord for dagens E18.		(-)	Ved justering av eksempellinjen slik at bygninger ikke må rives, kan negativ konsekvens bli noe mindre.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
47 Killingmoen Bergmoen	Eksempellinjen ligger gjennom delområdet og berører ingen kulturminner. Ligger over område der det tidligere er gjort arkeologiske funn.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.
48 Skaregrøm	Eksempellinjen ligger langs dagens E18, og ny fyllfot innebærer en viss utviding av dagens veianlegg. Påvirkning er liten.		(-)	Ved justering av linje sørover vil konsekvensgrad bli lavere. Ved justering av linje nordover vil konsekvensgrad bli vesentlig høyere.

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Påvirker 5 delområder, og har samlet noe negativ konsekvens.

4.3.5 Naturressurser

Tabell 15 Påvirkning og konsekvens strekning 5 Temse-Grimstad, alt. 23f

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
AG16/ Bjørkåsen	Tiltaket skjærer tvers gjennom delområdet med dyrka mark.		(---)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Forskyvning av veilinjens vil endre arealbeslaget.
AG17/ Lillemoen	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Middels. Eksempellinje forskyves sannsynligvis ikke slik at delområdet blir berørt.
AG18/ Fjære-Frivoll	Tiltaket følger delvis dagens E18, men medfører likevel et stort arealbeslag av dyrka mark.		(---)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Tiltaket går gjennom et større sammenhengende areal med dyrka mark. Forskyvning av veilinjens vil kunne endre arealbeslaget. Veikrysset her gir også et betydelig arealbeslag.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG19/ Frivoll- Berge	Tiltaket følger delvis E18 gjennom delområdet.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Dersom veilinjens skyves mot sør vil arealbeslaget kunne øke.
AG20/ Berge- Morholt	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Middels (regionalt viktig) Eksempellinje forskyves sannsynligvis ikke slik at delområdet blir berørt.
Vannressurser				
AG54/ Bringsvær	Passerer > 200 m fra AG54. Følger eksisterende E18 oppstrøms. Tilsvarende forurensningspotensiale.		0	Plassering av vei nærmere kan gi negativ konsekvens.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG55/ Bringsvær moen	Passerer over nedstrøms kant så kun mindre del kan bli påvirket. Følger eksisterende E18 så ny vei vil ha tilsvarende forurensningspotensiale.		0	Plassering av vei nærmere kan gi negativ konsekvens. Mulighet for påvirkning av grunnvannstand, særlig ved dypere terrengingrep.
AG56/ Fjære	Passerer >200 m nedstrøms og ingen mulighet for spredning av forurensning til AG56. Følger eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger vest kan gi negativ konsekvens.
AG57/ Bråstad	Passerer >200 m nedstrøms og ingen mulighet for spredning av forurensning til AG57. Følger i relevant strekning eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger vest kan gi negativ konsekvens.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG58/ Dømmesmøen	Passerer >200 m nedstrøms og ingen mulighet for spredning av forurensning til AG58. Følger i relevant strekning eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger vest kan gi negativ konsekvens.
AG59/ Rosholt	Passerer >200 m fra AG59. Ingen mulighet for spredning av forurensning til AG59. Følger i relevant strekning eksisterende E18.		0	
AG60/ Rore	Passerer >200 m fra AG60. Ingen mulighet for spredning av forurensning til AG60. Følger i relevant strekning eksisterende E18.		0	

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG61/ Rore Hageby	Passerer i kant til AG61. Følger i relevant strekning eksisterende E18 og tilsvarende forurensningspotensial.		0	Plassering av vei lenger vest kan gi større konsekvens.
Mineralressurser				
AG102/ Bringsvær	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes nordover vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG103/ Vik skole	Tiltaket berører den nordligste delen av delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes sørover vil det få større negativ påvirkning, men grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG104/ Raet – Vik	Tiltaket berører den vestligste delen av delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes østover vil det få større negativ påvirkning, men grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG105/ Fjære kirke – Nymo	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes vestover vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG106/ Dømmesmoen	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot vest vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23f

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG107/ Naudenes	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot vest vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG108/ Naudenes – Rosholt	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes langt mot vest vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG109/ Berge-moen	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes nordover helt i sydenden, vil delområdet kunne berøres. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

4.3.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Natur ressurser	Samlet konsekvens
						Middels negativ konsekvens. Overvekt av noe negativ konsekvens. Det tillegges vekt at naturmangfold har stor negativ konsekvens.

5 Påvirkning og konsekvens kryss med tilførselsveier

Alle aktuelle kryss og tilførselsveier vurderes i dette kapittelet.

5.1 Kryss Gjerdemyra

5.1.1 Landskapsbilde

Tabell 16 Påvirkning og konsekvens kryss Gjerdemyra

Kryss med tilførselsvei Gjerdemyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT07 E18 Gjerdemyra - Tangen	Krysset blir en utvidelse av dagens kryssareal mot sør og øst.		0	<p>Det nye krysset utnytter til dels arealer hvor det allerede er terrenginngrep og areal for masseuttak tett på dagens kryss. Av- og påkjøringsrampene og veianlegget i seg selv fører til inngrep i kolle mot nord og gir noe skjæringer. Skalaen i landskapsrommet og terrenget har imidlertid kapasitet til dette og området er i dag allerede preget av inngrep.</p> <p>Ubetydelig konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig

5.1.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 17 Påvirkning og konsekvens kryss Gjerdemyra

Kryss med tilførselsvei Gjerdemyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 5 Farsjø Gjerdevann n Grøtvann Tilsjø Breiungen Tyvann	Omfattende arealbeslag til av- og påkjøringsramper og rundkjøringer vil medføre betydelige fyllinger.		(- -)	<p>Middels negative konsekvens</p> <p>Nytt kryss vil i liten grad påvirke boligbebyggelse ved Holtane vest for dagens E18. Fyllinger for av-/påkjøringsrampe ved Drangedalsveien. Kryssanlegget med rundkjøringer, veier og ramper vil ødelegge mange boliger og bomiljøer tilknyttet Farsjøveien og Drangedalsveien. Veianlegget vil bli liggende over og tett inntil flere boliger som vil måtte rives eller skjermes. Krysset gir middels negativ konsekvens for boligbebyggelse, ingen konsekvenser for friluftsliv</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens

5.1.3 Naturmangfold

Tabell 18 Påvirkning og konsekvens kryss Gjerdemyra

Kryss med tilførselsvei Gjerdemyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Stort gjenbruk eksisterende kryss	Ubetydelig endring	0	Det er ingen spesielt viktige naturverdier som blir berørt ved Gjerdemyra. Det er gjenbruk av eksisterende kryss og gjenbruk av eksisterende massetak i området. Bekkemiljø ned mot Gjerdedalskilen blir påvirket av fylling. Ingen registrerte vannforekomster blir berørt utover det (jfr. vannmiljø).

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens på grunn av stort sett gjenbruk av eksisterende kryss.

5.1.4 Kulturarv

Tabell 19 Påvirkning og konsekvens kryss Gjerdemyra

Kryss med tilførselsvei Gjerdemyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
6 Gjerde Holtane Hegland	Er ikke i konflikt med kjente kulturminner. To gravrøyser får veianlegg nærmere enn i dag (avstand ca. 50 meter). De ligger i dag i en hage, og er uansett ikke upåvirket.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.1.5 Naturressurser

Tabell 20 Påvirkning og konsekvens kryss Gjerdemyra

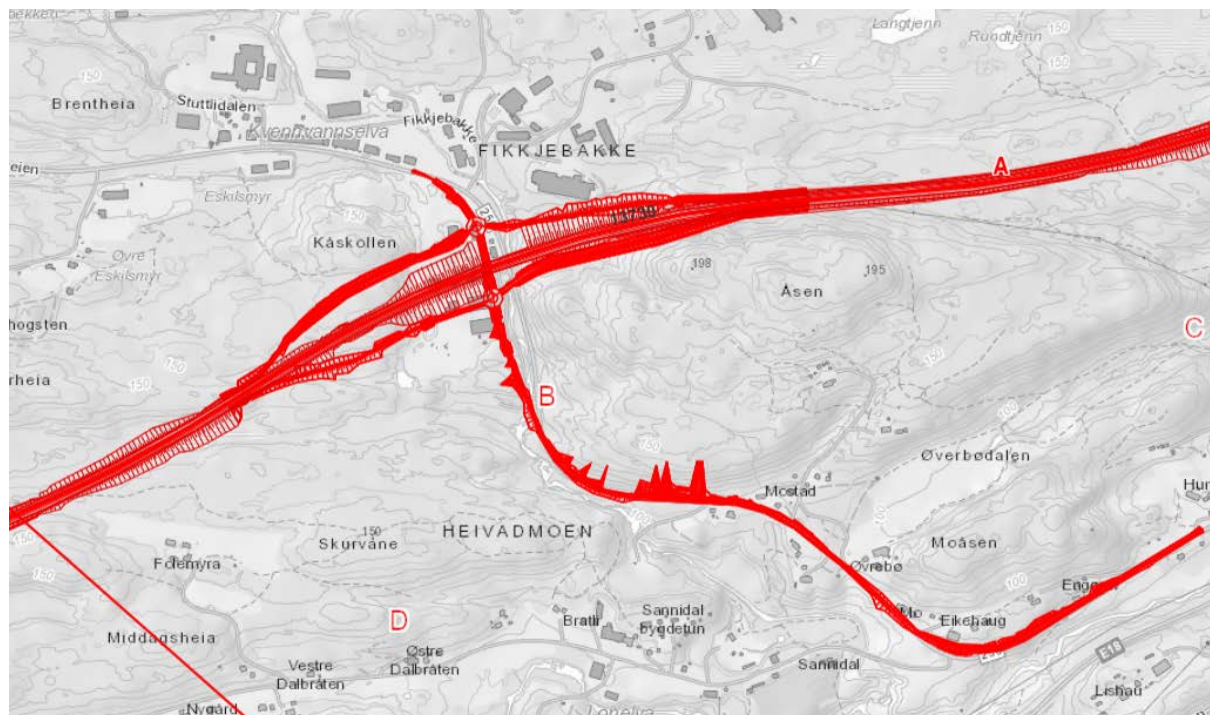
Kryss med tilførselsvei Gjerdemyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT10/ Gjerdemyra	Både vei og kryssløsning går tvers gjennom mineralforekomsten.		0	Konsekvensgraden er totalt sett vurdert som ubetydelig grunnet ubetydelig verdi.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Krysset berører kun mineralressurser og konsekvensgraden er vurdert til ubetydelig.

5.1.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av ubetydelig konsekvens.

5.2 Kryss Fikkjebakke eksempeillinje A

5.2.1 Landskapsbilde

Tabell 21 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempeillinje A

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempeillinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT11 Fikkjebakke	To rundkjøringer med av- og påkjøringsramper i begge retninger. Betydelig fyllinger og noe skjæringer. Utbedring / utvidelse av lokalvei i eksisterende trase.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	<p>I et delområde med sterkt reduserte kvaliteter kan eksempeillinja bidra til å avgrense og ramme inn næringsområdet. Utbedring av lokalvei i eksisterende trase gir kortere strekning med noe eksponert fjellskjæring langs lokalvei.</p> <p>Ubetydelig konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig

5.2.2 Friluftsliv/by- og bygdlev

Tabell 22 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 7 Fikkjebakke	To rundkjøringer med av- og påkjøringsramper i begge retninger. Betydelig fyllinger og noe skjæringer.		0	Ubetydelig konsekvens. Kryssområdet berører verken friluftsliv eller bomiljøer.
DT 8 Vestre Slettefjell	Delområdet blir berørt av- og påkjøringsramper på vestre side av rundkjøringene. Rampene ligger delvis på fylling og delvis i tosidig skjæring.		0	Ubetydelig konsekvens. Av- og påkjøringsrampene berører verken friluftsliv eller bomiljøer.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens

5.2.3 Naturmangfold

Tabell 23 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Samlet vurdering	Kryss	Noe forringet	(-)	Det er ingen spesielt viktige naturverdier som blir berørt ved Fikkjebakke. Det er blant annet gjenbruk av eksisterende utbygd område innenfor Fikkjebakke næringsområde og skogbrukspåvirket område som blir berørt. Utbedring av tilkomstvei vil medføre inngrep i sørvestre deler av åsen som

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
				<p>har navn Åsen. Her kan det være verdifull rik edelløvskog, dog trolig med få gamle og hule løvtrær basert på inntrykk når området er observert fra veien (dette partiet er ikke befart i felt). Dette området består av gammel skog (hogstklasse 5) og eldre skog (hogstklasse 4). Utbedring av tilkomstveien vil i tillegg kunne berøre vannforekomst VF05 - (Heglandselva bekkefelt (id:017-193-R) inkl. Heglandselva (id: 017-202-R) og Lonelva (id:017-203-R))</p> <p>På grunn av potensielle naturverdier i sørvestre del av Åsen og påvirkning på vannmiljø er konsekvensgraden vurdert som liten (og høyere enn ubetydelig).</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negative konsekvens på grunn av inngrep i potensiell verdifull rik edelløvskog i sørvestre del av åsen og påvirkning av vannforekomst.

5.2.4 Kulturarv

Tabell 24 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
7 Sannidal kirke med nærområdene	<p>Krysset ligger nord for kulturmiljøet, og vil ikke ha negativ visuell påvirkning.</p> <p>Utvidelse av fv. 256 skjer gjennom miljøet. Et verksted fra 1800-tallet første kvartal ligger i konflikt med utvidelsen. Tilførselsveien til krysset vil medføre en økning i veibredde som påvirker miljøet negativt. Dagens smalere veibredde står i forhold til eldre tiders tunstruktur og ferdselshistorie.</p>		(--)	<p>Kryssplasseringen er uten konsekvens, men utvidelsen av tilførselsveien gir negativ konsekvens.</p> <p>Konsekvensgrad kan bli noe redusert dersom man unngår å gå inn i tun og eldre bygg.</p>

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
8 Sannidal	<p>Krysset ligger nord for kulturmiljøet, og vil i liten grad påvirke visuelt – om noe.</p> <p>Utvidelse av fv. 256 vil ikke være av betydning for dette kulturmiljøet.</p>		0	Konsekvensgraden er vurdert som ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens på grunn av breddeutvidelse av tilførselsvei (fv. 256). Kryss har ingen konsekvens.

5.2.5 Naturressurser

Tabell 25 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT18/Tangen	Utvidelse av fv. 256 vil kunne berøre delområdet noe mer enn dagens. Arealbeslag vurderes imidlertid å være ubetydelig.		0	Konsekvensgraden er vurdert som ubetydelig.

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT58/ Fikkjebakke	Kryss ligger nært inntil DT58. Krysset ligger nedstrøms så kun liten del kan bli forurenset. Ingen mulighet for forurensning fra eksisterende E18. Industri og forurenset grunn på stedet tilsier bidrag fra vei vil være relativt ubetydelig.		0	Mulighet for påvirkning av grunnvannstand, særlig ved dypere terrenginngrep.
DT59/ Sannidal	Hovedlinje passerer > 200 m fra DT59. Passerer oppstrøms med en viss mulighet for spredning ned vassdrag. Eksisterende E18 ligger imidlertid mye nærmere og dette kan medføre en forbedring med hensyn til forurensning. Tilførselsvei går parallelt med eksisterende FV256. Økt trafikk her vil medføre økt forurensningsfare.		0	Plassering av hovedlinje i sydlig retning og/eller kryssende over DT59 vil gi mer negativ konsekvens.

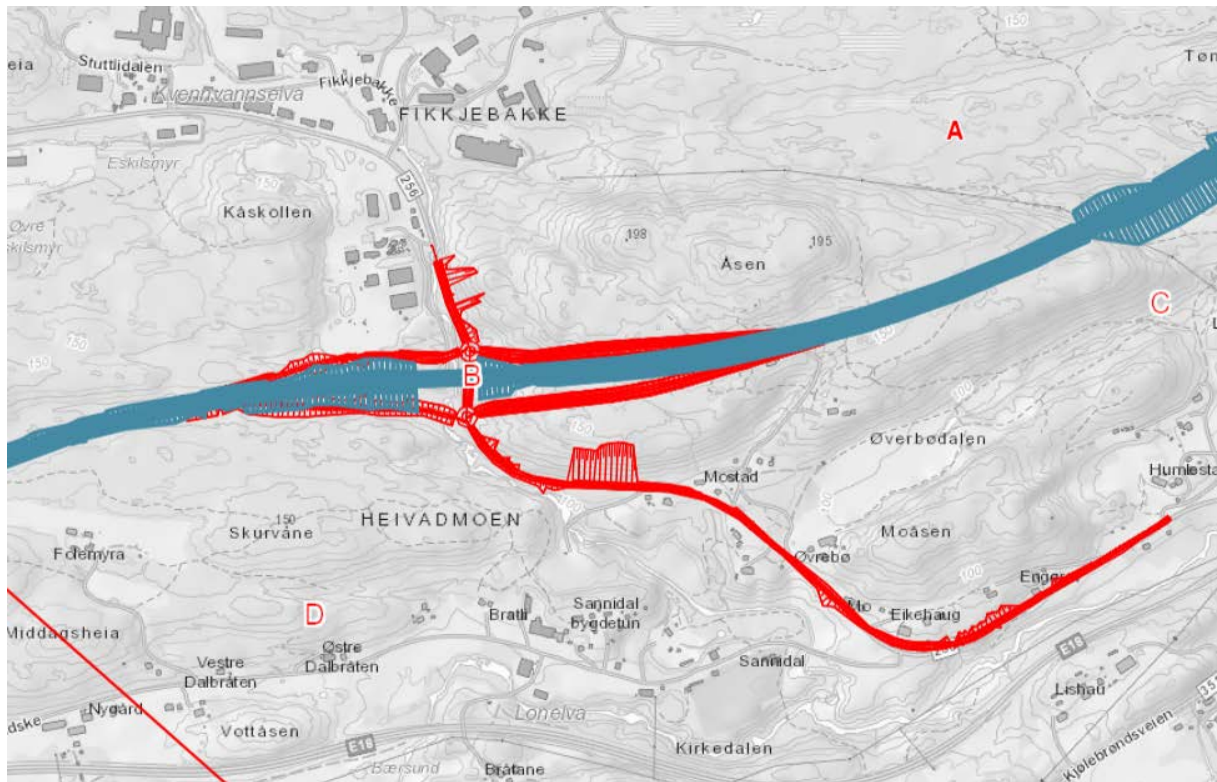
Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig. Ingen mineralressurser blir berørt.

5.2.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmang fold	Kulturarv	Natur ressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av ubetydelig konsekvens.

5.3 Kryss Fikkjebakke eksempllinje B

5.3.1 Landskapsbilde

Tabell 26 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempllinje B

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempllinje B				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT10 Sannidal kirkested	Kryssområdet ligger på tvers av høydedraget som skiller industriområdet Fikkjebakke fra landskapsrommet rundt Sannidal kirke og daldraget kirkestedet inngår i. Av- og påkjøringsrampene ligger i tosidige skjæringer.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Kryssets plassering på tvers av terrenget gir store skjæringer.</p> <p>Størst negativ påvirkning er knyttet til kryssing av bekkedalen og lokalveien, der kryssområdet med tilhørende inngrep kan bli eksponert mot landskapsrommet ved Sannidal kirke.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

Tabell 27 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje B

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje B				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 5 Farsjø Gjerdevann Grøtvan n Tilsjø Breiungen Tyvann	Delområdet blir berørt av av-påkjøringsramper på østre side av rundkjøringene. Rampene ligger i tosidige skjæringer.		0	Ubetydelig konsekvens Av- og påkjøringsrampene berører ikke vesentlig mere friluftsliv eller bomiljøer enn selve veitraséen.
DT 7 Fikkjebakke	Kryssområdet berører bare en liten del av delområdet. To rundkjøringer med av- og påkjøringsramper i begge retninger. Rampene ligger i tosidige skjæringer på østsiden av Krokenveien og på fyllinger på vestsiden av Krokenveien.		0	Ubetydelig konsekvens Kryssområdet berører verken friluftsliv eller bomiljøer.
DT 8 Vestre Slettefjell	Delområdet blir berørt av av- og påkjøringsramper på vestre side av rundkjøringene. Rampene ligger delvis på fylling og delvis i tosidig skjæring.		0	Ubetydelig konsekvens Av- og påkjøringsrampene berører verken friluftsliv eller bomiljøer da topografien skjærer tiltaket mot boligbebyggelsen.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.3.3 Naturmangfold

Tabell 28 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje B

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje B				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N45 Åsen Rik edelløvsskog (B-verdi)	Kryssløsning vil føre til ytterligere inngrep i den verdifulle lokaliteten, spesielt nordre avkjøringsrampe vil føre til arealbeslag	Forringet	(--)	Tiltaket vil berøre den sørvestlige delen. Kjerneområdet i sentrale deler og i øst blir ikke berørt (som har spesielt rik vegetasjon og stort potensial for rødlistede jordboende sopp). Konsekvensgraden er på basis av dette vurdert som betydelig miljøskade (--)
VF05 Heglands elva bekkefelt (id:017-193-R) inkl. Heglands elva (id: 017-202-R) og Lonelva (id:017-203-R)	Utbedring av fv. 256 vil kunne berøre vannforekomsten.	Høy sårbarhet	(-)	Veien går langs med en av bekkene i vannforekomsten og forurenset overvann kan påvirke bekken negativt.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvens på grunn av at krysset berører deler av den viktige rike edelløvs skogen Åsen. Liten negativ konsekvens for vannmiljø.

5.3.4 Kulturarv

Tabell 29 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje B

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje B				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
7 Sannidal kirke med nærområdene	<p>Krysset ligger nord for kulturmiljøet, i en avstand av ca 750 meter til Sannidal kirke. Det antas at krysset kan bli noe synlig, men vegetasjon vil kunne skjule tiltaket. Det legges til grunn at noe av skjæringen /linjen inn mot Åsen vil være synlig.</p> <p>Utvidelse av fv. 256 skjer gjennom miljøet. Et verksted fra 1800-tallet første kvartal ligger i konflikt med utvidelsen. Tilførselsveien til krysset vil medføre en økning i veibredde som påvirker miljøet negativt. Dagens smalere veibredde står i forhold til eldre tiders tunstruktur og ferdselshistorie.</p>		(-)	<p>Kryssplasseringen er uten konsekvens, men utvidelsen av tilførselsveien gir negativ konsekvens.</p> <p>Konsekvensgrad kan bli noe redusert dersom man unngår å gå inn i tun og eldre bygg.</p>
8 Sannidal	<p>Krysset vil ikke være i konflikt med kjente kulturminner, og vil ikke ha negativ visuell påvirkning på kulturmiljøet som ligger lenger sør.</p> <p>Utvidelse av fv. 256 vil ikke være av betydning for dette kulturmiljøet.</p>		0	Konsekvensgraden er vurdert som ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens i hovedsak på grunn av breddeutvidelse av tilførselsvei (fv. 256). Kryss har mindre konsekvens. Kryss for linje A har også middels negativ konsekvens, men er vurdert å være lavere på skalaen. Kryss for linje B er derfor noe dårligere for kulturarv enn kryss for linje A.

5.3.5 Naturressurser

Tabell 30 Påvirkning og konsekvens kryss Fikkjebakke eksempellinje B

Kryss med tilførselsvei Fikkjebakke eksempellinje B				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT18/ Tangen	Utvidelse av fv. 256 vil kunne berøre delområdet noe mer enn dagens, men vurderes som ubetydelig pga lite arealbeslag.		0	Konsekvensgraden er vurdert som ubetydelig.
DT59/ Sannidal	Hovedlinje passerer < 200 m fra DT59. Passerer oppstrøms med en viss mulighet for spredning ned vassdrag. Eksisterende E18 ligger imidlertid mye nærmere og dette kan medføre en forbedring med hensyn til forurensning. Tilførselsvei går parallelt med eksisterende FV256. Økt trafikk her vil medføre økt forurensningsfare.		0	Plassering av hovedlinje i sydlig retning og/eller kryssende over DT59 vil gi mer negativ konsekvens.

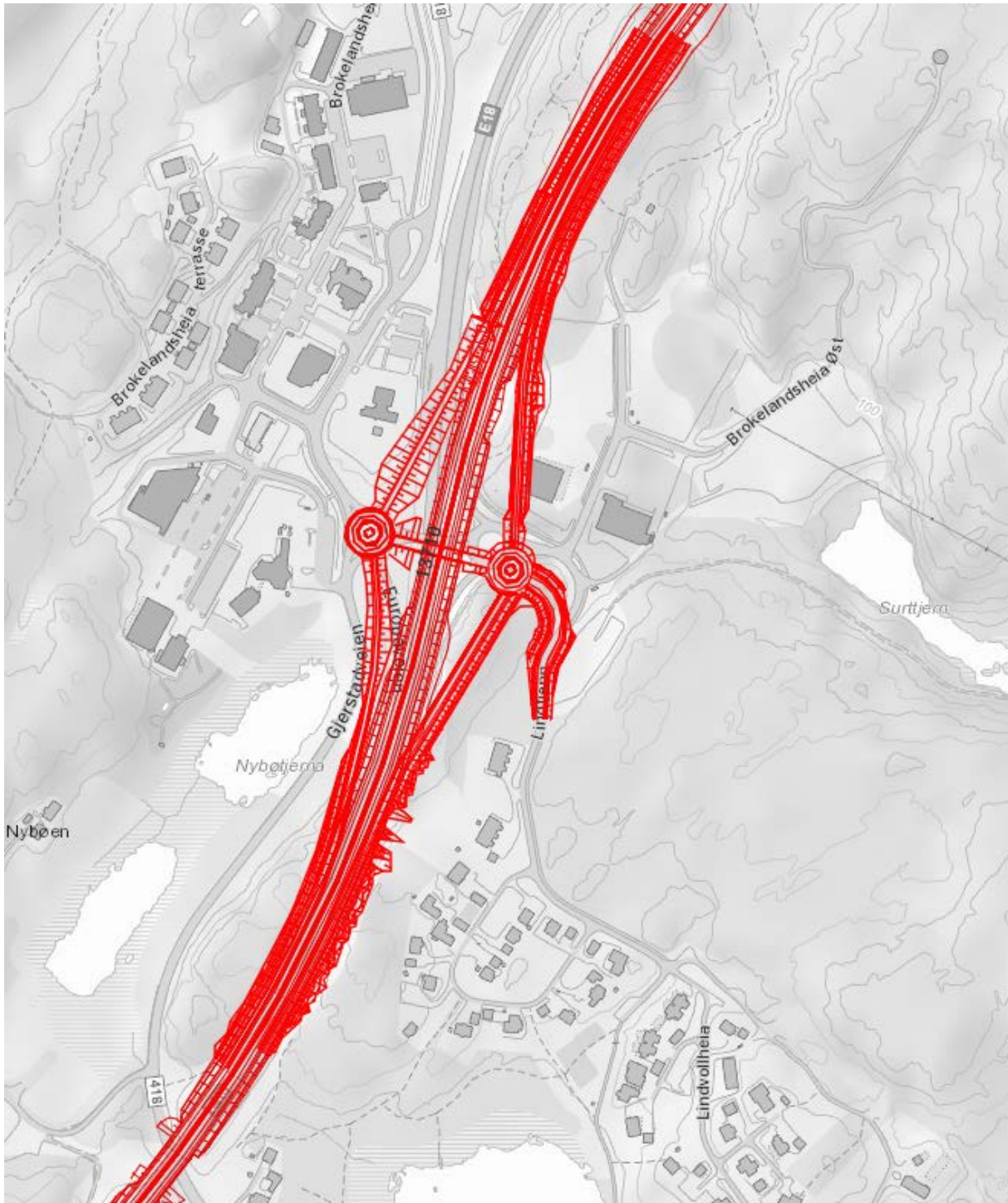
Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig. Ingen mineralressurser blir berørt.

5.3.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Middels negativ konsekvens. Det tillegges vekt at to tema har middels negativ konsekvens.

5.4 Kryss Brokelandsheia

5.4.1 Landskapsbilde

Tabell 31 Påvirkning og konsekvens kryss Brokelandsheia

Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT21 Brokelandsheia	Eksisterende kryssområde benyttes og utvides noe.		0	<p>Av- og påkjøringsramper medfører en utvidelse av dagens veianlegg.</p> <p>Ubetydelig konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig

5.4.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 32 Påvirkning og konsekvens kryss Brokelandsheia

Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 10 Holtefjorden, Øygaardsheia, Svart	Delområdet blir berørt av av-påkjøringsramper på østre side av rundkjøringene. Rampene ligger delvis på fylling og delvis i skjæring.		0	<p>Ubetydelig konsekvens</p> <p>Av- og påkjøringsrampene berører verken friluftsliv eller bomiljøer ut over inngrepene som selve veien medfører.</p>

Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 11 Gjerstad- vannet, Sundebru / Sundåsen	Søndre del av delområdet blir berørt av en avkjøringsrampe. Rampen ligger på fylling.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	Ubetydelig konsekvens Avkjøringsrampen berører verken friluftsliv eller bomiljøer.
DT 12 Brokeland sheia sentrum	Søndre del av delområdet blir berørt av en påkjøringsrampe. Rampen ligger på fylling.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	Ubetydelig konsekvens Avkjøringsrampen berører verken friluftsliv eller bomiljøer.
DT 13 Fiane	Nordre del av delområdet blir berørt av en avkjøringsrampe og en rundkjøring. Rampen ligger på fylling.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	Ubetydelig konsekvens Avkjøringsrampen vil gi noe nærvirkning til noen få boliger langs veien Lindtjenn. Rampen plasseres over det som i dag er veiformål.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.4.3 Naturmangfold

Tabell 33 Påvirkning og konsekvens kryss Brokelandsheia

Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Kryss	Ubetydelig endring	0	Det er stort sett gjenbruk av eksisterende kryss og helt ordinære naturverdier berøres. Ingen registrerte vannforekomster blir berørt (vannmiljø).

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig.

5.4.4 Kulturarv

Tabell 34 Påvirkning og konsekvens kryss Brokelandsheia

Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen kjente kulturhistoriske verdier	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig på grunn av stort sett gjenbruk av eksisterende kryss.

5.4.5 Naturressurs

Tabell 35 Påvirkning og konsekvens kryss Brokelandsheia

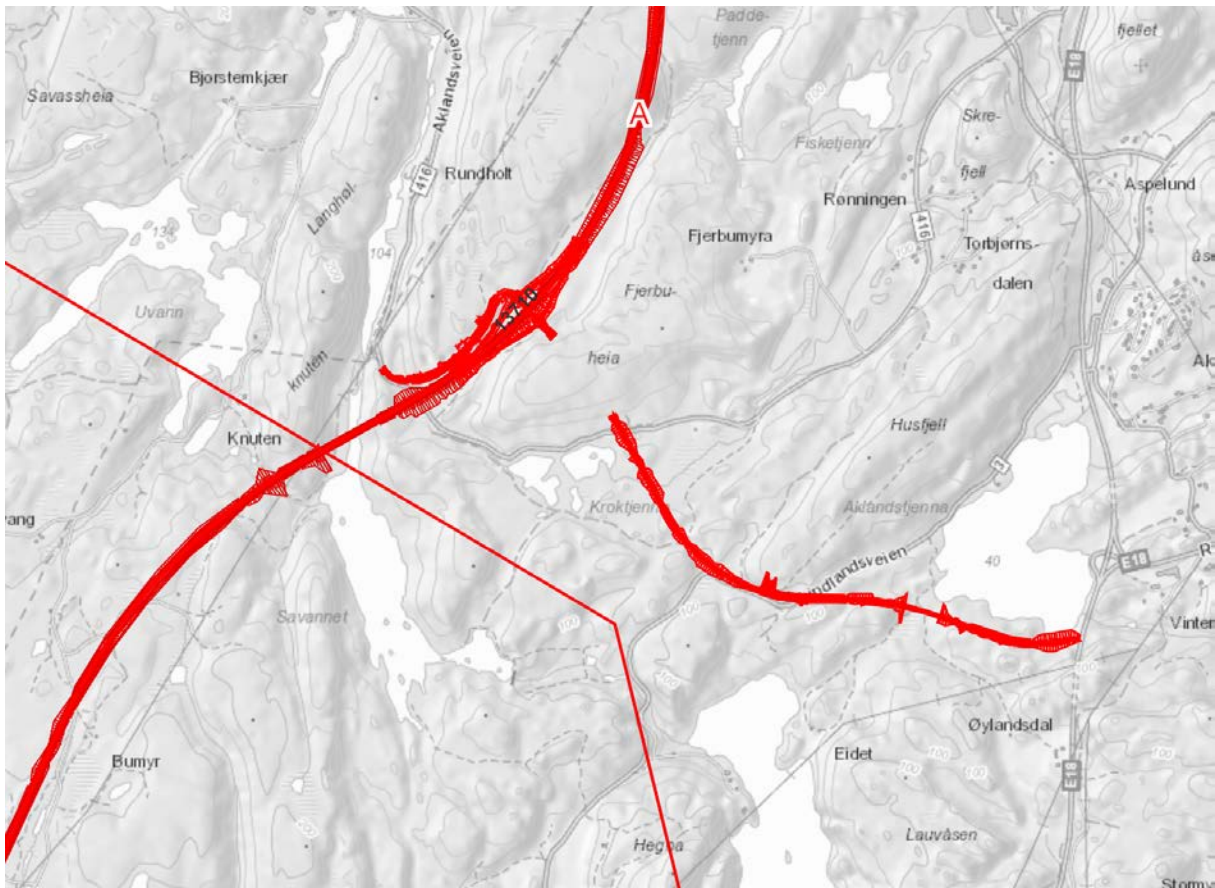
Kryss med tilførselsvei Brokelandsheia				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig på grunn av stort sett gjenbruk av eksisterende kryss.

5.4.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Over vekt av ubetydelig konsekvens.

5.5 Kryss Barlinddalen

5.5.1 Landskapsbilde

Tabell 36 Påvirkning og konsekvens kryss Barlinddalen

Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT22 Sunde bru - Savannet	<p>Kryssområdet ligger i et markert og avgrenset daldrag og omfatter to rundkjøringer, med tilhørende av- og påkjøringsramper.</p> <p>Lokalveg fra krysset i Barlinddalen til dagens E18 går inn i tunnel direkte fra kryssområdet til området ved Krokstjenna. Derfra videre sørover og krysser fv 416 før den svinger østover på sørsiden av Husfjell og kobles til dagens E18 rett sør for Aklandstjenn.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Selve kryssområdet gir lite visuell fjernvirkning fordi det ligger i et avgrensa og skjerna landskapsrom.</p> <p>Ny lokalvei medfører inngrep i naturpregede arealer. Det berørte landskapet sammen med tilførselsveiens geometrikrav, muliggjør imidlertid god terrengtilpassing av lokalveien. Dette reduserer påvirkning og konsekvens til noe negativ.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.5.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 37 Påvirkning og konsekvens kryss Barlinddalen

Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 15 Skjerkholt Moland	Kryssområdet ligger i Barlinddalen som er et daldrag. Av- og påkjøringsramper ligger hovedsakelig på fylling. Avkjørselsvei til eksisterende E18 går i tunnel gjennom Fjerbuheia og videre i dagen til E18.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Kryss og avkjørselsvei berører noen få turstier, men ingen bomiljøer. Det gir fjernvirkning til turmål på Langhøknatten</p> <p>Avkjørselsveien krysser noen turstier.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.5.3 Naturmangfold

Krysset ved Barlinddalen og beslutningsrelevante deler av tilkomstvei Risør ble befart 20.03.2019 (dog på snødekt mark, men viktige naturverdier er fanget opp).

Tabell 38 Påvirkning og konsekvens kryss Barlinddalen

Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
ØF4 Krok-tjenna	Ny tilkomstveg til Risør går rett øst av tjernene	Noe forringet	(--)	Tiltaket vil medføre nærføring til tjernet, og betydelig forstyrrelse i anleggsfasen. (Det må påpekes at fuglelivet i tjernet er lite undersøkt, og at området verdi som C-lokalitet er usikker). På grunnlag av føre-vare prinsippet er konsekvensgraden vurdert som (--), men det er trolig mest riktig med (-/-)
Lokalt viktig hekkeområde for vannfugl (C-verdi)	Kryss Barlinddalen og tilkomstveg Risør	Noe forringet	(-)	Ny kryssløsning i område betydelig påvirket av skogbruk. Kryss i område med hogstflate. Ung løv- og blandingskog med mye osp bygges ned. Deler av trolig hekkeområde for dvergspett (tidligere rødlistet). Ny og lang tilkomstvei til eksisterende E18 berører ikke viktige naturverdier. Tilkomsveggen for kryss Barlinddalen er bedre enn

Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
				tilkomstveg kryss Sagmyra da sistnevnte i større grad berører eldre fattig eikeskog som er på grensa til C-lokalitet. (Trolig verdifulle områder sør for kraftledning ved Lille Lauvåsen berøres ikke).
VF09 Mjåvatnet bekkefelt (id:018-150-R), Molandsvann – Mjåvatn (id:018-9055-L) og Hammarbekken inkl. bekkefelt (id:018-152-R)	Tilkomstvei har fylling nært inntil/ut i vannforekomsten	Høy sårbarhet	(-)	Forurenset overvann vil kunne drenerer til vannforekomsten via fylling. Avrenning av både partikler og tungmetaller påvirker vannforekomsten negativt.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negative konsekvensgrad på grunn av nærføring til trolig viktig funksjonsområde for fugl Kroktjenna og kryss og veiadkomst som berører partier med eldre skog, blant annet eikeskog. Tilkomstvei til kryss vil påvirke vannforekomst negativt. Forøvrig hovedsakelig betydelig skogbrukspåvirkede partier som blir berørt, og dermed lav konsekvensgrad i disse områdene.

5.5.4 Kulturarv

Tabell 39 Påvirkning og konsekvens kryss Barlinddalen

Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
20 Røysland Bråten Rød.	Ingen kjente kulturhistoriske verdier i kryssområdet. Tilførselsveien vil koble seg på dagens E18 i området sør for bekken fra Hammertjenna, like ved kulturmiljøet. Det er usikkerhet knyttet til om kryssløsning her vil kunne påvirke innskripsjoner og ristninger på bergflater langs bekken. Noe visuell påvirkning		(-)	Usikkerhet knyttet til rundkjøring / påkobling ved dagens E18. Her finnes innskripsjoner langs elva.
21 Haukåsen Vierliheia Langhøl	Krysset ligger i østre kant av kulturmiljøet, og verdiene ligger lenger øst i delområdet. Ingen påvirkning.		0	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.5.5 Naturressurs

Tabell 40 Påvirkning og konsekvens kryss Barlinddalen

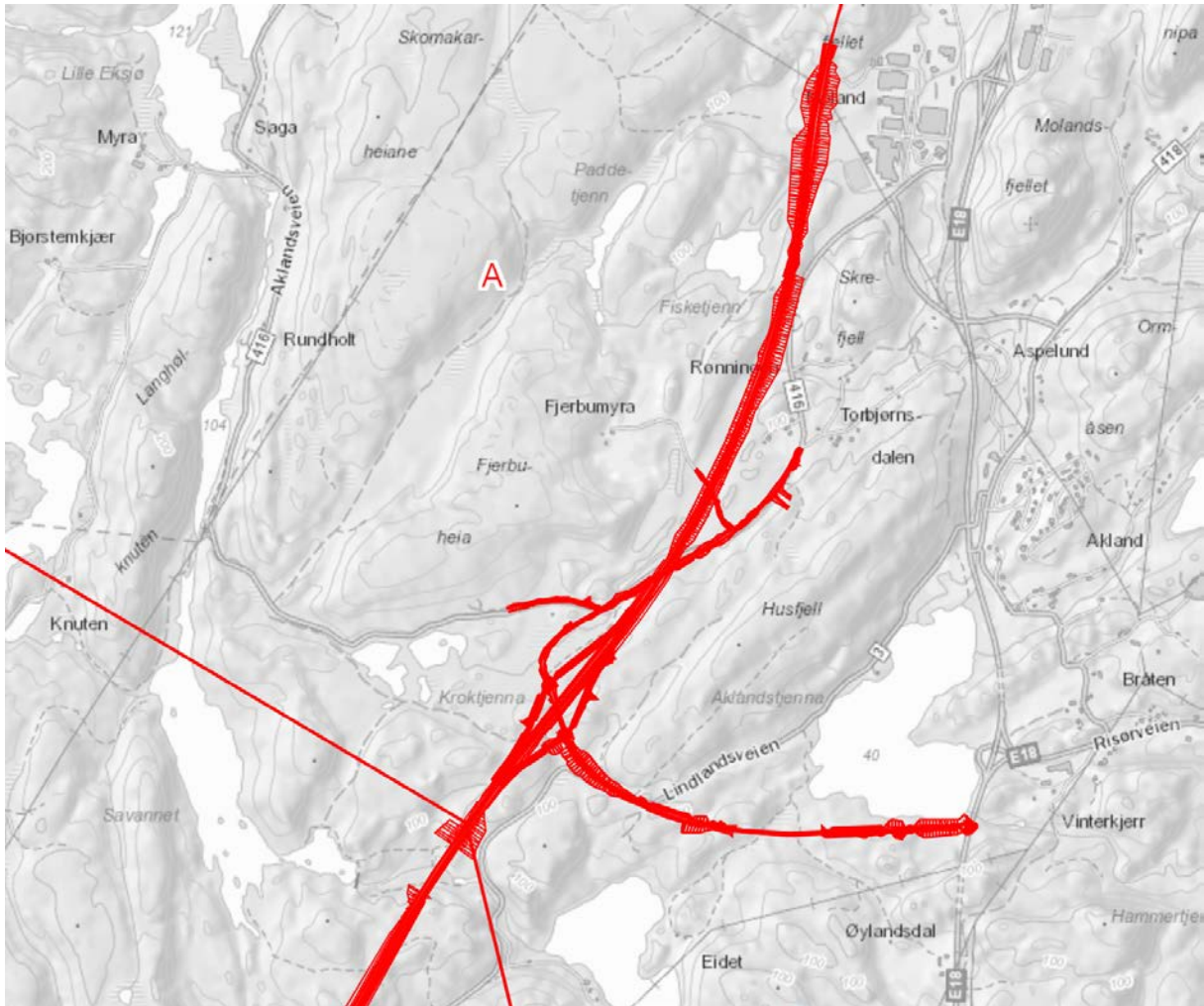
Kryss med tilførselsvei Barlinddalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig.

5.5.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av noe negativ konsekvens.

5.6 Kryss Sagmyra (Kroktjenn)

5.6.1 Landskapsbilde

Tabell 41 Påvirkning og konsekvens kryss Sagmyra

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT27 Akland-Lindland	<p>Krysset ligger i østkanten av landskapsrommet med utmark, tjern og myrområder.</p> <p>Lokalveg fra krysset og til dagens E18 går sørøstover på sørsiden av Husfjell og kobles til dagens E18 rett sør for Aklandstjenn / Vinterkjær.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Krysset vil gi inngrep i det naturpregede arealet og påvirke landskapsbildet negativt.</p> <p>Spesielt på østsiden av krysset vil ny tilførselsvei og påkobling til rampene ligge på stor fylling. Denne ser ut å berøre myrområdet og bli synlig fra store deler av landskapsrommet rundt Lindlandsvannet som igjen vil gi en negativ påvirkning. Terrengtilpassing av tilførselsveien vil være mulig slik at påvirkning og konsekvens kan reduseres til noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.6.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 42 Påvirkning og konsekvens kryss Sagmyra

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 15 Skjerkholt Moland	<p>Kryssområdet ligger i et utmarksområde. Av- og påkjøringsramper og tilførselsveier ligger delvis på fylling og delvis i skjæringer.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Kryssområdet og tilførselsveiene berører noen mindre veier og stier som blant annet fører til Aklandstjenna og Lindlandsvannet. Det utøves jakt i området og tilførselsveiene vil bli en ekstra barriere. Ingen bomiljøer blir berørt.</p>

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 18 Lundeheiane, Høgås, Ljøstad	Kryssområdet ligger i et utmarksområde. Av- og påkjøringsramper og tilførselsveier ligger delvis på fylling og delvis i skjæringer.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Kryssområdet og tilførselsveiene berører noen mindre veier og stier som blant annet fører til Aklandstjenna og Lindlandsvannet. Det utøves jakt i området og tilførselsveiene vil bli en ekstra barriere. Ingen bomiljøer blir berørt.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.6.3 Naturmangfold

Krysset ved Sagmyra og beslutningsrelevante deler av tilkomstvei Risør ble befart 20.03.2019 (dog på snødekt mark, men viktigste naturverdier er fanget opp).

Tabell 43 Påvirkning og konsekvens kryss Sagmyra

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Kryss Sagmyra og tilkomstvei Risør	Noe forringet	(-)	Ny kryssløsning berører skogbrukspåvirkede areal eller eldre og fattig furumark. Ny og lang tilkomstvei til eksisterende E18 berører trolig ikke viktige naturverdier. Tilkomstvegen for kryss Sagmyra er verre enn tilkomstvei kryss Barlinddalen da sistnevnte i større grad berører eldre fattig eikeskog som er på grensa til C-lokalitet. Dette kan optimaliseres i senere prosesser eventuelt.
VF09 Mjåvatnet bekkefelt (id:018-150-R), Molandsvann – Mjåvatn (id:018-9055-L) og Hammarbekken inkl.	Tilkomstvei har fylling nært inntil/ut i vannforekomsten	Høy sårbarhet	(-)	Forurenset overvann vil kunne dreneres til vannforekomsten via fylling. Avrenning av både partikler og tungmetaller påvirker vannforekomsten negativt.

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
bekkefelt (id:018-152-R)				

Samlet vurdering konsekvensgrad: Tiltaket gir noe negativ konsekvens da ordinær natur blir berørt samt vannmiljø med høy sårbarhet blir noe berørt.

5.6.4 Kulturarv

Tabell 44 Påvirkning og konsekvens kryss Sagmyra

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
20 Røysland Bråten Rød	<p>Ingen kjente kulturhistoriske verdier i kryssområdet.</p> <p>Tilførselsveien vil koble seg på dagens E18 i området sør for bekken fra Hammertjenna, like ved kulturmiljøet. Det er usikkerhet knyttet til om kryssløsning her vil kunne påvirke innskripsjoner og ristninger på bergflater langs bekken.</p> <p>Noe visuell påvirkning</p>		(-)	Usikkerhet knyttet til rundkjøring / påkobling ved dagens E18. Her finnes innskripsjoner langs elva.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.6.5 Naturressurs

Tabell 45 Påvirkning og konsekvens kryss Sagmyra

Kryss med tilførselsvei Sagmyra				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig.

5.6.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Over vekt av noe negativ konsekvens.

5.7 Kryss halvt kryss Harebakken/halvt kryss Stoa

Tabell 46 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG01 Harebakken	Eksempelveilinja videreføres fra ny/eksisterende E18 ut fra tunnel og traséen føres på vestre side av eks. E18. Dagens vei vil bli lokalvei. Det vil bli flere parallelle kjørefelt med ny og eksisterende E18 side om side. I tillegg vil rampene for krysset starte på denne strekningen.		0	Tiltaket vil kun endre landskapsbilde i noen grad, da delområdet allerede er sterkt preget av veianlegg som utvides, og store næringsbygg uten særlige kvaliteter. Ubetydelig konsekvens.
AG02 Myraskogen	Kjørebane vil ligge parallelt med dagens E18 som blir lokalvei og det blir da 6 felt langs samme trasé og på samme terrengnivå. På vestsiden medfører av- og påkjøringsrampe et stort og svært synlig terrenginngrep med ca 30 m høy fjellskjæring samtidig som selve eksempeveilinja også ligger med høye fjellskjæringer langs vestsiden.		(--)	Høyde og lengde på fjellskjæringene samt utforming av bru over E18 vil påvirke konsekvens for landskapsbilde. Landskapsrommet som snevres inn sørover ved Harebakken vil bli svært dominert av terrenginngrep som følger denne kryssløsningen. Middels negativ konsekvens.
AG03 Arendal kirkegård	Tilførselsvei og rundkjøring for kryssing medfører inngrep i delområdet. Eksempelveilinja vil ligge på vestsiden av dagens E18, altså lenger unna kirkegården, men den vil ligge høyere enn kirkegården, og dermed bli mer eksponert. Høye fjellskjæringer vil være synlig fra kirkegården og kan reflektere støy		(--)	Rundkjøring for tilførselsvei avskjærer det sammenhengende grøntområdet mellom skogsområdet ved kirkegården, Rånaskogen, og skogen på nordvestsiden av E18 til Myra. Denne sammenhengen er pr i dag kun brutt av eksisterende E18 og har en overgangsbru for gående. Inngrepet i kirkegårdens buffersone vil påvirke opplevelsen av et sårbart landskap for seremonier og sorg. Det halve krysset med av- og påkjøringsramper vil være negativt for Arendal kirkegård.

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG07 Stoa	Rundkjøringer og av- og påkjøringsramper kommer omtrent i dagens kryss / blir en utvidelse av eksisterende anlegg.		0	<p>Stor negativ konsekvens.</p> <p>Utvidelse av eksisterende kryss medfører ubetydelige konsekvenser for landskapsbildet som allerede er preget av veianlegg og næringsområdet.</p> <p>Ubetydelig konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens pga. løsning ved Harebakken / kirkegården.

5.7.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 47 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / Halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 1 Arendal sentrum	Ny rundkjøring sør for Harebakken går i skjæring i turområdet ved Høgedal (Arendal kirkegård) /Rånaskogen.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Ny rundkjøring sør for Harebakken avskjærer gangforbindelsen fra dagens bru til turterreng mellom Høgedal (Arendal kirkegård) /Rånaskogen. Det forutsettes at gangbru og turstier erstattes.</p>

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / Halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 2 Heidalen Myra, Bråstad	<p>Ny avkjøringsrampe fra øst mot Arendal går i skjæring nordvest for E18.</p> <p>En ny tilførselsvei går fra ny E18 til Frolandsveien (Fv42).</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Ny avkjøringsrampe fra øst mot Arendal avskjærer gangforbindelsen fra dagens gangbru til turterreng nordvest for E18.</p> <p>Ny tilførselsvei fra ny E18 til Frolandsveien berører ingen bomiljø eller friluftslivsområder.</p>
AG 4 Stoa Kloderborg pukkverk	Rundkjøringer og av- og påkjøringsramper kommer omtrent i dagens kryss.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>		<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Påvirker ingen friluftslivs- / eller by- og bygdslivsinteresser.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.7.3 Naturmangfold

Tabell 48 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / Halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ny kryssløsning som delvis ligger i dagens kryss og delvis i nærliggende skogsareal.		0	<p>Ubetydelig konsekvens. Noe nytt skogsareal berøres ved Harebakken, men ingen viktige naturverdier.</p> <p>Ingen vannforekomster blir berørt.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens på grunn av stort sett gjenbruk av eksisterende kryss.

5.7.4 Kulturarv

Tabell 49 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
27 Høgedal	Halvt kryss Harebakken legges like nord for kulturmiljøet, ved dagens E18. En arm legges gjennom nordre del av kulturmiljøet, og kan bli synlig fra Høgedal gård i avstand av ca. 250 meter. Omfanget av veianlegg i området vil øke.		(-)	<p>Usikkerhet knyttet til støy. Dersom tiltaket medfører mer støy, og tiltaket ikke får tilstrekkelig skjerming, vil negativ påvirkning være større, og konsekvensgrad vil øke til to minus.</p> <p>Ved god tilpassing og støyskjerming kan konsekvensgrad bli redusert.</p>

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
28 Solberg gruver	Halvt kryss Stoa legges nord for kulturmiljøet, ved dagens kryss. Omfang av veianlegg vil øke noe, men endringen er av mindre betydning.		0	

Samlet vurdering konsekvensgrad: noe negativ konsekvens. Usikkerhet knyttet til mulig økt støy.

5.7.5 Naturressurs

Tabell 50 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa

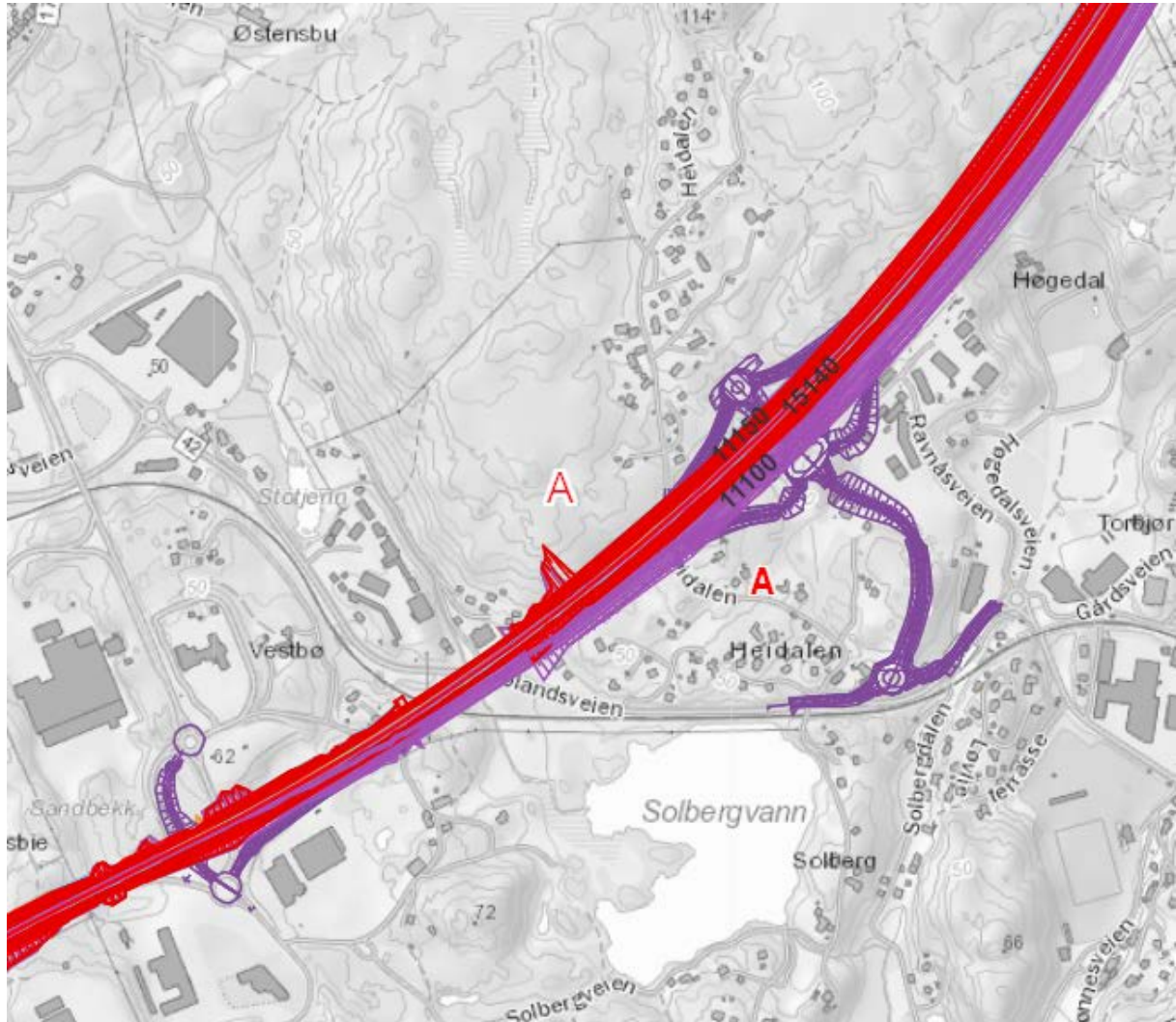
Kryss med tilførselsvei halvt kryss Harebakken / halvt kryss Stoa				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig.

5.7.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmang fold	Kulturarv	Natur ressurser	Samlet konsekvens
						Noe negativ konsekvens. Det tillegges vekt at ett tema har middels konsekvens.

5.8 Kryss Heidalen

5.8.1 Landskapsbilde

Tabell 51 Påvirkning og konsekvens kryss Heidalen

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG04 Myrene	<p>Kryssløsning Heidalen består av rundkjøringer på begge sider av E18 med tilhørende av- og påkjøringsramper.</p> <p>Avkjøringsrampe på østsiden ligger innenfor delområdet, hvor det i dag er industriareal.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Tiltaket vil medføre lite inngrep og dermed ubetydelig konsekvens også fordi området allerede har reduserte visuelle kvaliteter.
AG02 Myraskogen	<p>Kryssløsning Heidalen består av rundkjøringer på begge sider av E18 med tilhørende av- og påkjøringsramper.</p> <p>Rundkjøring på vestsiden med tilhørende ramper blir liggende i overgangen mellom dette delområdet og AG05 Heidalen (se nedenfor).</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Tiltaket vil medføre noe inngrep på vestsiden av eksempelveilinja, spesielt for avkjøringsrampe og rundkjøring. Tilgrensende sideterreng er imidlertid 30-40 m lavere her enn ved det halve krysset ved Harebakken, slik at inngrepet blir begrenset og gode tilpassinger og arronderinger er mulig. Tiltaket gir noe negativ konsekvens.
AG05 Heidalen - Solbergvann - Gåsåsen	<p>Kryssløsning Heidalen består av rundkjøringer på begge sider av E18 med tilhørende av- og påkjøringsramper.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Terreng langs E18 åpner seg og blir noe slakere ved Heidalen. Dette muliggjør en kryssløsning som gir mindre terrenginngrep her enn for det halve krysset ved Harebakken. Tiltaket vil gi noe inngrep og også noe negativ konsekvens. Terreng muliggjør tilpassinger og tilførselsveien ligger mellom områder som allerede har reduserte visuelle kvaliteter og uryddig struktur.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.8.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 52 Påvirkning og konsekvens kryss Heidalen

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 2 Heidalen Myra Bråstad	Ny påkjøringsrampe fra Arendal mot vest legges vest for E18. Ny rundkjøring i Frolandsveien (øst for E18) og tilførselsvei til nytt kryss/rundkjøring legges øst for E18.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Noe negativ konsekvens Ny påkjøringsrampe fra Arendal mot vest legges over noen bolighus (Frolandsveien vest for E18) som må rives. Ny rundkjøring i Frolandsveien (øst for E18) og forbindelsesvei til nytt kryss/rundkjøring legges over noen bolighus som må rives. Noe negativ konsekvens for boligbebyggelse, men ingen konsekvens for friluftsliv.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.8.3 Naturmangfold

Tabell 53 Påvirkning og konsekvens kryss Heidalen

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N306 Heidalen Gammel edelløvsskog (C-verdi)	Tiltaket krysser rett gjennom lokaliteten.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(--)	Arealbeslag tvers gjennom lokaliteten vil føre til at den hugges i sin helhet.
VF18 Lillelv (id:019-20-R), Biebekken – Solbergvassdraget (019-502-R), Sørsvann og Solbergvann (ikke vannfore-	Krysset (på/avkjøringsrampe) får nærføring til Solbergvann.	Høy sårbarhet	0	Vil i liten grad påvirke vannforekomsten mer enn dagens situasjon med nærføring av Frolandsveien (fv.42)

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
komster i vannnett)				

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens på grunn av ny plassering av kryss samt tilførselsvei som begge beslaglegger nytt areal. Lokalitet med gammel edelløvsog utgår på grunn av tilførselsveien. Nærføring til Solbergvann (VF18), ubetydelig påvirkning.

5.8.4 Kulturarv

Tabell 54 Påvirkning og konsekvens kryss Heidalen

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
27 Høgedal	Kryss Heidalen legges sørvest for kulturmiljøet, og vil ikke bli synlig fra kulturmiljøet og Høgedal gård.		0	
28 Solberg gruver	Kryss Heidalen legges nord for kulturmiljøet, og vil ikke ha påvirkning av betydning		0	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.8.5 Naturressurs

Tabell 55 Påvirkning og konsekvens kryss Heidalen

Kryss med tilførselsvei Heidalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

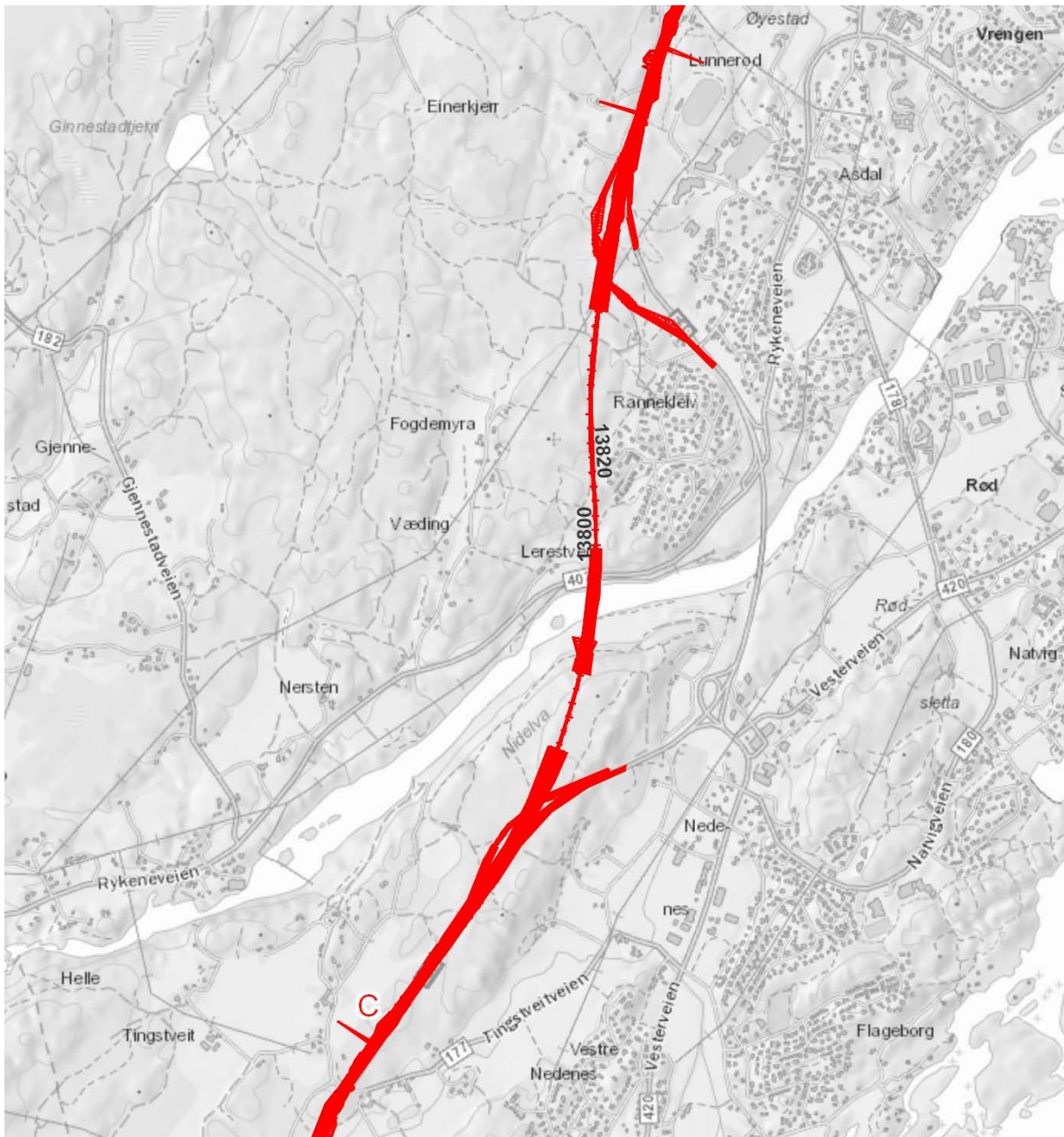
Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig

5.8.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av ubetydelig konsekvens

5.9 Kryss halvt kryss Rannekleiv/halvt kryss Nedenes

Tabell 56 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG11 Asdal- Rannekleiv	<p>Halvt kryss ved Rannekleiv: Tilførselsvei fra ny E18 til dagens E18 ligger delvis på fylling, delvis i skjæring i skogsarealer langs eksisterende E18. Terrenget er forholdsvis flatt og utslagene blir derfor små. Tilførselsveien kan ses som en utvidelse av dagens veianlegg i området.</p> <p>Halvt kryss ved Nedenes: Avkjøringsrampe legges i dagen, tett inntil ny og eksisterende E18.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Landskapsbildet blir kun ubetydelig berørt og endret av nytt kryss bestående av to halve kryss.
AG18	<p>Halvt kryss ved Nedenes: Avkjøringsrampe legges i dagen, tett inntil ny og eksisterende E18.</p> <p>Terrenget er forholdsvis flatt og utslagene blir derfor små. Tilførselsveien kan ses som en utvidelse av dagens veianlegg i området.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Landskapsbildet blir kun ubetydelig berørt og endret av nytt kryss bestående av to halve kryss.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.9.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 57 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 7 Gjennestad Øyestad Rykene Tingstveit	<p>Halvt kryss ved Rannekleiv: Tilførselsvei fra ny E18 til dagens E18 ligger delvis på fylling, delvis i skjæring i et utmarksområde, men nær dagens E18.</p> <p>Halvt kryss ved Nedenes: Avkjøringsrampe legges i dagen, tett inntil ny og eksisterende E18</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Rannekleiv: Tilførselsveien avskjærer noe turstier og blir en ytterligere barriere for kontakten på hver side av dagens E18. Tilførselsveien gir nærvirkning til noen få boliger (Myra). Den krysser Postvegen som er sykkelrute, men på same sted som dagens E18 så barrierevirkningen blir ikke vesentlig endret her.</p> <p>Nedenes: Dette halve krysset vil framstå som lite arealkrevende. Arealbeslag vil trolig ikke berøre flere FBB-interesser enn selve veien. Dog vil jaktterreng bli noe mer berørt og gir noe mer nærvirkning til Tingstveitåsen enn selve E18.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens

5.9.3 Naturmangfold

Tabell 58 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Tiltaket berører noen nye arealer med skog.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	Arealbeslag av skogsarealer, men ingen viktige naturtyper. Ubetydelig konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens på grunn av at ingen viktige naturtyper eller vannforekomster berøres.

5.9.4 Kulturarv

Tabell 59 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes

Kryss med tilførselsvei halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
32 Rannekleiv Langevoll	Krysset (rampør) vil ligge sørvest i kulturmiljøet, men vil ikke være i direkte konflikt med kjente kulturminner. Noe økt støy og visuell påvirkning, men dagens E18 går i miljøet allerede.		0	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens

5.9.5 Naturressurs

Tabell 60 Påvirkning og konsekvens halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes

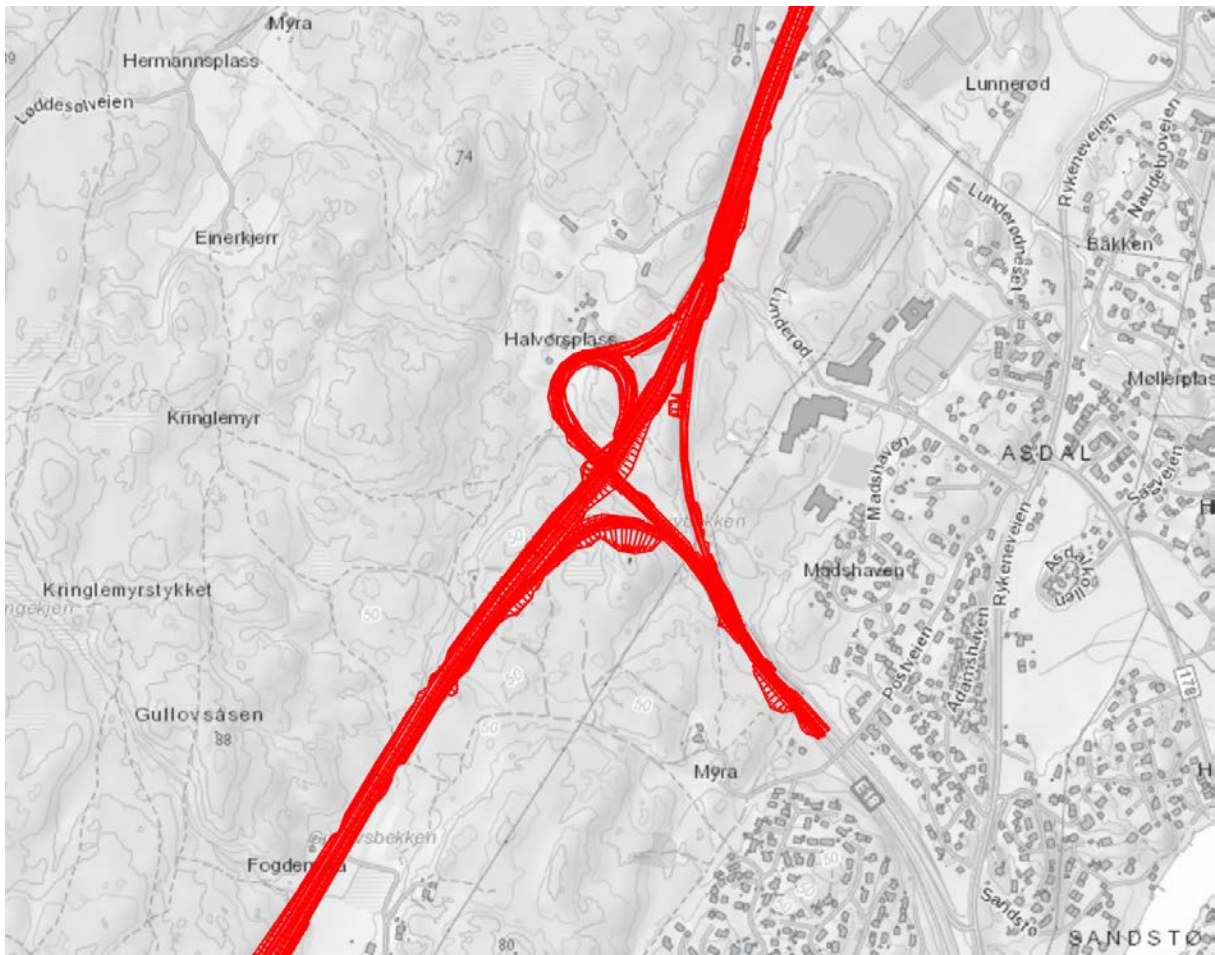
Kryss med tilførselsvei halvt kryss Rannekleiv / halvt kryss Nedenes				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ingen naturressurser blir berørt	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens

5.9.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av ubetydelig konsekvens

5.10 Kryss Rannekleiv eksempellinje A

5.10.1 Landskapsbilde

Tabell 61 Påvirkning og konsekvenskryss Rannekleiv eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Rannekleiv eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG11 Asdal- Rannekleiv	Nytt kryssområde ved Asdal innebærer av- og påkjøringsramper på vestsiden av eksisterende E18 der det i dag er skog og noe landbruk. Det forholdsvis flate landskapet gjør at kryssområdet ikke medfører store fyllinger eller skjæringer.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Landskapsbildet blir noe negativt påvirket av nytt kryss i og med at større, natur- og kulturpregede arealer blir endret til trafikkanlegg. Tiltaket blir imidlertid ikke særlig eksponert eller synlig pga landskapsformen på stedet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.10.2 Friluftsliv/by- og bygdlev

Tabell 62 Påvirkning og konsekvenskryss Rannekleiv eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Rannekleiv eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 7 Gjennestad Øyestad Rykene Tingstveit	Nye av- og påkjøringsramper legges vest for E18 nær og delvis over et gårdstun. Krysset kommer over noen få skogstier.		(-)	Nye av- og påkjøringsramper legges over et bolighus (vest for E18) som må rives og gir nærvirkning til flere gårdstun (Halvors plass). Krysset berører noen få skogstier. Krysset forsterker barrierevirkningen av veianlegget. Selve krysset vil ikke gi større nærvirkning til skole- og oppvekstmiljøet på Asdal ut over noe økt støy ifm. akselerasjon i krysset.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.10.3 Naturmangfold

Tabell 63 Påvirkning og konsekvenskryss Rannekleiv eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Rannekleiv eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Tiltaket berører noen nye arealer med skog.		0	Arealbeslag av skogsarealer, men ingen viktige naturtyper. Ubetydelig konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens på grunn av at ingen viktige naturtyper eller vannforekomster berøres.

5.10.4 Kulturarv

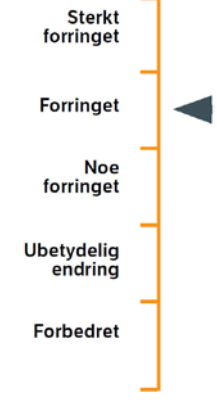
Tabell 64 Påvirkning og konsekvenskryss Rannekleiv eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Rannekleiv eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Krysset ligger ikke i eller nær kulturmiljø, men norde rampe vil komme inn over Halvorsplass, og svært nær et SEFRAK-bygg fra 1700-tallet.		-	Det er ikke definert kulturmiljø på bakgrunn av ett objekt. Forholdet kan sees nærmere på i neste plannivå.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens.

5.10.5 Naturressurs

Tabell 65 Påvirkning og konsekvenskryss Rannekleiv eksempellinje A

Kryss med tilførselsvei Rannekleiv eksempellinje A				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG02 / Halvorsplass	Kryss vil beslaglegge noe dyrkamark i sørøstre del av delområdet.		(--)	

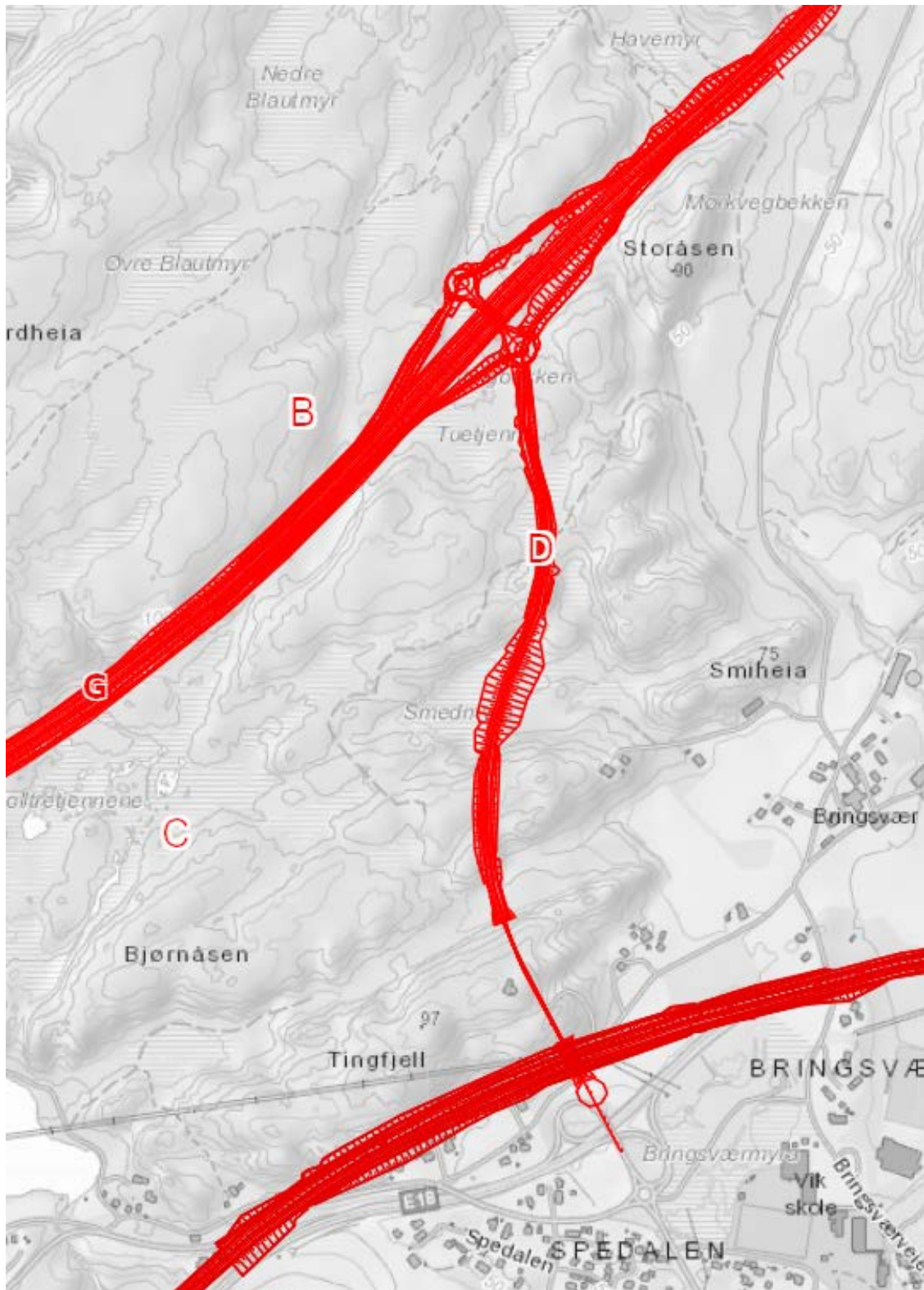
Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens. Ingen vannressurser eller mineralressurser blir berørt.

5.10.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Noe negativ konsekvens. Det tillegges vekt at ett tema har middels konsekvens

5.11 Kryss Bringsværheiene

5.11.1 Landskapsbilde

Tabell 66 Påvirkning og konsekvens kryss Bringsværheiene

Kryss med tilførselsvei Bringsværheiene				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG22 Lundeheia- Fjæreheia	Kryssområdet ligger i et lite og avskjermet landskapsrom. Tilførselsveien går over myrlandskap og mellom koller sørover til Tingfjell der den legges i tunnel og kobles til eksisterende E18 ved dagens kryssområde på Bringsværmyra / Spedalen.		(-)	Tilførselsveien kan gi noe negative konsekvenser for kulturlandskapet, og krysser myr- og skogsområder mellom Bringsvær og kryssområdet. Kryssområdet ligger godt forankret og tilpasset landskapet. Noe negativ konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.11.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 67 Påvirkning og konsekvens kryss Bringsværheiene

Kryss med tilførselsvei Bringsværheiene				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse Bringsvær	Krysset er plassert i et uberørt utmarksområde. Tilførselsveien krysser en traktorvei (turvei) og ligger delvis på en større fylling over Smedmyr. Videre i en kort tunnel fram mot dagens kryss på E18 ved Bringsværmoen		(-)	Noe negative konsekvens Krysset berører ikke flere interesser enn selve veien. Men tilførselsveien fra dagens E18 til krysset gir noe nærvirkning til flere gårdsbruk på Bringsvær. Veien er dog tilpasset det småkuperte terrenget som da gir en viss skjerming.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.11.3 Naturmangfold

Tabell 68 Påvirkning og konsekvens kryss Bringsværheiene

Kryss med tilførselsvei Bringsværheiene				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
	Ny kryssløsning i område uten store tekniske inngrep. Selve krysset berører trolig i liten grad viktige naturverdier. Eldre furu- og eikeskog i lisdene uten særlige naturverdier. Ny og lang (ca 1 km) tilkomstveg til eksisterende E18 berører trolig ikke viktige naturverdier.		(-)	Arealbeslag av skogsarealer i et område med landskapsøkologisk verdi på grunn av lite inngrep og eldre skog, men ingen viktige naturtyper. Noe negativ konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens på grunn av arealbeslag i et område uten store tekniske inngrep og med et stort areal med gammelskog. Ingen vannforekomster berøres.

5.11.4 Kulturarv

Tabell 69 Påvirkning og konsekvens kryss Bringsværheiene

Kryss med tilførselsvei Bringsværheiene				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
40 Bringsvær	<p>Krysset vil ligge nordvest for kulturmiljøet, og er ikke i direkte konflikt med kjente kulturminner. Det forventes ikke visuelle påvirkning som følge av krysset.</p> <p>Påkjøringsvei fra Vik og dagens E18 vil gå gjennom sørvestre del av miljøet, før den går inn i tunnel. Denne ligger inn mot dagens kryss på E18 og er ikke i konflikt med kjente kulturminner. Noe økt visuell påvirkning.</p>		(-)	

Samlet vurdering konsekvensgrad: noe negativ konsekvens.

5.11.5 Naturressurs

Tabell 70 Påvirkning og konsekvens kryss Bringsværheiene

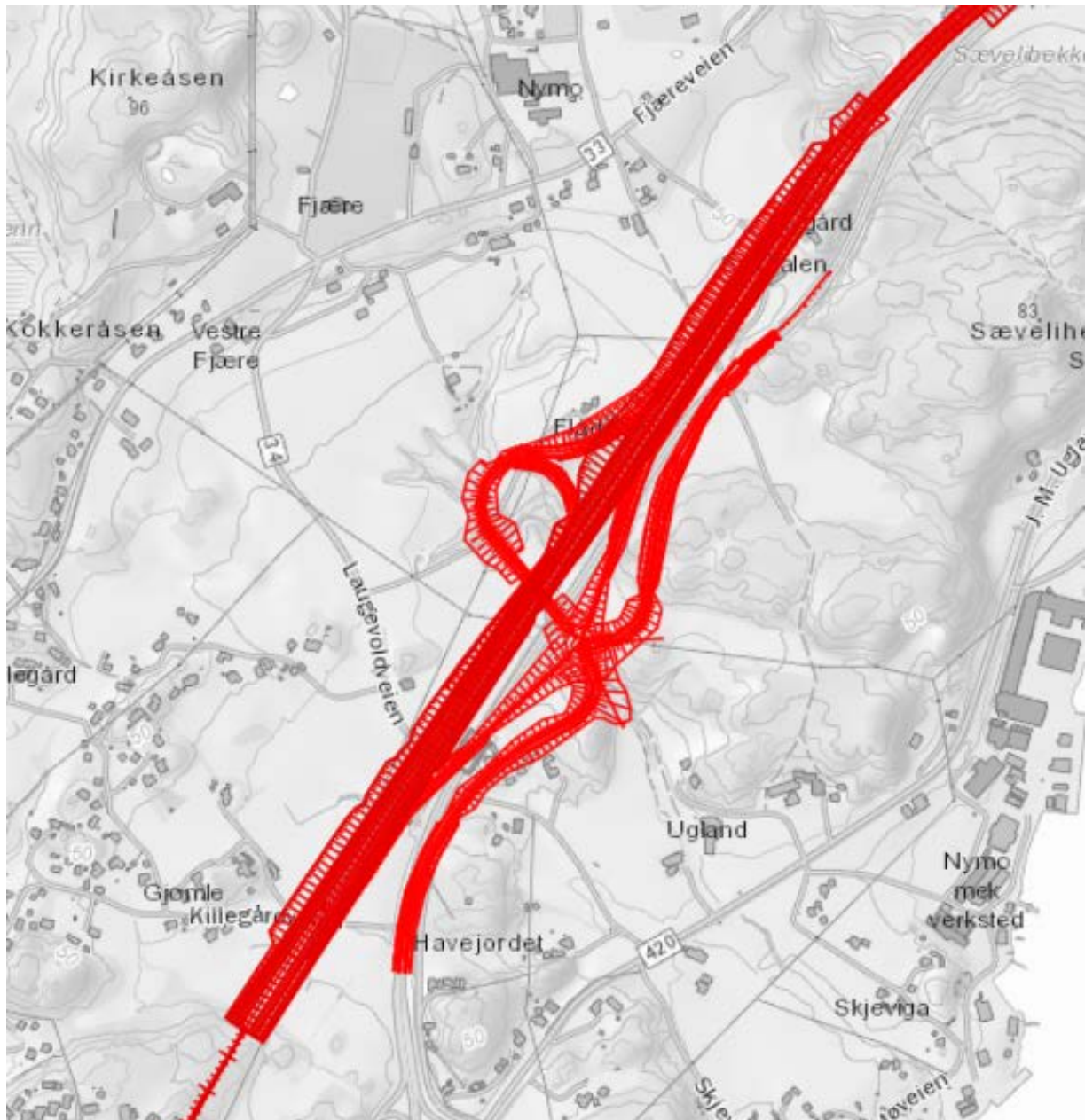
Kryss med tilførselsvei Bringsværheiene				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG18/ Fjære - Frivoll	Delområdet blir ikke direkte berørt av krysset, men påkjøringsveien kan berøre delområdet ved kobling på dagens E18.		0	

Samlet konsekvensgrad: Ubetydelig.

5.11.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av noe negativ konsekvens.

5.12 Kryss Bie

5.12.1 Landskapsbilde

Tabell 71 Påvirkning og konsekvens kryss Bie

Kryss med tilførselsvei Bie				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG33 Bieheia-Ugland	Kryssområdet ligger delvis i skjæring, men mens på fylling i utkanten av det åpne terrenget med jordbruksarealer mot vest. Østover skjermes kryssområdet av et høydedrag og eksisterende E18.		(-)	<p>Lokalt vil landskapsbildet domineres av kryssområdet, men til tross for inngrepets omfang gir det kun noe negative konsekvenser for landskapsbildet. Spesielt terrenget i området muliggjør en tilpassing og demping av kryssanleggets eksponering.</p> <p>Det fører til omfattende inngrep og sprenging i skogkledde koller som rammer inn mindre jordteiger.</p> <p>Særlig vil krysset ved Bie ødelegge viktige visuelle kvaliteter.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens

5.12.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 72 Påvirkning og konsekvens kryss Bie

Kryss med tilførselsvei Bie				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
11 b Frivoll Vik	Kryssområdet er arealkrevende på begge sider av dagens/ny E18. Av-påkjøringsrampene og tilkobling til lokalveiene på østsiden ligger på fylling.		(0)	<p>Av-påkjøringsrampe vest for E18 legges over en barnehage som må rives. Av-påkjøringsrampe øst for E18 legges over noen få boliger som må rives, og over en tursti. Kryssområdet gir noe større nærvirkning til noen boliger enn selve eksempelveilinja. Kryssområdet forsterker barrierevirkningen av den.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig

5.12.3 Naturmangfold

Tabell 73 Påvirkning og konsekvens kryss Bie

Kryss med tilførselsvei Bie				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N376 m.fl.	Kryssløsning i et område med mange viktige naturtyper.		(---)	Arealbeslag av hele eller store deler av en rekke naturtypelokaliteter. Stor negativ konsekvens. Dette er allerede beskrevet i hovedutredningen.
VF22 Vikkilen bekkefelt (id:019-510-R) inkl. Vikkilen (012100 0200-C)	Kryss ligger med fyllinger over store deler av bekkesystemet i ravinedalen, og vil påvirke vannforekomsten negativt.	Høy sårbarhet	(-)	Krysset påvirker vannforekomsten med store fyllinger. Usikkert hvordan det er tenkt å håndtere vannet i bekkesystemet (ledes vekk/legges i rør). Avrenning av forurensende stoffer og partikler fra vegen vil også kunne påvirke vannforekomsten negativt.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Stor negativ konsekvens på grunn av arealbeslag i en rekke lokaliteter med store verdier ved Flådda. Det beslaglegges rik edelløvsskog, beiteskog og flere store gamle trær, blant annet eik i kategorien «utvalgt naturtype». I tillegg påvirkes vannforekomsten negativt.

5.12.4 Kulturarv

Tabell 74 Påvirkning og konsekvens kryss Bie

Kryss med tilførselsvei Bie				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
42 Fjære kirke	Nytt kryss Bie sørøst for kulturmiljøet, og vil være synlig fra miljøet, i avstand ca. 350 meter. Noe visuell påvirkning		(-)	
44 Gjømle Killegård	Nytt kryss Bie vil ligge i kulturmiljøet. Krysset vil være i direkte konflikt med noen SEFRAK-bygg, og gi et stort arealbeslag som påvirker kulturmiljøet.		(-)	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

5.12.5 Naturressurs

Tabell 75 Påvirkning og konsekvens kryss Bie

Kryss med tilførselsvei Bie				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG18/ Fjære - Frivoll	Krysset beslaglegger noe mer dyrket mark i tillegg til hovedveien.		(--)	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens. Ingen vannressurser eller mineralressurser blir berørt.

5.12.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Middels negativ konsekvens. Det tillegges vekt at ett tema har stor konsekvens

6 Påvirkning og konsekvens nye linjer etter samhandling med kommunene

Etter samhandling med kommunene er det framkommet nye eksempellinjer i strekning 4, 5 og 23.

Disse blir utredet i dette kapittelet.

6.1 Strekning 4: Skorstøl – Lindland, alt. 4r

6.1.1 Landskapsbilde

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 22 Sunde- bru- Savan- net	I nord følger eksempelveilinja i hovedtrekk eks. E18, men svingene må rettes ut. Det nye veianlegget vil hovedsakelig bygges utenfor dagens veibane. Eksempelveilinja følger etter kryssingen av Molandsvannet (DT 24, se nedenfor) eksisterende E18-trase fram til industrifeltet på Moland. (DT 26).		0	Noe / ubetydelig negativ konsekvens.
DT 24 Molands vann- Mjåvann	<p>Eksempelveilinja for ny E18 krysser Molandsvannet i bru ved eksisterende Pinesundet bru. Foreslått linjeføring gjør at kryssingen ligger noe høyere og noe mer på skrå enn dagens bru.</p> <p>Eksempelveilinja kommer fra tosidig fjellskjæring i nord rett før kryssingen av Molandsvannet og lander på en stor fylling i sør før den treffer eks. E18. I dette punktet krysser også kraftlinja som går gjennom delområdet.</p>		(-)	<p>Linjeføringen gjør at kryssingen blir noe høyere og noe mer på skrå enn dagens bru. Veianlegget blir synlig i landskapsrommet rundt Molandsvann, men ikke ved Mjåvann, nordøst i delområdet.</p> <p>Utforming av bru vil ha påvirkning på landskapsbildet. Lengden på brua og hvor store fyllinger det blir i sør bestemmer hvor stor påvirkning den har for landskapsbildet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>
DT 26 Moland	Eksempelveilinja går i samme linje som dagens E18 gjennom delområdet.		0	<p>Det vurderes at ny E18 vil ha liten påvirkning på landskapsbildet i dette delområdet.</p> <p>Ubetydelig konsekvens.</p>

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 27 Akland - Lindland	Sør for Moland industrifelt går eksempelveilinja gjennom ei lita grend, med et småskala, harmonisk kulturlandskap.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Eksempelveilinja vil dominere over skalaen i landskapsbildet og bli godt eksponert i kanten av landskapsrommet. Selve kryssingen av dalen er i eksempelveilinja vist med bru, noe som vil påvirke landskapsrommet betraktelig.</p> <p>Videre sørover følger eksempelveilinja den overordna retningen i terrenget</p> <p>Konsekvensgraden påvirkes hovedsakelig av kryssingens utforming, volum og plassering.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

6.1.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 15 Skjerkholt Moland	Eksempelveilinja følger i dagsone i stor grad langs eksisterende trasé, men noe kurveutretting. Nytt krysningpunkt over Pinesundet ved Mjåvann/Molandsvann. Store fyllinger i Torbjørnsdalen, ellers stort sett tosidige skjæringer.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Noe negativ konsekvens</p> <p>Fleire stier blir krysset og eksempelveilinja gir nærføring til turmål på Gullåsen. Økt nærføring til gårds- og boligbebyggelse i Torbjørnsdalen. Fleire boliger blir direkte berørt. Et utmarksområde fra Styggedal og sørover blir berørt, men nærhet til eksisterende vei (Aklandsveien) gjør at veien kommer i et område der det allerede er inngrep.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens, mest knyttet til bomiljøer i Torbjørnsdalen.

6.1.3 Naturmangfold

Tiltaket vil på strekningen sør for Moland krysse bekkedalen ved Torbjørnsdal (trolig i bro jfr tegninger). For øvrig består strekningen her av stort sett skogsbrukspåvirket mark med ordinære naturverdier.

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
ØF5 Krok-tjenna C-lokalitet	Nærføring ved at veg går øst for tjernet		(-)	Tiltaket vil medføre nærføring med tjernene og fuglelivet i tjernet vil kunne bli negativt påvirket, spesielt i anleggsfasen. (Det må påpekes at fuglelivet i tjernet er lite undersøkt, og at områdets verdi som C-lokalitet er usikker)
Land-skaps-økologi	<p>Tiltaket går parallelt med E18 sør til Moland og krysser deretter mot sørvest. Det er ingen broer eller tunneler på strekningen. Det vil være noe nærføring med eksisterende skogsbilveger</p> <p>Landskapsøkologisk er landskapet ved 4r vurdert som middels verdi, dvs. lokal til regional landskapsøkologisk funksjon.</p>		(--)	Tiltaket vil i noen grad splitte opp et landskap uten særlig tekniske inngrep (utover skogbruk/skogsbilveger), store nye barrierer vil skapes og landskapsøkologiske funksjoner vil brytes.
Vilttrekk	Tiltaket går parallelt med E18 sør til Moland og krysser deretter mot sørvest		(-)	Tiltaket går i ny trase hele delstrekningen sør for Moland. Et vilttrekk vil påvirkes negativt.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF08 Vestre Skorstølvan net til Stifoss,	Alternativet går langsmed en mindre bekk/myrområde ved Lindtjenn, helt øverst i	Høy	(-)	Tiltaket ligger i samme område som eksisterende vei.

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
bekkefelt (id:018-112-R) og Haugelva inkl. Skorstølvan net (id:018-99-R)	vannforekomsten. Ca. 2 km vei drenerer hit.			
VF09 Mjåvatnet bekkefelt (id:018-150-R), Molandsvann – Mjåvatn (id:018-9055-L) og Hammarbekken inkl. bekkefelt (id:018-152-R)	Tiltaket krysser og berører vannforekomsten flere steder. Totalt vil ca. 5 km vei drenerer ut mot vannforekomsten. Tiltaket krysser Molandsvann (krisevannkilde) og tilførselsbekk/elv til Aklandstjenna.	Høy	(--)	Tiltaket ligger i samme område som eksisterende vei. Vil kunne påvirke spesielt viktige/sårbare vassdrag (brukerinteresser i Molandsvann og Hammarbekken) negativt.
VF10 Ekksjø – Lindlandsvatnet (id:018-190-R) inkl. Lindlandsvatnet (id:018-9433-L), Lindlandsvannet bekkefelt (id:018-191-R), Lauvdalsvatnet (018-9477-L) og Steaelva (018-34-R)	Veien krysser innløpet til Savannet med bru. Sannsynlig 1 km som drenerer til vannforekomsten.	Høy	(-)	Tiltaket berører vannforekomsten lenger oppstrøms enn dagens E18, men vannforekomsten blir lite berørt.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: 4r er samlet sett vurdert som middels negativ konsekvens da berørte lokaliteter og vannforekomster har lav konsekvensgrad og det er begrensede landskapsøkologiske virkninger på delstrekning 4r.

6.1.4 Kulturarv

Strekning 4: Skorstøl - Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
17 Postveg Hemme - Moland	Eksempellinjen krysser gjennom delområdet i sør ved Moland, og følger dagens E18 som en utvidelse mot øst. Utvidelsen skjer dermed på motsatt side av det automatisk fredete gravfeltet. <i>Det legges til grunn at det ikke blir inngrep i kulturminnet.</i> Høydedraget mellom dagens E18 og gårdsmiljøet på Moland er en viktig skjerm, og det legges til grunn at denne blir opprettholdt. Videre legges det til grunn at det vil være mulig å krysse over postveien uten direkte inngrep, og at postveien fortsatt kan brukes.		0	Ved justering vestover til konfliktgrad øke.
18 Søndeled	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
19 Søndeled - Geitåsen	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
20 Røysland -Bråten- Rød	Eksempellinjen utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
21 Haukåsen -Vierlia- Langbøl	Eksempellinjen utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Ubetydelig konsekvens, *under forutsetning av at man unngår inngrep i automatisk fredet gravfelt på Moland.*

6.1.5 Naturressurser

Strekning 4: Skorstøl – Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
DT21/ Søndeled	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Middels. Delområdet ligger så langt unna eksempeillinje at lite sannsynlig at blir berørt.
DT22/ Moland	Tiltaket medfører beslag av deler av flere areal med dyrka mark.		(-)	Verdi: Middels Veilinjen følger i all hovedsak dagens E18, men tar noe areal på siden av denne avhengig av eventuell justering, breddeutvidelse og utforming/plassering av kryss.
Vannressurser				
DT61/ Moland	Passerer i kant med DT61 i samme trase som eksisterende E18. Kan medføre forverring. Imidlertid vil forurensning fra vei være relativt ubetydelig ift. industri på stedet.		0	Plassering av vei lenger øst vil gi større konsekvens. Mulighet for påvirkning av grunnvannstand, særlig ved dypere terrengingrep.

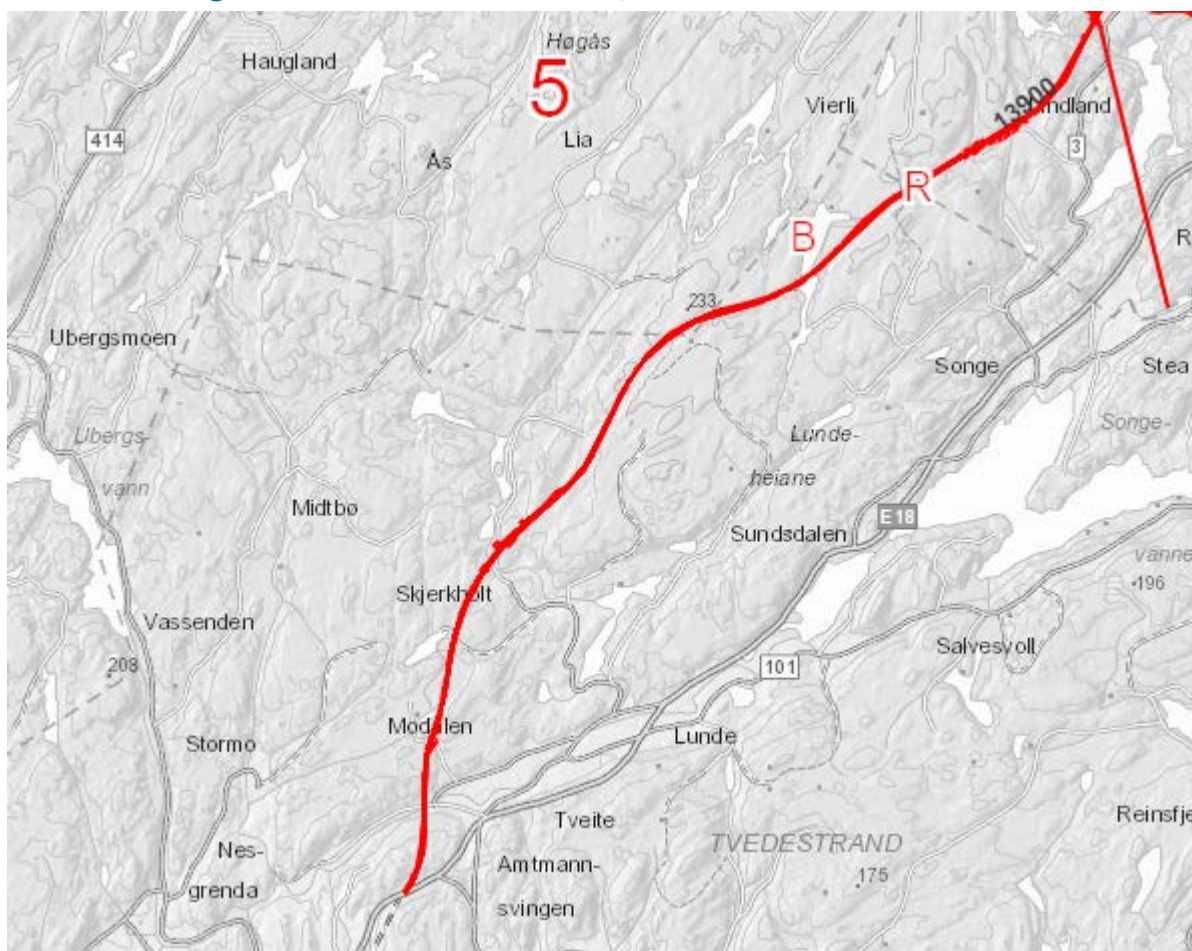
Strekning 4: Skorstøl – Lindland, alt. 4r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT62/ Molandsvann	Krysser Molandsvann omtrent midt på. Krysser på omtrent samme sted som eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger mot sørøstlig ende av vannet vil gi større konsekvens.
Mineralressurser				
DT107 og DT108	Tiltaket berører ikke delområdene.		0	Verdi: Ubetydelig
DT109/ Moland	Alternativet går i den østre kanten av delområdet, og vil beslaglegge deler av tilgjengelig ressurs.		0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes mot vest vil påvirkning påvirkes i negativ grad. Ubetydelig verdi på delområdet gjør at konsekvens forblir ubetydelig.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

6.1.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmang fold	Kulturarv	Natur ressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av noe negativ konsekvens

6.2 Strekning 5: Lindland – Tvedestrand, alt. 5r

6.2.1 Landskapsbilde

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 28 Timmerheiene - Lundeås en	Fra nord krysser eksempelveilinja en liten elvedal i bru og skjærer seg sørover gjennom en åsrygg. Deretter ligger alternativet godt forankret mellom skogkledde koller vest for Lindland, før det dreier vestover på større fyllinger ned i et myrområde. Deretter er eksempelveilinja foreslått med tosidig skjæring et godt stykke fram til Sandvannet. Sandvannet krysses midt på – i kort bru og med fyllinger for landkar.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(- -)	<p>Eksempelveilinja går gjennom et terreng som er lite påvirket av inngrep og fragmenterer dette.</p> <p>Utforming av bruer og kryssingen av Sandvannet vil ha stor påvirkning på landskapsbildet.</p> <p>Lengden på brua og utforming av fyllinger bestemmer påvirkningsgrad på landskapsbildet. Kryssingen av Sandvannet påvirker og deler og påvirker landskapsrommet rundt vannet.</p> <p>Middels negativ konsekvens</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 31 Skjerholt dalen	Eksempelveilinja krysser daldraget rett sør for kraftlinja og vil være synlig i to avgrensede landskapsrom i delområdet. Veien går i nærføring til de øverste gårdsbrukene i dalen og krysser rett over en terskel/dam og et stryk som gir bevegelse og liv i landskapsbildet.		(- -)	<p>Veianlegget bryter med karakteren i landskapet og gir betydelig negative konsekvenser.</p> <p>Fjellskjæringer og fyllinger på hver side av brua som krysser Skjerholtdalen vil fremheve tiltaket på en negativ måte.</p> <p>Middels negativ konsekvens</p>
DT 32 Føykåsen	Eksempelveilinja skjærer sørover gjennom et småkupert terreng og lengst sør i delområdet går den i nærføring til flere boliger / ei grend.		(-)	<p>Linjeføringa går på tvers av det overordnede landskapet og bryter med en rekke tverrgående bekke drag og landformer. Dette gir fyllinger som deler opp langsmale landskapsrom og fremhever veianlegget på en negativ måte.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>
DT 30	Eksempelveilinja krysser daldraget og Storelva i bru i der landskapsrommet med kraftverk og industrimiljø åpner seg noe opp mot øst. På nordsida vil bru og brukar få en god visuell forankring i dalsiden. På sørsida vil brua lande på en fylling før den går videre i tunnel.		(-)	<p>Eksempelveilinja går i nærføring til flere boliger og krysser Storelva ved et kraftverk og eldre industrimiljø. Brua vil bli synlig over store avstander gjennom det langsmale landskapsrommet, og blir et blikkfang i et tradisjonelt kulturlandskap. Høyden og omfanget av fylling og brukar vil avgjøre hvor tyngende brua vil føles visuelt og hvilken barriere den blir i landskapsrommet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens

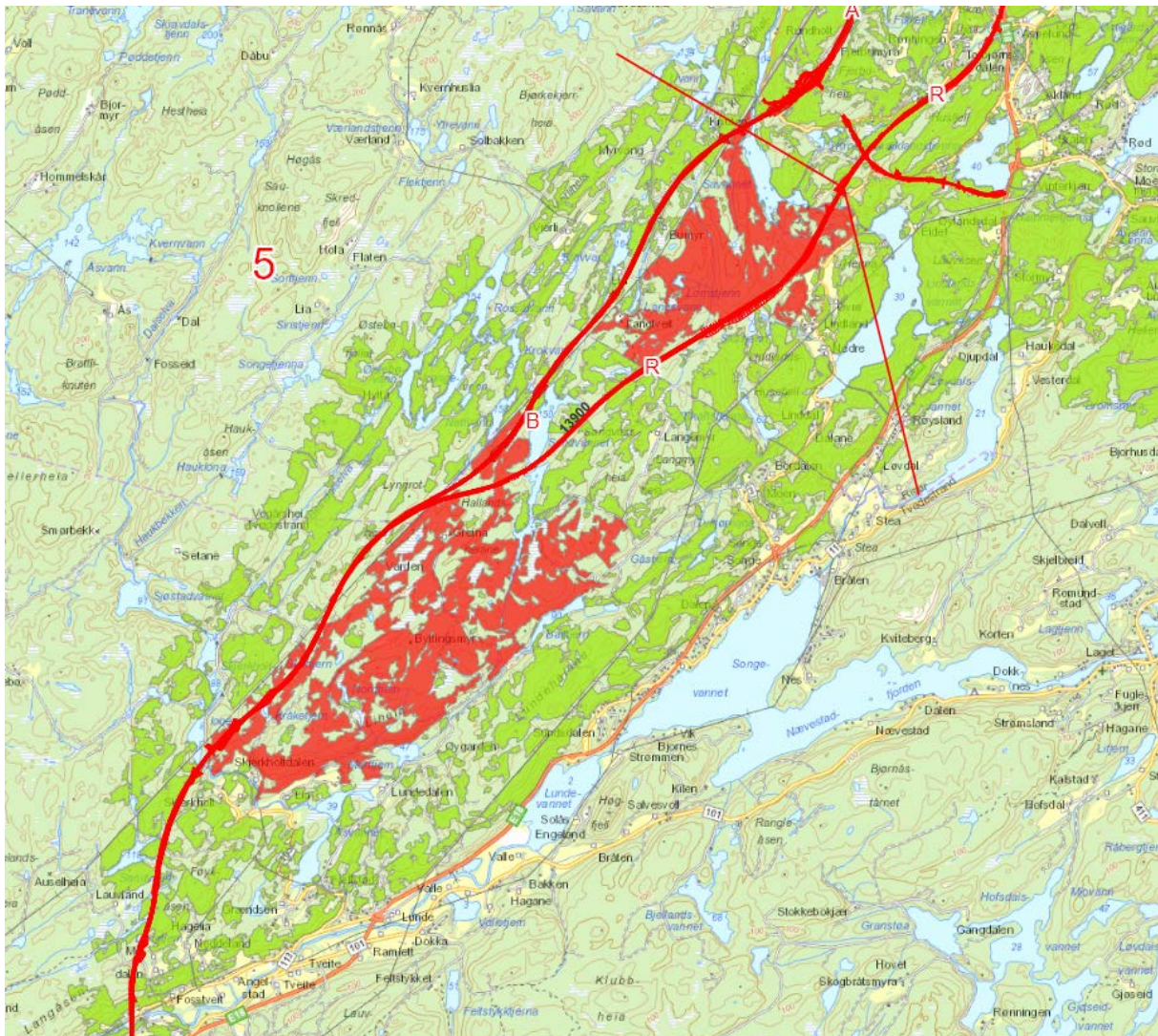
6.2.2 Friluftsliv/by- og bygdlev

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT 15 Skjerkholt Moland	Lik som for 5B sør for Skjerkholtdalen. Eksempelveilinja omfatter dagstrekning fra Skjerkholtonene til Myklebustad.		(- -)	Middels negativ konsekvens. Krysser søndre del av Skjerkholtonene på bru. Blir liggende i nærføring til Skjerkholtgårdene og vil påvirke bygdemiljøer visuelt, hvor det er aktivt bygdemiljø. Fra Skjerkholtonene til Fosstveit krysser eksempelveilinja flere turstier og griper inn i et stille friluftsområde hvor det også utøves jakt og fiske. Nærføring til boliger ved Molandsgrend. Eksempelveilinja krysser Storelva ved Fosstveit i lang bru som også føres over Vestlandske hovedveg som er sykkelrute. Lydbildet i det urørte naturområdet endres.
DT 18 Lundeheiane Høgås Ljøstad	Eksempelveilinja går i dagsone i tosidig skjæring, men også med noe fyllinger gjennom et større sammenhengende utmarksområde. Elva Kjørslehølen mellom Savannet og Lindlandsvannet krysses med bru. Sandvannet krysses med bru. Kommer så inn på samme trasé som 5B.		(- -)	Middels negativ konsekvens. Eksempelveilinja krysser gjennom et stort sammenhengende og urørt naturområde. Tiltaket krysser flere turstier på hele strekningen og medfører barrierevirkning for jakt- og friluftinteressene. Kryssing av elva Kjørslehølen på bru skjer ved en bade plass (lokal). Veien gir nærvirkning til turmålet på Lindland. Kryssing over Sandvannet med bru gir nærvirkning til bade plasser i Sandvann og til turmålet Sandvannshytta. Det er knyttet sterke friluftinteressener til området som blir berørt av tiltaket. Lydbildet i det urørte naturområdet endres.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ

6.2.3 Naturmangfold

Tiltaket vil gå gjennom strekning i helt ny trasé. Ingen kjente naturtypelokaliteter vil berøres. Potensialet for naturtypelokaliteter med verdi A eller B er lite, men hele strekningen er ikke kartlagt. Tiltaket vil berøre to områder med relativt store areal med sammenhengende eldre skog, se figur 6-1.

Figur 6-1. Store områder med sammenhengende eldre skog langs eksepellinje 5r.

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N145/ ØF6 Skjerk- holt- lonene	Tiltaket krysser sentralt gjennom vassdraget/lokaliteten og med fylling ut i vassdraget og bro over vassdraget	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(--)	<p>Tiltaket medfører arealbeslag og fragmentering av lokaliteten, men arealbeslaget og konsekvens for flora er trolig liten da flora består av relativt vidt utbredte arter</p> <p>I anleggsfasen vil det være betydelig forstyrrelse av fugl på lokaliteten. Anleggsfasen bør unngås i de mest sårbare periodene (trolig mest sårbart under vårtrekket for fugl). Dette bør vurderes næyere i neste planfase.</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N151 Bomdalen Rik edel-løvskog (C-verdi)	Tiltaket vil gå helt i vest i lokaliteten		(-)	Tiltaket vil medføre et helt marginalt arealbeslag i vest
N154 Storelva øvre Meandrer ende elveparti (B-verdi)	Tiltaket vil krysse Storelva i bro og kantsonene på begge sider vil hogges. Omfattende anleggsfase må påregnes		(-)	<p>Tiltaket vil medføre at en viktig del av kantsonen i et bratt parti med noe eldre trær vil bli berørt.</p> <p>Det er en fordel dersom inngrepene samles slik at kantsonen langs elva fragmenteres i minst mulig grad. Det bør ses nærmere på hvor elva/kantsonen kan krysses på en mest mulig skånsom måte i anleggsfasen. Det går allerede en bro over vassdraget ved Fosstveit, og samling av tekniske inngrep er en forutsetning for konsekvensgrad</p>
F10 Storelva/ Vegårsvassdraget (A-verdi)	Brokryssing av Storelva. Vegstrekning i og langs nordvestre del av Skjerkavassdraget.		(-)	Inngrep i deler av Skjerkavassdraget vil gi avrenning til den mest verdifulle strekningen av Storelva for elvemusling. Foruten selve brokryssingen er det meste av inngrep med god avstand til vassdraget, noe som gir gode muligheter for skadereduserende tiltak. Det er risiko for uhell/utslipp som kan skade elvemusling-bestanden iht anlegg- og drift av bro over Storelva

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Land-skaps-økologi	<p>Tiltaket vil gå i helt ny trasé vest av dagens E18, opptil 1,5-3,2 km fra dagens trasé.</p> <p>Landskapsøkologisk er landskapet ved 5r vurdert som stor verdi, dvs. regional til nasjonal landskapsøkologisk funksjon. Verdien er vurdert til stor da dette er et av områdene med størst konsentrasjon av gammelskog på strekningen</p>		(---)	<p>Tiltaket vil i stor grad splitte opp et landskap uten særlig tekniske inngrep (utover skogbruk/skogsbilveger), store barrierer vil skapes og landskapsøkologiske funksjoner vil brytes. Dette er også et landskap med lite ferdsel. Tiltaket vil på deler av strekningen gå parallelt langs en kraftledning (langs 5b) som går nord-sør.</p> <p>Tiltaket vil gå gjennom et landskap hvor det er kjent minimum tre storfugleiker. Opplysningene om to av leikene er gammel (fra før 1997) og status i dag kan være endret. En av leikene blir direkte berørt, og her skal det ha vært aktivitet de siste årene. En hekkelokalitet for fiskeørn ligger ca. 350 m fra tiltaket. Det er en risiko (dog trolig liten) for at denne hekkelokalitet for fiskeørn går ut av bruk. Trolig er det flere viktige viltforekomster i landskapet. Vel så viktig som risiko for at reirlokalteter forlates er at landskapet endres på kort og lang sikt ved at viktig areal for næringssøk endres (for storfugl, rovfugl m.fl.) eller at byttedyr tilgang endres (gjelder spesielt rovfugl). Disse konsekvensene er vanskelige å forutse.</p>
Vilttrekk	Tiltaket påvirker 10-12 vilttrekk derav fire av middels verdi		(---)	<p>Tiltaket går utelukkende i dagsone og i ny trase langt unna dagens E18. Tiltaket avskjærer en lang rekke vilttrekk og splitter opp viktige viltområder. Broer på strekningen vil alle fungere som vilttrekk og redusere barrierevirkningen noe. Usikkerhet knyttet til om broer realiseres slik at de fungerer som viltpassasje. Hvis ikke vil det gi større negativ konsekvens.</p>
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF10 Ekksjø – Lindlandsvatnet (id:018-190-R) inkl. Lindlandsvatnet (id:018-9433-L),	Ca. 3 km vei vil drenere mot vannforekomsten, både ved brukryssing og via fyllinger nært inntil/i innløpsbekker til Lindlandsvannet.	Høy	(-)	<p>Negativt med fyllinger i bekken.</p> <p>Om veilinja flyttes mot vest vil tiltaket berøre vannforekomsten lenger opp i vassdraget, noe som medfører at mer av vassdraget blir påvirket i negativ grad.</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Lindlandsva nnet bekkefelt (id:018-191- R), Lauvdalsvat net (018- 9477-L) og Steaelva (018-34-R)				
VF12 Rossålvann, bekkefelt (id:018-116- R) inkl. Rossålvann (id:018- 9476-L) og Skjerka bekkefelt inkl. Skjerka (id:018-196- R)	Tiltaket berører vannforekomsten med to bruer. Ca. 2,5 km vei drenerer mot bru over Sandvannet, og ca. 3 km vei drenerer mot bru over Skjerka. Totalt drenerer ca. 5,5 km vei til vannforekomsten.	Høy	(--)	Skjerka er et spesielt viktig/sårbart vassdrag (brukerinteresser).
VF13 Storelva (Vasseden – Sognevanne t), bekkefelt (id:018-206- R) og Storelva (Vassende – Sognevanne t) (id:018- 127-R)	Ca. 3,5 km vei har fall ned mot brukryssing av Storelva.	Høy	(-)	Storelva må krysses. Fordel om kryssing skjer så langt øst/nedstrøms som mulig.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: 5r er samlet sett vurdert som stor negativ konsekvens da 5r vil medføre et stort og nytt fragmenterende siden det er ingen tunneler og få bruer på denne strekningen og tiltaket går i kanten av et sammenhengende område med eldre skog og landskapsøkologisk viktig område. Linja vil medføre et stort inngrep i et landskap med få tekniske inngrep (dog i partier betydelig påvirket av skogbruk) og et område med liten grad av menneskelig forstyrrelse. Viktige forekomster av sårbare arter som fiskeørn og storfugl vil berøres (men det er manglende kunnskap om dagens status for flere av leikene for storfugl). Få naturtypelokaliteter berøres dog, og konsekvensgraden ligger mellom middels negativ konsekvens og stor negativ konsekvens. Sandvannet vil krysses midt på linja.

6.2.4 Kulturarv

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
21 Haukåsen – Vierliheia - Langhøl	I sørlig del (Tvedestrand kommune) er eksempellinjen i konflikt med automatisk fredet ridevei, og om lag 800 meter av den gamle veien vil gå tapt. Det ligger flere andre kulturminner i nærheten, bl.a. fredete grenserøyser. I tillegg: visuell påvirkning.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(--)	Konfliktgrad vil bli redusert dersom eksempellinjen justeres bort fra den fredete rideveien.
22 Dale – Moen - Lindland	Eksempellinjen går vest for kulturmiljøet. Svært begrenset visuell påvirkning.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	
23 Skjerkholt	Eksempellinjen går gjennom de nordre delene av kulturmiljøet, og er i konflikt med den fredete rideveien i en strekning av ca. 250-300 meter. Eksempellinjen er også i konflikt med en ikke-fredet bergflate med innskripsjoner. Visuell negativ påvirkning i deler av gårdsmiljøet og kulturlandskapet ved Skjerkholt.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(--)	<p>Konfliktgrad vil bli redusert dersom eksempellinjen justeres slik at man unngår konflikt med innskripsjoner. Det legges til grunn at kryssing av fredet ridevei skjer på en mest mulig skånsom måte, og at forbindelsen fortsatt blir opprettholdt.</p> <p>Konfliktgrad vil øke ved justering østover mot selve Skjerkholt.</p>

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
24 Barlindbu - Kjerrgråmyr	Eksempellinjen ligger gjennom kulturmiljøet og er i direkte konflikt med Husmannsplass ved Kjerrgårdmyr (ikke fredet). Miljøet vil bli mye endret, og kulturminner vil gå tapt.		(-)	Dersom eksempellinjen justeres noe østover kan man unngå direkte konflikt med husmannsplassen. Konfliktgrad kan bli noe redusert.
25 Langtjern - Åsvatnet	Eksempellinjen går gjennom vestre del av kulturmiljøet, og er i direkte konflikt med to grensesteiner. Linjen krysser også over en nyere tids ferdselsåre - Kolveien. Ved Fosstveit vil en automatisk fredet hulvei gå tapt. Bygningsmiljø med SEFRAK ved Modalen vil bli sterkt berørt. Samlet sett vil de østre delene av kulturmiljøet bli mye endret, og noe vil gå tapt. De største verdiene i miljøet ligger lengst øst og i god avstand.		(-)	Dersom eksempellinjen justeres vestover, vil negativ konsekvens kunne bli redusert noe.
26 Fosstveit - Angelstad - Lunde	Eksempellinjen har broløsning som går over en husmannsplass og et industrimiljø på Fosstveit. Broen går også over Vestlandske hovedvei, og to automatisk fredete kulturminner. Konflikten er trolig ikke direkte, men visuell. Broen vil også være synlig fra store deler av miljøet, og endre opplevelsen. Reduserer lesbarhet og verdien av kulturminnene.		(---)	Det er lite rom for justering av linjen siden den skal treffe fast punkt i naboplan. De viktigste sammenhengene i kulturmiljøet ligger øst for eksempellinjen. Det er derfor positivt med noe justering vestover for å øke avstand til Fosstveit bru. Viktig å også søke god broløsning og god høyde

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Middels negativ konsekvens. Dette skyldes konflikt med flere automatisk fredete kulturminner, bl.a hulvei og en ridevei. Bygningsmiljø i Modalen og husmannsplass Kjerrgårdmyr blir sterkt berørt. Visuelle konsekvenser for eldre bygningsmiljø og kulturlandskap. Størst konflikt ved Fosstveit, med visuelle konsekvenser for industrimiljø og fredet bro.

6.2.5 Naturressurs

Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
DT23/ Lindland	Tiltaket berører ikke delområdet, men går like vest for dette.		0	Verdi: Middels Dersom veilinen skyves vestover vil delområdet kunne bli berørt.
DT24 – DT32	Tiltaket berører ikke delområdene		0	
DT33/ Berge	Tiltaket berører i begrenset grad et mindre, smalt areal med dyrka mark, men skjærer gjennom på midten. Andre areal innenfor DT33 blir ikke berørt.		(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig). Restarealet på hver side vil være marginalt for oppdyrking, men arealbeslag begrenset.

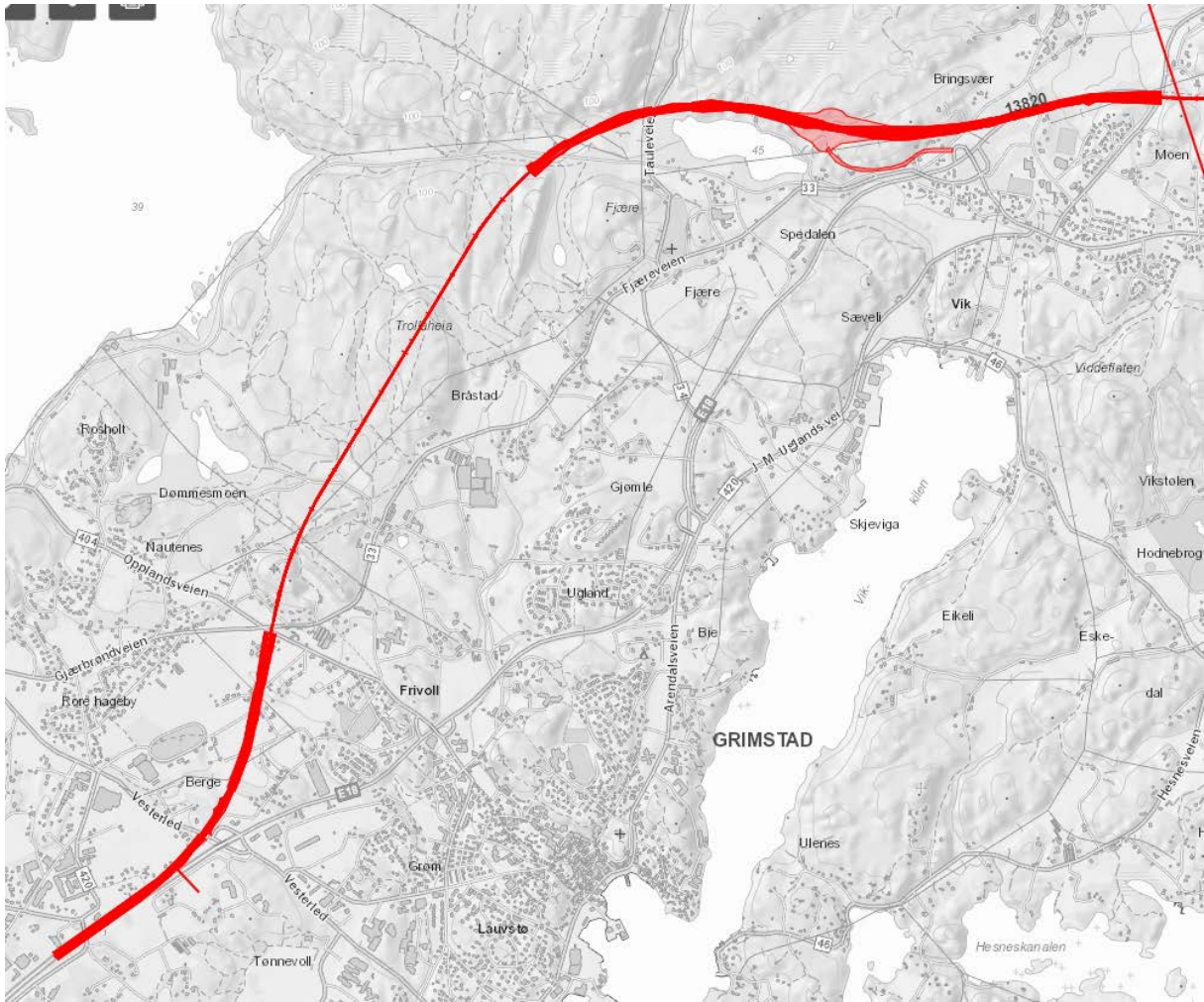
Strekning 5: Lindland - Tvedestrand, alt. 5r				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
DT34/ Rødmyr	Tiltaket medfører arealbeslag i østre ytterkant av et areal med dyrka mark.	Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret	(-)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Medfører arealbeslag av et regionalt viktig areal med dyrka mark med stor verdi, men som allerede er berørt av dagens E18. Begrenset arealbeslag. Justering av veilinjens vil kunne begrense beslaget.
Mineralressurser				
DT111/ Fosstveit	Alternativet berører ikke delområdet	Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret	0	Verdi: Ubetydelig

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ.
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

6.2.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av middels negativ konsekvens

6.3 Strekning 23: Temse - Grimstad, alt. 23h

6.3.1 Landskapsbilde

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG22 Lundeheia- Fjæreheia	Eksempelveilinja svinger vestover fra eksisterende E18 ved dagens kryss på Bringsvær med tosidig fjellskjæring. Deretter over et større myrområde. Veien ligger tungt/dypt i terrenget og vil drenere ut myrene.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Forringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	<p>Landskapsbildet vil endres totalt innenfor de små, avgrensede landskapsrommene som berøres. Inngrepene vil imidlertid være skjermet for det meste av delområdet.</p> <p>Noe negativ konsekvens.</p>

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG26 Holletjenn	Eksempellinja svinger seg på nordsida av Holletjenn. Tiltaket vil føre til fjellskjæringer som «kapper av» skogkledd dalsider og skape sår i landskapet og dominere landskapsbildet rundt Holletjenn totalt. Sørvestover føres eksempellinja på fylling over Deidalen og vil også endra landskapsrommet her noe.		(- -)	Veianlegget vil dominere landskapsbildet lokalt i delområdet.
AG30 Trollaheia	Tunnelportal for lang fjelltunnel på ca. 3,7 km under Dømmesmoen går inn i heia etter at eksempeiveilinja har krysset daldraget Deidalen på fylling. Tunnelen kommer ut på sørsiden av Dømmesmoen.		(0)	Ubetydelig konsekvens.
AG32	Tunnel – delområdet berøres derfor ikke	Ikke vurdert		Ikke gitt
AG36 Frivoll – Rore hageby	Tunnelen kommer ut på sørsiden av Solbergåsen. Herfra vil eksempeiveilinja krysse over et større, sammenhengende landskapsrom preget av grønnsaksfelt og dyrka mark før den fortsetter ned til dagens E18 ved Øygardsdalen.		(- -)	Veien vil ha en stor visuell påvirkning på en rekke omkringliggende boligområder. Stor synlighet og inngrep i sammensatt landskapsbilde gir betydelig negative konsekvenser.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens

6.3.2 Friluftsliv/by- og bygdsliv

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse Bringsvæ- ær	Tiltaket berører søndre del av delområdet. Eksempelveilinja kommer ut fra eksisterende tunnel (Grimstadporten) og går i dagsone sør for Bringsvæær og nord for Holletjenn. Videre krysser den Deidalen før den går i lang tunnel forbi Dømmesmoen.		(-)	Noe negativ konsekvens. Dagsonen vil gi nærføring til bolig- og gårdsbebyggelsen på Bringsvæær og Bringsvæærmoen, noe mer enn i dag for Bringsvæær, da den ligger på nordsiden langs dagens trasé. Dagsonen nord for Holletjenn vil påvirke badeplasser og friluftslivinteressene knyttet til Holletjenn.
AG 11a Fjærehei- a Dømme- smoen	Tiltaket har en kort dagsone over Deidal og går så i en lang tunnel forbi Dømmesmoen		0	Ubetydelig konsekvens. Tiltaket vil krysse Deidal som benyttes som sykkelrute.
AG 13 Rore Bergem- oen Landvik	Tiltaket kommer ut av tunnel ved Opplandsveien og videre i dagsone over Klingremo-oen til Øygardsdalkrysset.		(-)	Noe negativ konsekvens. Tiltaket vil gi nærvirkning til bomiljøer mellom Opplandsveien og Øygardsdalkrysset. Snarveier vil avskjæres. Lydbildet vil forringes.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens. Dog er den negative konsekvensen noe mindre enn for øvrige alternativer som har noe negativ konsekvens, fordi dagsonene har større avstand til bomiljøer på Bringsvæær og den sentrumsnære bebyggelsen i Grimstad, og den lange tunnelen forbi Dømmesmoen reduserer veiens barrierevirkning.

6.3.3 Naturmangfold

Tiltaket vil gå i ny trasé fra Bringsvær og vestover. Noen C- og B-lokaliteter vest for Holletjern vil berøres. Tiltaket vil komme i berøring med ytterkanten av et middels stort område med sammenhengende eldre skog.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N415 Holle-tjern V Rik sumpskog (B-verdi)	Tiltaket går i trasé tvers gjennom av lokaliteten.		(---)	Arealbeslag av minst halve lokaliteten, samt at masseutskifting og endrede hydrologiske forhold etter all sannsynlighet vil påvirke resterende del av lokaliteten. Stor risiko for påvirkning av vannlokaliteten Holletjern.
N416 Lille-moen 1 Rik edelløvskog (B-verdi)	Tiltaket passerer i trasé gjennom østre del av lokaliteten.		(--)	Arealbeslag av om lag en fjerdedel av lokaliteten. I lokaliteten står også et eiketre i kategorien «utvalgte naturtyper, hule eiker og det ligger an til å måtte vike plassen. For øvrig har lokaliteten størst verdier knyttet til rik edelløvskog i vestre deler, og de viktigste arealene av lokaliteten blir ikke berørt av tiltaket.
N417, N419 og N420 Lille-moen 3,4 og 5 Store gamle trær (C-verdi)	Tiltaket passerer rett gjennom lokalitetene		(--)	Øst i lokalitet N416 står et eiketre som har nådd en størrelse som gjør den til en utvalgt naturtype i «hule eiker». Nærføring som fører til arealbeslag så nær at treet etter all sannsynlighet må felles. Det samme må et tuntre på Lillemoen av typen spisslønn med brysthøyde på minst 350 cm, og et seljetre med 360 cm brysthøyde.

Land- skaps- økologi	Tiltaket går i eksisterende trase et kort stykke før den går over i ny trase nord for dagens E18.		(--)	Tiltaket vil i forholdsvis stor grad splitte opp nytt landskap og leveområder et stykke fra dagens E18. Traseen på nordsiden av Temse går i utkanten av områder uten større tekniske inngrep og med gammelskog (hogstklasse V).
Vilttrekk	Tiltaket vil berøre ett vilttrekk av noe verdi		(-)	Tiltaket vil avskjære et mindre viktig vilttrekk på Bringsvær, og fragmentere leveområder. Lang tunnel nordvest for Dømmesmoen vil sørge for god utveksling av dyr.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF21 Temse bekkefelt (id:019-493- R), Temse utløpselv (019-31-R) og Temse (019- 10951-L)	Ca. 1,5 km vei drenerer mot mindre innløpsbekker til Temse. I tillegg drenerer tunnel i delstrekning 22 (ca. 0,5 km) ned mot samme vassdrag.	Høy	(-)	Tiltaket går i samme område som eksisterende E18. Om veilinja legges mot nord vil den komme nærmere Temse og kunne påvirke vannet i større grad.
VF22 Vikkilen bekkefelt (id:019-510-R) inkl. Vikkilen (0121000200- C)	Veilinja krysser innløpsbekk til Holletjenn, langt opp i vannforekomsten. Ca. 1,5 km vei drenerer mot vannforekomsten. Ca. 2,5 km vei i tunnel, med bunnpunkt inne i tunnel kan påvirke vannforekomsten om vannet pumpes ut i nordlige påhugg.	Høy	(--)	Tiltaket berører vannforekomsten langt opp i vassdraget. Påvirkning av vannforekomsten fra tunnelvaskevann medfører betydelig miljøskade på vannforekomsten. Kryssplassering i nærhet av Holletjenn vil kunne medføre noe mer avrenning til vannforekomsten, men det vil ikke påvirke vurderingen av konsekvensgrad (grunnet avstand til vannforekomsten). Påvirkning av vannforekomsten avhenger av hvor tunnelvaskevann ledes ut. Legges linja mot sør – sørøst vil avstanden til Holletjenn minke, samtidig vil kryssing av vassdraget skje lenger ned i

				vassdraget, påvirkning vil derfor ikke endres i vesentlig grad.
VF23 Rore bekkefelt (id:019-456-R) inkl. Rore (019-1270-L)	Påvirker ikke vannforekomsten.	Høy	0	Det forutsettes at rensed tunnelvaskevann slippes ut til annen resipient enn Rore. Konsekvensgrad vil bli betydelig hvis denne forutsetningen ikke følges.
VF24 Groosfjorden bekkefelt (id:019-575-R)	Ca. 1,5 km vei i dagen sør for tunnel vil trolig dreneres mot mindre tilløpsbekker til Vossbekken.	Høy	(-)	Tiltaket ligger med god avstand til registrert vannforekomst, men overvann fra veien i dette området vil sannsynlig dreneres mot vannforekomsten via mindre grøfter/bekker. Liten betydning hvor i korridoren veilinja legges. Om tunnelvaskevann (ca. 2,5 km tunnel beskrevet for VF22) ledes ut mot vannforekomsten vil konsekvensen bli betydelig mer negativ.

Håndbok N200 sier at for veier med ÅDT >15 000 og høy sårbarhet i resipient (som gjelder alle alternativene) bør det etableres minimum to-trinns rensesystemer, hvor trinn 1 består av rensing av partikler mens trinn 2 består av rensing av løste stoffer. Konsekvensgrad for vannmiljø er vurdert for tiltak uten rensesystem.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens på grunn av noe arealbeslag i rik edelløvskog, samt beslag av en lokalitet med sumpskog og tre lokaliteter med store gamle trær. Negativ påvirkning av vannmiljø, spesielt ved Vikkilen, pga påvirkning av tunnelvaskevann. Landskapsøkologisk negativ konsekvens av at veien hovedsakelig går i ny trase i forhold til dagens E18.

6.3.4 Kulturarv

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
40 Bringsvæ r	Eksempellinjen følger E18 i deler av strekningen, men legges nord for dagens kryss til Vik. Det er direkte konflikt med en automatisk fredet langhaug, som ligger like inn mot dagens E18. Mer nærføring til det store fredete gravfeltet på Bringsvær. Krysser Vestlandske hovedvei i området ved dagens E18-kryss. Visuell påvirkning.		(--)	Ved justering av eksempellinjen slik at den har mer avvik fra dagens E18, vil negativ konsekvens bli større. Dersom eksempellinjen legges mest mulig langs dagens veg, vil påvirkning og konsekvens bli mindre.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
41 Spedalen - Vik	Eksempellinjen ligger nord for delområdet, dels nord for, dels sør for dagens E18. Visuell påvirkning er begrenset.		0	
42 Fjære kirke	Eksempellinjen ligger nord for kulturmiljøet, på motsatt side av Holletjern. Avstand til Fjære kirke er om lag 700 meter. Terreng tilsier at eksempellinjen i liten grad vil være synlig fra de mest verdifulle delene av kulturmiljøet. Støy vil kunne påvirke negativt. Samme forhold gjelder eventuelt nytt kryss sør for Bjørnåsen.		(-)	Justering av linje vil ikke vesentlig endre konsekvensgraden.
43 Grimstad banen	Eksempellinjen krysser over Grimstadbanen. Det legges til grunn at dette vil kunne gjøres uten å bryte forbindelsen som jernbaneminnet utgjør, og at kryssingen skjer på en skånsom måte. Noe visuell påvirkning.		0	Justering av linje vil ikke endre konsekvensgraden.
44 Gjømle - Killegård	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
45 Dømmesmoen	Eksempellinjen ligger i tunnel under kulturmiljøet, og det forventes ingen påvirkning.		0	
46 Frivoll	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
47 Killingmoen-Bergmoen	Eksempellinjen ligger gjennom delområdet. Den krysser Vestlandske hovedvei (Gjærbrøndveien /Fjæreveien), men er ellers ikke i konflikt med kulturminner. Nærføring til noen SEFRAK-bygg. Visuell påvirkning.		0	Justering av eksempellinje vil ikke endre konsekvens
48 Skaregrønm	Eksempellinjen ligger langs dagens E18, og ny fyllfot innebærer en viss utviding av dagens veianlegg. Påvirkning er liten.		(-)	Ved justering av linje sørover vil konsekvensgrad bli lavere. Ved justering av linje nordover vil konsekvensgrad bli høyere.

Samlet vurdering konsekvensgrad:

Middels negativ konsekvens, som følge av konflikt med automatisk fredet kulturminne ved Bringsvær, og visuelle konsekvenser.

6.3.5 Naturressurs

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Dyrket og dyrkbar mark				
AG16/ Bjørkåsen	Tiltaket skjærer tvers gjennom delområdet med dyrka mark.		(---)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Forskyvning av veilinen vil endre arealbeslaget.
AG17/ Lillemoen	Tiltaket skjærer tvers gjennom delområdet med dyrka mark.		(--)	Verdi: Middels. Forskyvning av veilinen vil endre arealbeslaget.
AG18/ Fjære- Frivoll	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Verdi: Stor (regionalt viktig) Eksempellinja går i tunnel under deler av delområdet.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG19/ Frivoll- Berge	Tiltaket skjærer tvers gjennom delområdet med dyrka mark.		(---)	Verdi: Stor (regionalt viktig) Forskyvning av veilinjen vil endre arealbeslaget.
AG20/ Berge- Morholt	Tiltaket følger i hovedsak dagens E18 gjennom delområdet.		(-)	Verdi: Middels (regionalt viktig) Tiltaket følger i hovedsak dagens E18 gjennom delområdet. Dersom veilinjen skyves bort fra dagens E18 vil arealbeslaget øke.
Vannressurser				
AG54/ Bringsvær	Passerer > 200 m fra AG54. Følger eksisterende E18 oppstrøms. Tilsvarende forurensningspotensiale som dagens E18.		0	Plassering av vei nærmere kan gi større konsekvens.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG55/ Bringsvær moen	Tiltaket går over nedre kant (nedstrøms) til AG55, så kun mindre del kan bli påvirket. Følger eksisterende E18 så ny vei vil ha tilsvarende forurensningspotensiale.		0	Plassering av vei nærmere kan gi større konsekvens. Mulighet for påvirkning av grunnvannstand, særlig ved dypere terrengingrep.
AG56/ Fjære	Tiltaket passerer >200 m fra AG56. Ingen mulighet for spredning av forurensning til AG56. Tilsvarende forurensningspotensial for eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger øst kan gi større konsekvens.
AG57/ Bråstad	Tiltaket passerer i tunnel >200 m fra AG57. I utgangspunktet liten sannsynlighet for spredning av forurensning til AG57, men større forurensningspotensial enn fra eksisterende E18.		(-)	Plassering av vei lenger øst kan gi større konsekvens. Tunnel gir større risiko for påvirkning av grunnvannstand.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG58/ Dømmesm oen	Tiltaket passerer i tunnel ca 200 m fra AG58. Vei ligger i nabonedbørfelt så i utgangspunktet vil det bli en ubetydelig konsekvens. Tilsvarende konsekvens som eksisterende E18.		0	Plassering av vei lenger øst kan gi større konsekvens. Tunnel gir større risiko for påvirkning av grunnvannstand.
AG59/ Rosholt	Tiltaket passerer i kant via tunnel til AG59. Mulighet for spredning av forurensning til større del av AG59 samt endring av kvantitativ tilstand. Eksisterende E18 passerer uten mulighet for slik påvirkning.		(---)	Plasering av vei mot vest kan gi større konsekvens. Tunnel vil trolig påvirke grunnvannstand vesentlig.
AG60/ Rore	Tunnel i nedbørsfelt til Rore. Mulighet for alvorlig spredning av forurensning til Rore. Vurderingen forutsetter håndtering av vann ut av nedbørsfeltet i anleggs- og driftsfase.		0	Betydelig sannsynlighet for at utilstrekkelig håndtering av vann medfører større konsekvens.

Strekning 23: Temse – Grimstad, alt. 23h

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG61/ Rore Hageby	Tiltaket passerer i kanten av AG61. Følger der nærmest eksisterende E18 og tilsvarende forurensningspotensial. Mulighet for noe høyere forurensningspotensial i nordre del men ligger nedstrøms så sannsynligvis ubetydelig konsekvens.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	Plassering av vei lenger vest kan gi større konsekvens.
Mineralressurser				
AG103/ Vik skole	Tiltaket berører nordlige del av delområdet, hvor ressursen allerede er mye beslaglagt.	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	Verdi: Ubetydelig Om veilinja trekkes sørover vil det beslaglegge mer av delområdet. Grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.
AG102, 104 - 109	Tiltaket berører ikke delområdene	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="margin-bottom: 5px;">Sterkt forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Foringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Noe forringet</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Ubetydelig endring</div> <div style="margin-bottom: 5px;">Forbedret</div> </div>	0	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ
Arealregnskap vises i vedlegg 1.

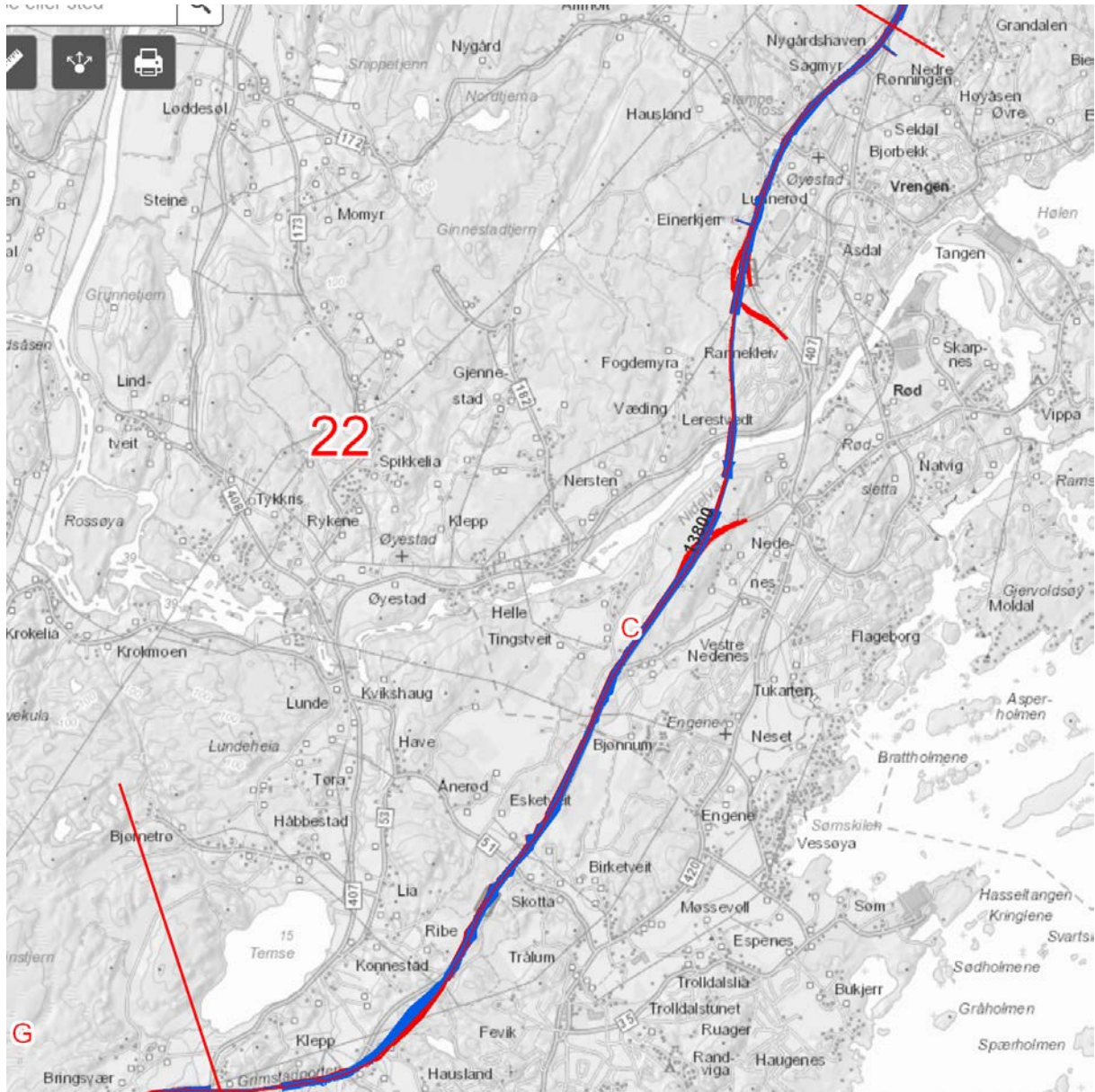
6.3.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Overvekt av middels negativ konsekvens

7 Påvirkning og konsekvens av optimaliserte linjer og kryss i Grimstad utarbeidet i samarbeid med kommunen i høringsperioden

I høringsperioden er i samarbeid med Grimstad kommune sett på optimaliserte linjer for å redusere konsekvensene for Fevikmarka og en ny kryssløsning ved Spedalen.

7.1 Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801 (blå linje)

7.1.1 Landskapsbilde

Tabell 76 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt.13801

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG08 Sørsvann	Eksempelveilinja videreføres langs eksisterende E18 og traséen utvides noe på begge sider av dagens vei. Underganger vil forlenges. Medfører ytterligere fjellskjæring og kan ta noe vegetasjon som virker som buffersone mot gårdsbruk.	Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret	-	Større inngrep langs eksisterende trase i et allerede påvirket område.

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG09 Bjorbekk	Eksempelveilinja følger E18 traséen, men utvidelsen gjøres på sørsiden av dagens vei, så veien vil komme noe nærmere Bjorbekk kirke. Selv om veien ikke berører delområdet, vil den gi negativ påvirkning av landskapsbildet		-	Negative konsekvenser er knyttet til nærføring til Bjorbekk kirkested og det helhetlige landskapsbildet.
AG10 Kringlemyr	Eksempelveilinja vil gå gjennom delområdet helt i øst, og fortsette sørover i tunnel. Tunnelpåhugg og forskjæringer vil påvirke landskapsbildet negativt		-	De negative konsekvensene er knyttet til fjellskjæringer på begge sider av tunnelen under Rannekleiv.
AG11 Asdal-Rannekleiv	Eksempelveilinja vil gå vest for boligfeltet på Rannekleiv, delvis i tunnel. Nytt kryssområde ved Asdal innebærer et halvt kryss for nordgående trafikk som tar arealer fra nærområdet til skolen. Tunnelpåhugg i nord vil påvirke bebyggelsen på Asdal.		-	Landskapsbildet blir negativt påvirket av nytt kryss og tunnelpåhugg. Usikkerhet: Om veilinja flyttes lenger øst vil det ha større negativ påvirkning for delområdet. Utforming av kryss og tunnelpåhugg vil påvirke landskapsbildet

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG12 Gjennestad	<p>Tunnelen vil komme ut helt øst i delområdet og gå rett over i bru som krysser Nidelva. Tunnelen er lengre enn i alt. 22B, så inngrepene vil bli mindre.</p> <p>Tunnelpåhogg, forskjæringer og brukar vil påvirke landskapsbildet.</p> <p>Tiltaket vil være godt synlig fra lokalveien, men vil ikke påvirke resten av delområdet.</p>		-	<p>Noe negative konsekvenser.</p> <p>Usikkerhet: Om veien flyttes lenger vest vil de negative konsekvensene bli større for delområdet.</p>
AG13 Nidelva	<p>Eksempelveilinja krysser Nidelva i bru i et avgrenset landskapsrom. Ny bru plasseres ca 600m vest for eks. E18-bru. Veien vil dominere landskapsbildet innenfor landskapsrommet, men vil være skjermet mot resten av delområdet.</p> <p>Utforming av bru og brukar vil være avgjørende for den visuelle påvirkningen tiltaket vil ha.</p> <p>Forskjæringer og tunnelpåhogg både nord og sør for Nidelva vil påvirke landskapsbildet.</p> <p>Tiltaket er tilnærmet likt alt. 22B, men vil ha mindre fjernvirkning pga kortere tunnel og linjeføring sørover i eks. trasé.</p>		--	<p>Negative konsekvenser er knyttet til skrå kryssing av elva og at tiltaket medfører et stort inngrep i et sårbart landskapsbilde.</p> <p>Usikkerhet: Dersom brukryssingen kommer lenger vest vil det medføre større negative konsekvenser for delområdet.</p> <p>Utforming av bru og brukar og lengde på bru har betydning for konsekvensene for landskapsbildet.</p>
AG14 Øyestad kirke	Berører ikke delområdet			
AG15 Rykene tettsted	Berører ikke delområdet			
AG16 Nedenes	Som alt. 22A og 22B	Som alt. 22A og 22B	0	Som alt. 22A og 22B

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG17 Tingstveit	Eksempelveilinja følger eks. E18 og berører ikke delområdet direkte.		0	<p>Usikkerhet: Kan gi større nærvirkning som følge av veiutvidelse og minsket buffersone</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger øst vil den berøre delområdet og gi negative konsekvenser</p>
AG18 Tingstveitåsen	<p>Eksempelveilinja går i tosidig fjellskjæring rett sør for Nidelva før den svinger vestover.</p> <p>Halvt kryss for trafikken sørover vil innebære av- og påkjøringsramper, og noe skjemmende inngrep i delområdet.</p> <p>Videre sørover følger eksempelveilinja eks. E18 og innebærer en utvidelse av dagens vei. Det vil gi inngrep i vegetasjonen og vil redusere buffersonen mot tilgrensende delområder.</p>		-	<p>Fjellskjæringer og nytt, halvt kryss gir noe negative konsekvenser for landskapsbildet.</p> <p>Usikkerhet: Utforming av kryss</p>
AG19 Esketveit	Eksempelveilinja følger eks. E18 og berører ikke delområdet direkte.		0	<p>Usikkerhet: Kan gi større nærvirkning som følge av veiutvidelse og minsket buffersone</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger vest vil den berøre delområdet og gi negative konsekvenser</p>
AG20 Åsene	Berører ikke delområdet			

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG21 Temse	<p>Veianlegget tangerer så vidt delområdet helt i sør der det følger eks. E18.</p> <p>Ny vei innebærer en utvidelse og et større veianlegg enn dagens, det kan gi noe fjernvirkning i delområdet som er et åpent kulturlandskap.</p>		-	<p>Noe negativ konsekvens for landskapsbildet knyttet til fjernvirkning av veien i et åpent kulturlandskap.</p> <p>Usikkerhet: Jo høyere veien ligger i terrenget, jo mer fjernvirkning vil den gi for delområdet.</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger vest vil det gi store negative konsekvenser.</p>
AG22 Lundeheia- Fjæreheia	Berører ikke delområdet			
AG 23 Fevikmarka	<p>Eksempelveilinja følger i stor grad traséen for eks. E18, men får en stivere linjeføring slik at en sving på eksisterende E18 bort fra lysløpetraseen i Fevikmarka, rettes noe ut.</p> <p>Tiltaket vil gi inngrep i vegetasjonen det småkuperte terrenget og fører til en oppdeling av skogsområdet.</p>		- -	<p>Tiltaket fører til inngrep i skogområdet og kryssing av dagens lysløype, men viser en tilrettelegging for og mulighet til terrengtilpassing mellom kollene i ytterkanten av Fevikmarka. Generelt vil eksempeveilinja imidlertid forsterke barriereeffekten av dagens vei.</p> <p>Eksempelveilinja fragmenterer delområdet og gir betydelige negative konsekvenser for landskapsbildet.</p>
AG24 Kleppekjær	<p>Utvidelsen av veien og den nye linjeføringen fører til inngrep i kulturlandskapet og berører flere gårdsbruk, dyrka mark og små koller.</p> <p>Inn mot tunnelen i vest følger eksempeveilinja i stor grad traséen for eks. E18.</p>		- -	<p>Veianleggets inngrep medfører betydelige negative konsekvenser for landskapsbildet.</p>

Det er ubetydelig forskjell mellom eksempeveilinje 22C utredet i Dok-F-002 Landskapsbilde, og 13801. Det er kun delområde AG23 Fevikmarka som blir berørt noe annerledes enn av eksempeveilinje 22C (utredet i Dok-F – 002). Alternativ 13801 er forskjøvet noe lenger nord-

vestover (nærmere dagens E18) enn 22C og kan gi noe bedre mulighet for tilpassing til landskapet og turterrenget i Feviksmarka.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

Eksempellinje 13801 vil gi noe negativ konsekvens for landskapsbilde. Den er svært lik det tidligere utredete alternativet (22c) i konsekvensutredningen, og følger i stor grad traseen for eksisterende E18. Med muligheten for litt bedre terrengtilpassing ved forskyvingen nærmere dagens E18, er eksempellinje 13801 en noe bedre løsning for tema landskapsbilde enn 22C men vurderes fortsatt som noe negativ konsekvens.

7.1.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 77 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 5a Stampefoss, Sørsvatn	A, B og C er like. Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.		0	Ubetydelig konsekvens. Kulverter og underganger mellom friluftsområdene på hver side av E18 vil bli lengre enn i dag. Usikkerhet: Legges breddeutvidelsen på vestsiden av dagens vei, der det er lavere verdier vil de negative konsekvensene bli redusert.
AG 5b Klodeborg, Høyåsen	A, B og C er like. Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.		0	Ubetydelig konsekvens.

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 6a Rannekleiv, Bjorbekk Vrengen	<p>B og C er like.</p> <p>Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.</p> <p>På strekningen vest for Rannekleiv (i delområde 7) vil det bli tunnel og dagsone vest for dagens trasé.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen i tunnel vest for Rannekleiv vil medføre noe forbedrede forhold for noe av boligbebyggelsen på Rannekleiv.</p> <p>Usikkerhet: Hvis breddeutvidelse kommer på østsiden av dagens vei vil den komme nærmere Lunderød idrettsanlegg, Asdal skoler, lekeplasser og Øyestad kirkegård.</p>
AG 6b Natvig, Nedenes	Berører ikke delområdet	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen på en kortere strekning ved Rannekleiv og nytt krysningspunkt på bru over Nidelva (i delområde 7) medfører økt avstand til veien og dermed noe mindre belastning for bomiljøet på Rød.</p>
AG 7 Gjenestad, Øyestad, Rykene, Tingsveit	Eksempelveilinja følger langs eksisterende trasé i dagsone. Ligger i ny trasé på en kortere strekning ved Rannekleiv. Nytt krysningspunkt på bru over Nidelva. Videre følger den langs dagens trasé.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen i forhold til dagens vei rett sør for Nidelva berører en mindre del av et jaktområde. Eksempelveilinja kommer nærmere en badeplass i Nidelva. Eksempelveilinja avskjærer noen turstier ved Tingsveitområdet.</p>

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse, Bringsvær	Eksempelveilinja påvirker ikke delområdet		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 9 Lia, Birketveit, Fevikmarka	Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé i stor grad med tunnel ved dagens tunnel (Grimstadporten), men med en utretting av kurvaturen ved Huselandstjenn. Kommer dermed noe nærmere dette tjernet.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens.</p> <p>Dog er den negative konsekvensen noe mindre enn for øvrige alternativ med samme konsekvensgrad (noe negativ konsekvens, alt. 22C).</p> <p>Utretting av kurvaturen medfører at eksempellinja vil legge seg over dagens lysløype. Noen turstier og veier blir avskåret.</p> <p>Nærvirkning til Huselandstjenn kan komme til å øke noe, men terrenget skygger i noen grad for eksempellinja.</p> <p>Kulverter og underganger mellom friluftsområdene på hver side av E18 vil bli noe lengre enn i dag.</p>
AG 10 Fevik	Eksempelveilinja påvirker ikke delområdet		0	Ubetydelig konsekvens.

Det er ubetydelig forskjell mellom eksempelveilinjene 22C utredet i Dok-F-006 Friluftsliv/by- og bygdelig og 13801. Det er kun delområde AG9 Lia, Birketveit, Fevikmarka som blir berørt noe annerledes enn av eksempelveilinjene 22C (utredet i Dok-F – 006). Alternativ 13801 er

forskjøvet noe lenger nord-vestover (nærmere dagens E18) enn 22C. Eksempelveilinjas plassering muliggjør omlegging av lysløypa slik at den kan fungere som en rundløype på samme måte som i dag. Imidlertid blir lysløyperunden noe kortere enn ved dagens situasjon samt at den påvirkes av nærhet til eksempellinja på samme måte om i alternativ 22C. Trolig blir Huselandstjenn mindre visuelt påvirket da eksempelveilinja i større grad skjermes av landskapsformer enn i alternativ 22C. Kulverter og underganger mellom friluftsområdene på hver side av E18 vil bli noe lengre enn i dag, men siden eksempelveilinje 13801 legger deg tettere på dagens E18 enn i alternativ 22C, vil disse kryssingene kunne bli kortere enn i det alternativet.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens. Den er svært lik det tidligere utredete alternativet (22C) i konsekvensutredningen, og følger i stor grad traseen for eksisterende E18. Inngrepene vil skje i allerede påvirkete områder. Noe nærvirkning til Huselandstjenn. Med muligheten for litt bedre terrengtilpassing ved forskyvingen nærmere dagens E18, er eksempellinje 13801 en noe bedre løsning for tema Friluftsliv/by- og bygdeliv enn 22C.

7.1.3 Naturmangfold

Tabell 78 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N328 Langevoll Store gamle trær (A-verdi)	Tiltaket går i trase tvers gjennom lokaliteten.		(--)	Veien vil gå i bro over Nidelva og lander rett i forkant av denne svært viktige alleen med svært store asketrær. Det vil gi et arealbeslag som fører til at om lag halvparten av trærne som står i alleen må felles.

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N363 Ribe 1 Hagemark (A-verdi)	Tiltaket går i trase helt i østre kant av lokaliteten.		(-)	<p>Arealbeslag av en liten del av lokaliteten i øst. Lokaliteten har størst kvaliteter som hagemark i sentrale og vestre deler.</p> <p>Usikkerhet: Om veien flyttes vestover, vil konsekvensgrad øke raskt i negativ retning fordi mer sentrale deler av hagemarkslokaliteten da berøres direkte.</p>
N365B Skudeheia Ø Gammel gran-skog (C-verdi)	Tiltaket går i trase tvers gjennom østre del av lokaliteten.		(--)	<p>Tiltaket vil føre til at store deler av lokaliteten forsvinner pga arealbeslag. Det er mest dødved i den del av lokaliteten som ikke blir direkte berørt. Det er likevel lite trolig at restarealet vil ha nevneverdi verdi, siden lokaliteten blir svært liten og avskåret fra liknende lokaliteter.</p>
Landskapsøkologi	Tiltaket går 80% i eksisterende trase.		(-)	<p>Tiltaket vil kreve en utvidelse av dagens trase for å få plass til 4-felts vei, noe som ikke har betydning for landskapsøkologi. Ny trase over Nidelva fører til fragmentering av nye områder.</p>

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
Vilttrekk	Tiltaket påvirker fem registrerte vilttrekk, der tre har middels verdi.		(-)	Trekket ved Rannekleiv avskjæres, som kan forsvareres på grunn av dårlig egnet leveområde øst for dagens E18. Også trekk ved Konnestad avskjæres, noe som vil gi miljøskade hvis det ikke tilrettelegges med viltpassasje. Trekket sør for Temse (V71) vil ivaretas ved å beholde tunnelområdet som fullverdig viltpassasje.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF18 Lilleelv (id:019-20-R), Biebekken – Solbergvass draget (019- 502-R), Sørsvann og Solbergvann (ikke vannforek- omster i vannnett)	Ca. 2,5 km vei drenerer til vannforekomst. Planlagt veifylling i Lilleelv er over elvemuslingslokalitet. Alvorlig miljøskade.	Høy	(--)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Veifylling over elvemuslingslokalitet må unngås, bru-kryssing vil ha mindre negativ påvirkning.
VF19 Nidelva (utløp Hølen) (id:019- 402-R)	Ca. 2,5 km vei inklusiv kort tunnel drenerer til vannforekomst (til to forskjellige lavpunkt på vei). Bru over vannforekomsten.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Om veilinja trekkes vestover vil krysningspunkt med vassdrag skje lenger opp i vassdraget, og større deler vil kunne bli berørt.
VF25 Nidelva – ytre bækkefelt (id:019-581- R)	Veilinje krysser vannforekomst med veifylling – ca. 1,5 km vei drenerer hit.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Det er positivt om veilinjen kan trekkes litt vestover for å unngå vassdraget.
VF21 Temse bækkefelt (id:019-493- R), Temse utløpselv (019-31-R) og Temse (019- 10951-L)	Veilinjen krysser innløpsbekker til Temse ved fire tilfeller, ca. 1 km vei drenerer til vannforekomsten.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Ingen stor konsekvens ved sideforflytning av linja.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Eksempellinje 13801 vil gi en middels negativ konsekvens for naturmangfold. Den berører få naturtypelokaliteter og er svært lik det beste alternativet (22c) i konsekvensutredningen. Linja følger i stor grad eksisterende trase. For

vurdering av vannmiljø er det ikke sett på snittlinjer av veien, antar ubetydelig endring i fall mellom 22C og 13801.

Det er ubetydelig forskjell i konsekvens for vannmiljø mellom alternativ 22C og alternativ 13801.

7.1.4 Kulturarv

Tabell 79 Påvirkning og konsekvens strekning 22 Asdal - Temse, alt. 13801

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konse- kvens	Forklaring/usikkerhet
29 Nygård s-haven	Eksempellinjen følger i stor grad dagens E18 og går gjennom miljøet. Dette vil påvirke kulturminner som allerede i dag er noe forstyrret av veganlegget.		0	
30 Bjorbek k kirke	Eksempellinjen ligger langs dagens E18, og utvidelsen skjer mot øst. Ingen kulturminner blir direkte berørt. Enderingen er visuell, og av mindre art. Sør for delområdet ligger nytt kryss Rannekleiv. Det forventes ikke at dette vil ha vesentlige konsekvenser for kulturhistoriske verdier.		0	

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
31 Lerestveit gruver	Eksempellinjen ligger i østre kant av kulturmiljøet, før kryssing av Nidelva i bru. Linjen krysser Vestlandske hovedvei. Det legges til grunn at denne forbindelseslinjen kan opprettholdes. Det er uklart på dette plannivå om eksempellinjen <i>kan</i> forstyrre eventuelle gruveganger i østlig del av gruveområdet. Dette er en risiko som blir lagt til grunn i påvirkningsgrad.		(--)	<p>Dersom man unngår konflikt med gruvene, blir konflikt vesentlig redusert.</p> <p>Det legges til grunn at kryssing av Vestlandske hovedvei gjøres på en mest mulig skånsom måte.</p>
32 Ranneklei v - Langevoll	Eksempellinjen ligger i vestre del av kulturmiljøet, og krysser en ridesti. Berører ellers ikke kulturminneobjekter, men har visuell påvirkning på kulturlandskapet.		(-)	Justering av eksempellinjen vil ikke kunne endre konsekvens i retning bedre.
33 Kroken – Fogde- myra	Eksempellinjen ligger i influensområdet for kulturmiljøet.		0	Eksempellinjen ligger langs åsdraget på motsatt side av Nidelva.
	Påvirkning er visuell.			

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
34 Tingstveit gruver	Eksempellinjen ligger gjennom kulturmiljøet og er i konflikt med deler av Tingstvedt gruver og noen SEFRAK-objekt. Visuell påvirkning for resten av miljøet		(-)	Ved justering av eksempellinjen slik at den legges mer øst for miljøet, vil påvirkning og konsekvens bli mindre.
35 Bjønnum	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
36 Øyestad – Gjenne- stad	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
37 Øyestad kirke	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
38 Håbbesta d – Kvikshau g	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
39 Klepp – Ribe - Esketveit	Eksempellinjen følger stort sett dagens E18, med unntak av området ved Skudeheia, der eksempellinjen er lagt lenger øst. Ingen kulturminner blir berørt. Økt visuell påvirkning er begrenset, men veganlegg vil komme nærmere SEFRAK-bygg på Hausland.		0	
45 Dømmes- moen	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

Samlet vurdering konsekvensgrad:

7.1.5 Naturressurser

Tabell 80 Påvirkning og konsekvens strekning 22 Asdal - Temse, alt. 13801

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG01/ Lunnerød	Tiltaket går gjennom delområdet og medfører noe arealbeslag, men følger all hovedsak dagens E18.		(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005. Veilinjen følger i all hovedsak dagens E18, men dersom den forskyves bort fra denne, vil delområdet kunne bli betydelig berørt.
AG02/ Halvors- plass AG03/ Gullovs- bekken	Tiltaket berører ikke delområdet.		0	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005. Dersom veilinjen skyves vestover vil delområdet kunne bli berørt.
AG04/ Langevoll	Veilinjen skjærer gjennom et areal med dyrka jord langs Nidelva. Delvis med bru over arealet, delvis med fylling.		(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005. Restarealet på vestsiden av veilinjen kan bli for lite til å dyrkes og dette vil øke arealbeslaget. Justering av veilinjen vil kunne endre arealbeslaget.

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG05/ Kverndalen	Tiltaket berører ikke delområdene.		0	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Eksempellinje ligger såpass langt unna delområdene at lite sannsynlig at blir berørt.</p>
AG06/ Krogene				
AG07/ Vavollen				
AG08/ Karten				
AG09/ Kirkeveien				
AG10/ Øyestad				
AG11/ Gamlestem	Tiltaket følger dagens E18 gjennom delområdet, men gir arealbeslag på hver side av dagens vei.		(--)	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Dersom veilinjene skyves bort fra dagens E18 vil arealbeslaget kunne øke betydelig. Dersom ny linje i hovedsak beslaglegger dagens E18, vil negativ konsekvens kunne reduseres.</p>
AG12/ Kvikshaug	Tiltaket berører ikke delområdene.		0	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Eksempellinje ligger såpass langt unna delområdene at lite sannsynlig at blir berørt.</p>
AG13/ Have				
AG14/ Bjørnestø				

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13801				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG15/ Konnestad	Tiltaket skjærer gjennom søndre del av et større areal med dyrka jord.		(--)	Til forskjell fra alternativ 22C beslaglegger 13801 dyrka mark i større grad i kantsonen av dyrkamarka. Dette medfører at arealene mellom dagens E18 og ny vei blir mindre, og arealbeslaget vil kunne øke dersom disse ikke er mulig å drive.

Det er ubetydelig forskjell mellom alternativ 22C utredet i Dok-F-005 Naturressurser, og alternativ 13801. Det er kun delområde AG15/ Konnestad som blir påvirket i noe annerledes enn alternativ 22C da veilinjen er forskjøvet noe lenger nordvestover (nærmere dagens E18).

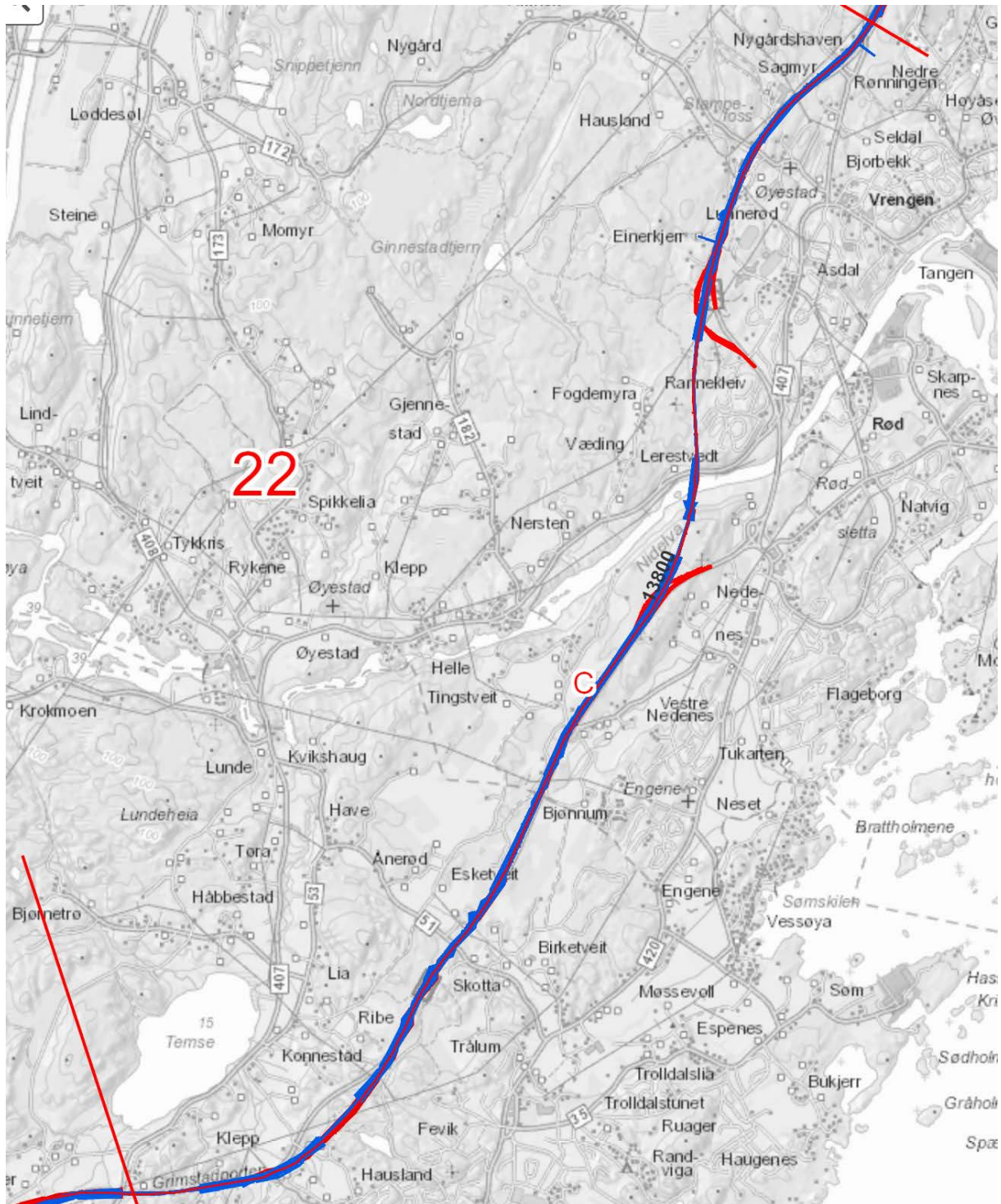
Tiltaket påvirker ikke vannressurser eller mineralressurser – se mer detaljert beskrivelse i Dok-F-005 Naturressurser.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens

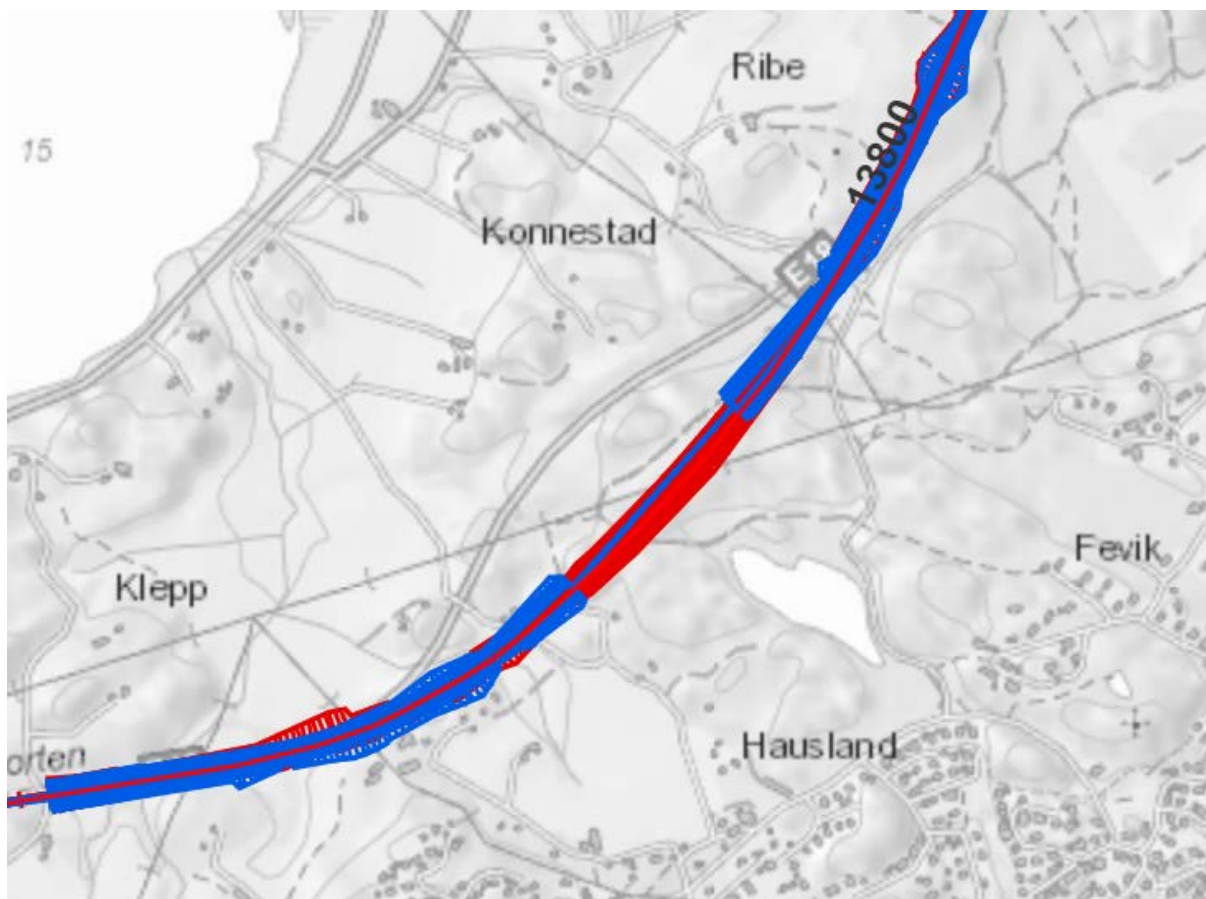
7.1.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskapsbilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						To tema har noe negativ konsekvens og to tema har middels negativ konsekvens (naturmangfold og naturressurs). Det femte temaet har ubetydelig negativ konsekvens. Samlet vurdering blir MIDDELS NEGATIV KONSEKVENNS.

7.2 Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802 (blå linje)

7.2.1 Landskapsbilde

Tabell 81 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG08 Sørsvann	Eksempelveilinja videreføres langs eksisterende E18 og traséen utvides noe på begge sider av dagens vei. Underganger vil forlenges. Medfører ytterligere fjellskjæring og kan ta noe vegetasjon som virker som buffersone mot gårdsbruk.	<ul style="list-style-type: none"> Sterkt forringet Forringet Noe forringet Ubetydelig endring Forbedret 	-	Større inngrep langs eksisterende trase i et allerede påvirket område.

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG09 Bjorbekk	Eksempelveilinja følger E18 traséen, men utvidelsen gjøres på sørsiden av dagens vei, så veien vil komme noe nærmere Bjorbekk kirke. Selv om veien ikke berører delområdet, vil den gi negativ påvirkning av landskapsbildet		-	Negative konsekvenser er knyttet til nærføring til Bjorbekk kirkested og det helhetlige landskapsbildet.
AG10 Kringlemyr	Eksempelveilinja vil gå gjennom delområdet helt i øst, og fortsette sørover i tunnel. Tunnelpåhugg og forskjæringer vil påvirke landskapsbildet negativt		-	De negative konsekvensene er knyttet til fjellskjæringer på begge sider av tunnelen under Rannekleiv.
AG11 Asdal-Rannekleiv	Eksempelveilinja vil gå vest for boligfeltet på Rannekleiv, delvis i tunnel. Nytt kryssområde ved Asdal innebærer et halvt kryss for nordgående trafikk som tar arealer fra nærområdet til skolen. Tunnelpåhugg i nord vil påvirke bebyggelsen på Asdal.		-	Landskapsbildet blir negativt påvirket av nytt kryss og tunnelpåhugg. Usikkerhet: Om veilinja flyttes lenger øst vil det ha større negativ påvirkning for delområdet. Utforming av kryss og tunnelpåhugg vil påvirke landskapsbildet

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG12 Gjennestad	<p>Tunnelen vil komme ut helt øst i delområdet og gå rett over i bru som krysser Nidelva. Tunnelen er lengre enn i alt. 22B, så inngrepene vil bli mindre.</p> <p>Tunnelpåhogg, forskjæringer og brukar vil påvirke landskapsbildet.</p> <p>Tiltaket vil være godt synlig fra lokalveien, men vil ikke påvirke resten av delområdet.</p>		-	<p>Noe negative konsekvenser.</p> <p>Usikkerhet: Om veien flyttes lenger vest vil de negative konsekvensene bli større for delområdet.</p>
AG13 Nidelva	<p>Eksempelveilinja krysser Nidelva i bru i et avgrenset landskapsrom. Ny bru plasseres ca 600m vest for eks. E18-bru. Veien vil dominere landskapsbildet innenfor landskapsrommet, men vil være skjermet mot resten av delområdet.</p> <p>Utforming av bru og brukar vil være avgjørende for den visuelle påvirkningen tiltaket vil ha.</p> <p>Forskjæringer og tunnelpåhogg både nord og sør for Nidelva vil påvirke landskapsbildet.</p> <p>Tiltaket er tilnærmet likt alt. 22B, men vil ha mindre fjernvirkning pga kortere tunnel og linjeføring sørover i eks. trasé.</p>		--	<p>Negative konsekvenser er knyttet til skrå kryssing av elva og at tiltaket medfører et stort inngrep i et sårbart landskapsbilde.</p> <p>Usikkerhet: Dersom brukryssingen kommer lenger vest vil det medføre større negative konsekvenser for delområdet.</p> <p>Utforming av bru og brukar og lengde på bru har betydning for konsekvensene for landskapsbildet.</p>
AG14 Øyestad kirke	Berører ikke delområdet			
AG15 Rykene tettsted	Berører ikke delområdet			
AG16 Nedenes	Som alt. 22A og 22B	Som alt. 22A og 22B	0	Som alt. 22A og 22B

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG17 Tingstveit	Eksempelveilinja følger eks. E18 og berører ikke delområdet direkte.		0	<p>Usikkerhet: Kan gi større nærvirkning som følge av veiutvidelse og minsket buffersone</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger øst vil den berøre delområdet og gi negative konsekvenser</p>
AG18 Tingstveitåsen	<p>Eksempelveilinja går i tosidig fjellskjæring rett sør for Nidelva før den svinger vestover.</p> <p>Halvt kryss for trafikken sørover vil innebære av- og påkjøringsramper, og noe skjemmende inngrep i delområdet.</p> <p>Videre sørover følger eksempeveilinja eks. E18 og innebærer en utvidelse av dagens vei. Det vil gi inngrep i vegetasjonen og vil redusere buffersonen mot tilgrensende delområder.</p>		-	<p>Fjellskjæringer og nytt, halvt kryss gir noe negative konsekvenser for landskapsbildet.</p> <p>Usikkerhet: Utforming av kryss</p>
AG19 Esketveit	Eksempelveilinja følger eks. E18 og berører ikke delområdet direkte.		0	<p>Usikkerhet: Kan gi større nærvirkning som følge av veiutvidelse og minsket buffersone</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger vest vil den berøre delområdet og gi negative konsekvenser</p>
AG20 Åsene	Berører ikke delområdet			

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG21 Temse	<p>Veianlegget tangerer så vidt delområdet helt i sør der det følger eks. E18.</p> <p>Ny vei innebærer en utvidelse og et større veianlegg enn dagens, det kan gi noe fjernvirkning i delområdet som er et åpent kulturlandskap.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	-	<p>Noe negativ konsekvens for landskapsbildet knyttet til fjernvirkning av veien i et åpent kulturlandskap.</p> <p>Usikkerhet: Jo høyere veien ligger i terrenget, jo mer fjernvirkning vil den gi for delområdet.</p> <p>Dersom veilinja flyttes lenger vest vil det gi store negative konsekvenser.</p>
AG22 Lundeheia- Fjæreheia	Berører ikke delområdet			
AG23 Fevikmarka	<p>Eksempelveilinja følger i stor grad traséen for eksisterende E18, men får en stivere linjeføring. En sving på eksisterende E18 rettes noe ut og tiltaket vil komme nærmere / krysse lysløpetraseen i Fevikmarka.</p> <p>På strekningen der 13802 krysser lysløpetraseen går eksempellinja i en ca 400 m lang tunnel under dagens turområde.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	-	<p>Tiltaket vil kun gi inngrep i det småkuperte terrenget på en kort strekning; fra eksempellinja tar av fra dagens trase og til eksempellinja går i tunnel under lysløypa i Fevikmarka.</p> <p>Tunnelstrekningen gjennom deler av Fevikmarka bidrar til å redusere synlige landskapsinngrep. Med god utforming av tunnelportaler og terrengtilpassing av påhugg, kan påvirkningen på terreng og landskapsbilde reduseres ytterligere.</p>
AG24 Kleppekjær	<p>Utvidelsen av veien og den nye linjeføringen fører til inngrep i kulturlandskapet og berører flere gårdsbruk, dyrka mark og små koller.</p> <p>Inn mot tunnelen i vest følger eksempelveilinja i stor grad traséen for eks. E18.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	--	<p>Veianleggets inngrep medfører betydelige negative konsekvenser for landskapsbildet.</p>

Det er liten forskjell mellom eksempelveilinje 22C utredet i Dok-F-002 Landskapsbilde, og eksempellinja 13802. Det er kun delområde AG23 Fevikmarka som blir berørt på en annen

måte av 13802 enn av eksempelveilinje 22C. Eksempellinje 138002 har en tunnel under deler av lysløypa i Fevikmarka som reduserer landskapsinngrepet av eksempellinje 13802 i forhold til tidligere utredet 22C.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

Eksempellinje 13802 vil gi noe negativ konsekvens for landskapsbilde, men er blant alternativene med noe negativ konsekvens det beste og eksempelveilinja med den minste negative konsekvensen. Tiltaket er svært lik det tidligere utredete alternativet (22C) i konsekvensutredningen.

7.2.2 Friluftsliv/by- og bygdeliv

Tabell 82 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 5a Stampefoss, Sørsvatn	A, B og C er like. Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.		0	Ubetydelig konsekvens. Kulverter og underganger mellom friluftsområdene på hver side av E18 vil bli lengre enn i dag. Usikkerhet: Legges breddeutvidelsen på vestsiden av dagens vei, der det er lavere verdier vil de negative konsekvensene bli redusert.
AG 5b Klodeborg, Høyåsen	A, B og C er like. Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.		0	Ubetydelig konsekvens.

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 6a Rannekleiv, Bjorbekk Vrengen	<p>B og C er like.</p> <p>Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé.</p> <p>På strekningen vest for Rannekleiv (i delområde 7) vil det bli tunnel og dagsone vest for dagens trasé.</p>		0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen i tunnel vest for Rannekleiv vil medføre noe forbedrede forhold for noe av boligbebyggelsen på Rannekleiv.</p> <p>Usikkerhet: Hvis breddeutvidelse kommer på østsiden av dagens vei vil den komme nærmere Lunderød idrettsanlegg, Asdal skoler, lekeplasser og Øyestad kirkegård.</p>
AG 6b Natvig, Nedenes	Berører ikke delområdet		0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen på en kortere strekning ved Rannekleiv og nytt krysningspunkt på bru over Nidelva (i delområde 7) medfører økt avstand til veien og dermed noe mindre belastning for bomiljøet på Rød.</p>
AG 7 Gjenestad, Øyestad, Rykene, Tingsveit	Eksempelveilinja følger langs eksisterende trasé i dagsone. Ligger i ny trasé på en kortere strekning ved Rannekleiv. Nytt krysningspunkt på bru over Nidelva. Videre følger den langs dagens trasé.		0	<p>Ubetydelig konsekvens.</p> <p>Omleggingen i forhold til dagens vei rett sør for Nidelva berører en mindre del av et jaktområde. Eksempelveilinja kommer nærmere en bade plass i Nidelva. Eksempelveilinja avskjærer noen turstier ved Tingsveitområdet.</p>

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG 8 Temse, Bringsvør	Eksempelveilinja påvirker ikke delområdet		0	Ubetydelig konsekvens.
AG 9 Lia, Birkeveit, Fevikmarka	Eksempelveilinja vil følge langs dagens trasé i stor grad med tunnel ved dagens tunnel (Grimstadporten), men med en utretting av kurvaturen ved Huselandstjenn der eksempelveilinja også kommer som tunnel.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens.</p> <p>Utretting av kurvaturen medfører at eksempellinja vil krysse dagens lysløype på ett punkt før den går inn i en omlag 400 m lang tunnel.</p> <p>Ytterligere noen turstier og veier blir avskåret. Kulverter og underganger mellom friluftsområdene på hver side av E18 vil bli lengre enn i dag.</p>
AG 10 Fevik	Eksempelveilinja påvirker ikke delområdet		0	Ubetydelig konsekvens.

Det er liten forskjell mellom eksempelveilinje 22C utredet i Dok-F-006 Friluftsliv/by- og bygdelig, og eksempellinje 13802. Det er kun delområde AG9 Lia, Birketveit, Fevikmarka som blir berørt på en annen måte av 13802 enn av eksempelveilinje 22C. Eksempellinje 13802 har en tunnel under deler av lysløypa i Fevikmarka som reduserer landskapsinngrepet av eksempellinje 13802 i forhold til tidligere utredet 22C og i mindre grad påvirker friluftinteressene.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens. Den er svært lik det tidligere utredede alternativet (22C) i konsekvensutredningen, og følger i stor grad traseen for eksisterende E18. Inngrepene vil skje i allerede påvirkete områder. Eksempelveilinje 13802 har størst betydning for delområde AG9 Lia, Birketveit, Feviksmarka; Tiltak med utretting av dagens E18 og tunnelloøsning vil gi bedre forhold for områdene nord og nordvest for dagens E18. Samtidig vil eksempellinje 13802 fortsatt gi noe negativ konsekvens for områdene sør og sørøst for dagens E18 ved Huselandstjenn. Dagstrekning i eksempelveilinja avskjærer lysløypa, men plasseringen gjør det mulig å legge om lysløypa slik at den kan fungere som rundløype på samme måte som i dag. Imidlertid blir lysløyperunden noe kortere enn i dagens situasjon samt at den blir påvirket av nærhet til eksempelveilinja. Dersom tunnelportalen flyttes ytterligere mot nord vil dette kunne redusere konfliktgraden med lysløype. Alternativet anses som det beste for tema nærmiljø- og friluftsliv.

7.2.3 Naturmangfold

Tabell 83 Påvirkning og konsekvens strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N328 Langevoll Store gamle trær (A-verdi)	Tiltaket går i trase tvers gjennom lokaliteten.		(---)	Veien vil gå i bro over Nidelva og lande rett i forkant av denne svært viktige alleen med svært store asketrær. Det vil gi et arealbeslag som fører til at om lag halvparten av trærne som står i alleen må felles.
N363 Ribe 1 Hagemark (A-verdi)	Tiltaket går i trase helt i østre kant av lokaliteten.		(-)	Arealbeslag av en liten del av lokaliteten i øst. Lokaliteten har størst kvaliteter som hagemark i sentrale og vestre deler. Usikkerhet: Om veien flyttes vestover, vil konsekvensgrad øke raskt i negativ retning fordi mer sentrale deler av hagemarkslokaliteten da berøres direkte.

Strekning 22: Asdal – Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N365B Skudeheia Ø Gammel gran-skog (C-verdi)	Tiltaket går i trase i sørøstre kant av lokaliteten.		(-)	Tiltaket vil føre til at en mindre del av lokaliteten forsvinner pga arealbeslag. Det er mest dødvved i den del av lokaliteten som ikke blir direkte berørt.
Landskapsøkologi	Tiltaket går 80% i eksisterende trase.		(-)	Tiltaket vil kreve en utvidelse av dagens trase for å få plass til 4-felts vei, noe som ikke har betydning for landskapsøkologi. Ny trase over Nidelva fører til fragmentering av nye områder.
Vilttrekk	Tiltaket påvirker fire registrerte vilttrekk, der tre har middels verdi.		(-)	Trekket ved Rannekleiv avskjæres, som kan forsvares på grunn av dårlig egnet leveområde øst for dagens E18. Trekk ved Konnestad beholdes pga. kort tunnel i Fevikmarka. Trekket sør for Temse (V71) vil ivaretas ved å beholde tunnelområdet som fullverdig viltpassasje.
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF18 Lillelv (id:019-20-R), Biebekken – Solbergvassdraget (019-502-R), Sørsvann og Solbergvann	Ca. 2,5 km vei drenerer til vannforekomst. Planlagt veifylling i Lilleelv er over elvemuslingslokalitet. Alvorlig miljøskade.	Høy	(---)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Veifylling over elvemuslingslokalitet må unngås, bru-kryssing vil ha mindre negativ påvirkning.

(ikke vannforekomster i vannnett)				
VF19 Nidelva (utløp Hølen) (id:019-402-R)	Ca. 2,5 km vei inklusiv kort tunnel drenerer til vannforekomst (til to forskjellige lavpunkt på vei). Bru over vannforekomsten.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Om veilinja trekkes vestover vil krysningspunkt med vassdrag skje lenger opp i vassdraget, og større deler vil kunne bli berørt.
VF25 Nidelva – ytre bekkefelt (id:019-581-R)	Veilinje krysser vannforekomst med veifylling – ca. 1,5 km vei drenerer hit.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014. Det er positivt om veilinen kan trekkes litt vestover for å unngå vassdraget.
VF21 Temse bekkefelt (id:019-493-R), Temse utløpselv (019-31-R) og Temse (019-10951-L)	Veilinen krysser innløpsbekker til Temse ved fire tilfeller, ca. 1 km vei, inkludert kort tunnel drenerer til vannforekomsten.	Høy	(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-014 med unntak av utslipp av tunnelvaskevann fra ca. 400 m tunnel. Ingen stor konsekvens ved sideforflytning av linja.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Eksempellinje 13802 vil gi en middels negativ konsekvens for naturmangfold. Den berører få naturtypelokaliteter og er svært lik det beste alternativet (22c) i konsekvensutredningen. Linja er litt bedre for naturmangfold sammenliknet med linje 13801 fordi den har et kort tunnelstrekk som blant annet medfører at et villtrekk blir bevart. I tillegg er det noe mer av naturtypelokaliteten N365B som bevares. Linja følger i stor grad eksisterende trase.

For vannmiljø er det ikke sett på snittlinjer av veien, men det antas at det er ubetydelig endring i fall mellom 22C og 13802. Det er ubetydelig forskjell i konsekvens for vannmiljø mellom alternativ 22C og alternativ 13802. Kun endring for VF21 (Temse inkl. bekkefelt).

7.2.4 Kulturarv

Tabell 84 Påvirkning og konsekvens strekning 22 Asdal – Temse, alt. 13802

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
29 Nygård s-haven	Eksempellinjen følger i stor grad dagens E18 og går gjennom miljøet. Dette vil påvirke kulturminner som allerede i dag er noe forstyrret av veganlegget.		0	
30 Bjorbek k kirke	Eksempellinjen ligger langs dagens E18, og utvidelsen skjer mot øst. Ingen kulturminner blir direkte berørt. Enderingen er visuell, og av mindre art. Sør for delområdet ligger nytt kryss Rannekleiv. Det forventes ikke at dette vil ha vesentlige konsekvenser for kulturhistoriske verdier.		0	
31 Lerestveit gruver	Eksempellinjen ligger i østre kant av kulturmiljøet, før kryssing av Nidelva i bru. Linjen krysser Vestlandske hovedvei. Det legges til grunn at denne forbindelseslinjen kan opprettholdes. Det er uklart på dette plannivå om eksempellinjen <i>kan</i> forstyrre eventuelle gruveganger i østlig del av gruveområdet. Dette er en risiko som blir lagt til grunn i påvirkningsgrad.		(--)	Dersom man unngår konflikt med gruvene, blir konflikt vesentlig redusert. Det legges til grunn at kryssing av Vestlandske hovedvei gjøres på en mest mulig skånsom måte.

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802

ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
32 Rannekleiv - Langevoll	<p>Eksempellinjen ligger i vestre del av kulturmiljøet, og krysser en ridesti. Berører ellers ikke kulturminneobjekter, men har visuell påvirkning på kulturlandskapet.</p> <p>Det legges til grunn at ridestien under ny bro kan opprettholdes.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Justering av eksempellinjen vil ikke kunne endre konsekvens i retning bedre.
33 Kroken – Fogdemyra	<p>Eksempellinjen ligger i influensområdet for kulturmiljøet.</p> <p>Eksempellinjen ligger langs åsdraget på motsatt side av Nidelva.</p> <p>Påvirkning er visuell.</p>	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	0	
34 Tingstveit gruver	Eksempellinjen ligger gjennom kulturmiljøet og er i konflikt med deler av Tingstvedt gruver og noen SEFRAK-objekt. Visuell påvirkning for resten av miljøet	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	(-)	Ved justering av eksempellinjen slik at den legges mer øst for miljøet, vil påvirkning og konsekvens bli mindre.
35 Bjønnum	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
36 Øyestad – Gjennestad	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
37 Øyestad kirke	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
38 Håbbestad – Kvikshaug	Eksempellinjen ligger utenfor det som er vurdert å være influensområdet.	Ikke vurdert	Ikke gitt	
39 Klepp – Ribe - Esketveit	Eksempellinjen følger stort sett dagens E18, med unntak av området ved Skudeheia, der eksempellinjen er lagt lenger øst og i tunnel. En mulig tradisjonslokalitet (ikke fredet) blir berørt. Økt visuell påvirkning er begrenset, men veganlegg vil komme nærmere SEFRAK-bygg på Hausland.		0	

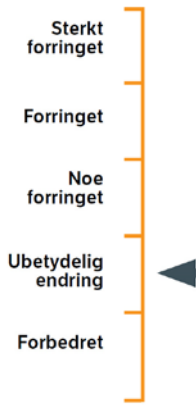
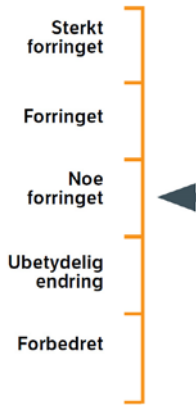
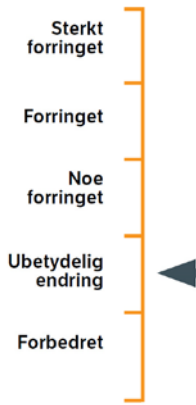
Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

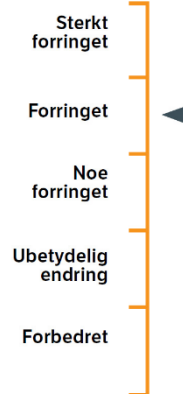
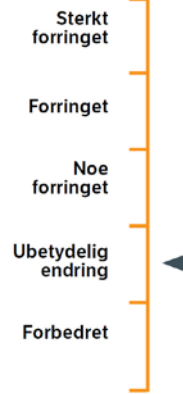
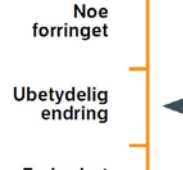

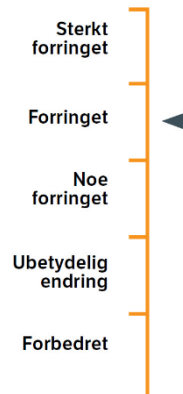
7.2.5 Naturressurser

Tabell 85 Påvirkning og konsekvens strekning 22 Asdal - Temse, alt.13802

Strekning 22: Asdal - Temse, alt. 13802				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG01/ Lunnerød	Tiltaket går gjennom delområdet og medfører noe arealbeslag, men følger all hovedsak dagens E18.		(-)	Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005. Veilinjen følger i all hovedsak dagens E18, men dersom den forskyves bort fra denne, vil delområdet kunne bli betydelig berørt.

<p>AG02/ Halvors- plass</p> <p>AG03/ Gullovs- bekken</p>	<p>Tiltaket berører ikke delområdene.</p>		<p>0</p>	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Dersom veilinjen skyves vestover vil delområdene kunne bli berørt.</p>
<p>AG04/ Langevoll</p>	<p>Veilinjen skjærer gjennom et areal med dyrka jord langs Nidelva. Delvis med bru over arealet, delvis med fylling.</p>		<p>(-)</p>	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Restarealet på vestsiden av veilinjen kan bli for lite til å dyrkes og dette vil øke arealbeslaget. Justering av veilinjen vil kunne endre arealbeslaget.</p>
<p>AG05/ Kverndalen</p> <p>AG06/ Krogene</p> <p>AG07/ Vavollen</p> <p>AG08/ Karten</p> <p>AG09/ Kirkeveien</p> <p>AG10/ Øyestad</p>	<p>Tiltaket berører ikke delområdene.</p>		<p>0</p>	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Eksempellinje ligger såpass langt unna delområdene at lite sannsynlig at blir berørt.</p>

AG11/ Gamlestem	Tiltaket følger dagens E18 gjennom delområdet, men gir arealbeslag på hver side av dagens vei.		(--)	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Dersom veilinjen skyves bort fra dagens E18 vil arealbeslaget kunne øke betydelig. Dersom ny linje i hovedsak beslaglegger dagens E18, vil negativ konsekvens kunne reduseres.</p>
AG12/ Kvikshaug	Tiltaket berører ikke delområdene.		0	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Eksempellinje ligger såpass langt unna delområdene at lite sannsynlig at blir berørt.</p>
AG13/ Have				
AG14/ Bjørnestø				
AG15/ Konnestad	Tiltaket skjærer gjennom søndre del av et større areal med dyrka jord.		(--)	<p>Som for alternativ 22C utredet i Dok-F-005.</p> <p>Følger delvis dagens E18 gjennom delområdet. Det blir liggende restareal mellom ny og dagens E18 som lite trolig vil kunne dyrkes. Justering av veilinjen vil kunne endre arealbeslaget.</p>

Det er ubetydelig forskjell mellom alternativ 22C utredet i Dok-F-005 Naturressurser, og alternativ 13802. Alternativ 13802 har tunnel gjennom heia like nordøst for et areal med dyrka mark innenfor delområde AG15/Konnestad. Delområdet blir berørt i samme grad som alternativ 22C.

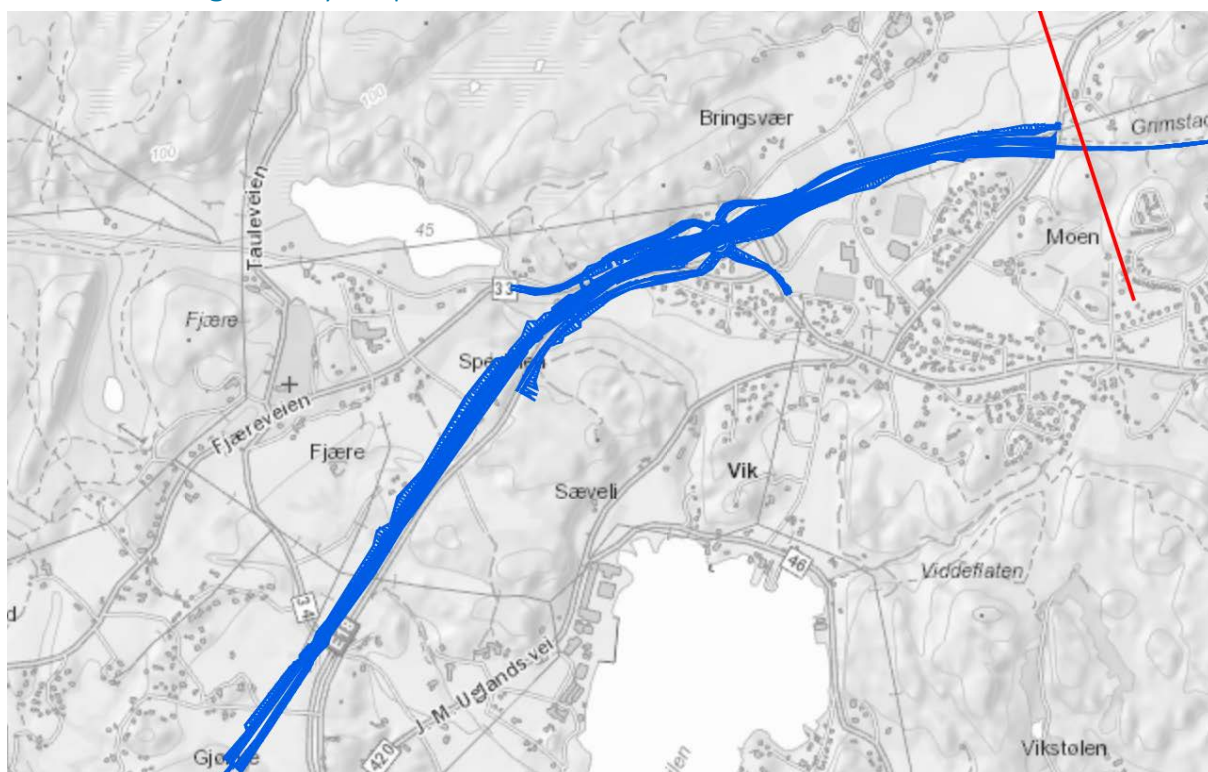
Tiltaket påvirker ikke vannressurser eller mineralressurser – se mer detaljert beskrivelse i Dok-F-005 Naturressurser.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens

7.2.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						To tema har noe negativ konsekvens og to tema har middels negativ konsekvens (naturmangfold og naturressurs). Det femte temaet har ubetydelig negativ konsekvens. Samlet vurdering blir MIDDELS NEGATIV KONSEKVENNS.

7.3 Strekning 23: Kryss Spedalen

7.3.1 Landskapsbilde

Tabell 86 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Kryss Spedalen

Strekning 23: Temse - Grimstad, Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG25 Vik	Eksempelveilinja kommer ut av tunnelen Grimstadporten i samme trase som eksisterende E18. Veien utvides noe og dette medfører terrenginngrep med både skjæring og fylling, i hovedsak på sørsiden av dagens E18. Av- og påkjøringsrampene medfører fyllinger for å kobles til senter av krysset – et lokk over den gjennomgående eksempelveilinj.	<p>Sterkt forringet</p> <p>Foringet</p> <p>Noe forringet</p> <p>Ubetydelig endring</p> <p>Forbedret</p>	-	<p>Krysset og tilhørende ramper og veier kommer nærmere Fjære skoler, barnehage, Vik idrettsanlegg og lekeplasser enn kun eksempelveilinj uten krysset i dette området.</p> <p>Kryssområdet vil bli et stort og dominerende anlegg i landskapsrommet. Plasseringen gir imidlertid areal og rom for gode tilpasninger og overganger til eksisterende terreng.</p>

Strekning 23: Temse - Grimstad, Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG22 Lundeheia Fjæreheia	Krysset berører ikke delområdet direkte, men blir liggende rett sør for heiene og lia som stiger fra det forholdsvis flate Bringsværområdet mot nord.		0	Med kryssets foreslåtte plassering er det lokalveiene / rampene som vil medføre noe skjæring. Inngrepene helt sør i delområdet gir noe til ubetydelig konsekvenser for landskapsbilde.
AG28 Raet	Krysset med tilhørende lokalveier ligger på Raet. I dette området er Raet allerede sterkt påvirket, både av veianlegg og bebyggelse		--	Tiltaket vil føre til en ytterligere nedbygging og inngrep i endemorenen, et viktig geologisk landskapselement.

Hoveddelen av området som inngår i krysset er arealer som i dag benyttes til samferdsel og bebyggelse samt noe landbruk.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

Kryssplasseringen fører til endring av landskapsbilde for Bringsværområdet. Størst påvirkning på landskapsbilde har krysset pga dets størrelse og volum med flere nivåer og utstrekningen.

Tabell 87 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Kryss Spedalen

Strekning 23: Temse - Grimstad; Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG8 Temse; Bringsvæ- ær	Krysset plasseres ved dagens kryssområde ved Bringsvæær. Senter kryss som lokk over E18 lokalisert over bebyggelse i Bringsvæerveien. Ny E18 blir liggende inntil dagens E18 og følger denne i noen lunde samme trasé som i dag, dog med noen avvik som følge av utbedring. Dagens E18 blir tilførselsvei til krysset. Det blir også Vik og Fjæreveien.		(--)	<p>Middels negativ konsekvens.</p> <p>Direkte inngripen i boligbebyggelse.</p> <p>Kryssområde med tilførselsveier krysser og påvirker Fjæreveien (Vestlandske hovedveg). Stor barriere som følge av at Fjæreveien brytes. Denne forbinder i dag område sør og nord for E18 sammen på en god måte. Kryssing fortsatt mulig, men mindre attraktiv enn ved dagens løsning. Må via lokket.</p>
AG10 Fevik	Fra Grimstadporten legger eksempellinja seg sør for dagens E18 og kommer noe tettere på områder ved Bringsvæermoen.		(-)	<p>Noe negativ konsekvens.</p> <p>Kryssutvidelsen kommer nærmere Fjære skoler, barnehage, Vik idrettsanlegg og lekeplasser.</p>

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens. Lite endring for Bringsværområde selv om eksempellinja kommer noe tettere på enn ved dagens situasjon.

Størst påvirkning utgjør selve krysset som både legger beslag på boligbebyggelse, men som også skaper en stor barriere mellom sør og nord. Myke trafikanter må ledes gjennom krysset/rundkjøringen. Særlig negativt for barn og unge.

7.3.3 Naturmangfold

Tabell 88 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Kryss Spedalen

Strekning 23: Temse - Grimstad, Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
N372B Spedalen Store gamle trær (C-verdi)	Eksempelveilinjen vil passere et titalls meter nord for lokaliteten, og behov for sidearealer samt av- og påkjøringsramper vil føre til at lokaliteten havner midt i kryssområdet og må fjernes.		(--)	Lokaliteten består av flere forholdsvis grove eiketrær, der to er store nok til å havne i kategorien «utvalgte naturtyper, hule eiker. Tiltaket fører til arealbeslag av hele lokaliteten og negativ konsekvens for naturmangfold.
N373 Sæveli NR Rik edel-løvskog (B-verdi)	Tiltaket berører lokalitetens vestre avgrensning og vil kunne gi arealbeslag 50 meter inn i lokaliteten.		(-)	Tiltaket, gjennom en omlegging av dagens E18 til lokalvei, legges noe østover og griper dermed inn i Sæveli naturreservat. Konsekvensgrad er satt til liten og det er under forutsetning at tiltaket utføres strengt arealminimerende. Det største inngrepet vil da komme i nordvestre hjørne av reservatet og deler av det området ligger på en tidligere veifylling og har ingen naturverdi.
N374 Sævelibekken Rik sump- og kilde-skog (A-verdi)	Tiltaket skjærer gjennom lokalitetens østre del.		(--)	Tiltaket fører til arealbeslag i sør pga. vei og fylling. Selv om man opptrer arealminimerende, vil tiltaket ramme sør og østre del, som også er viktigste del av lokaliteten med best utviklet sump- og kilde-skog.

Strekning 23: Temse - Grimstad, Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konse- kvens	Forklaring/usikkerhet
Vilttrekk	Tiltaket påvirker to vilttrekk, begge med noe verdi.			
Vannmiljø		Sårbarhet		
VF22 Vikkilen bekkefelt (id:019-510- R) inkl. Vikkilen (012100020 0-C)	Eksisterende E18 krysser Sævelibekken (utløpsbekk til Holletjenn) i kulvert. Etablering av kryss vil medføre noe forlengelse av kulverten.	Høy sårbarhet	0	Krysset vil med stor sannsynlighet ikke medføre endringer i vannmiljøet i bekken, som i området allerede er påvirket av kulvert under dagens E18.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens. Tre naturtypelokaliteter berøres. Imidlertid har kryssplasseringen en gunstig plassering sammenliknet med andre alternativer. Plasseringen er landskapsøkologisk gunstig, her er det ikke mye natur som går tapt siden hoveddelen av området er arealer disponert til samferdsel og bebyggelse samt noe landbruk.

Størst innvirkning til at samlet vurdering gir negativ konsekvens er at kryssløsningen medfører at hovedveilinja endres ved Sæveli og dermed påvirker naturreservatet, en svært viktig A-lokalitet og vilttrekk.

7.3.4 Kulturarv

Tabell 89 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Kryss Spedalen

Strekning 23: Temse - Grimstad, Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
40 Bringsvæ r	<p>Krysset legges like vest for dagens kryss. Det er i direkte konflikt med en gravhaug som er sterkt skadet. Krysset vil også ligge over Vestlandske hovedvei. Avstand til det store gravfeltet på Bringsvær er ca 250-300 meter. Krysset vil ligge høyt i landskapet og bli et stort inngrep i området, og ha visuell påvirkning.</p> <p>Eksempellinjen legges langs med kulturmiljøet, og følger dagens E18 i stor grad. Større deler av linjen vil ligge i større avstand til det store gravfeltet på Bringsvær enn ved dagens løsning. Omfanget av veiinngrep i området vil øke. Området er allerede i dag påvirket av større veiinngrep.</p>		(--)	Dersom Vestlandske hovedvei kan opprettholdes som forbindelse kan konsekvens bli noe redusert.
41 Spedalen - Vik	<p>Krysset ligger nord for kulturmiljøet. En arm av krysset er trolig i direkte konflikt med gravfelt i Spedalen, med 3 gravhauger. Nøyaktig plassering av haugene er ikke kjent i databasen. Alle tre er skadet og ligger i restareal mellom boligfelt og dagens E18. Krysset vil ligge høyt i landskapet og bli et stort inngrep i området og ha visuell påvirkning. Omfanget av veiinngrep i området vil øke. Området er allerede i dag påvirket av større veiinngrep.</p>		(-)	

Samlet vurdering konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens. Bringsvær og Vestlandske hovedvei er vektlagt.

7.3.5 *Naturressurser*

Tabell 90 Påvirkning og konsekvens strekning 23: Kryss Spedalen

Strekning 23: Temse - Grimstad: Kryss Spedalen				
ID, navn	Beskrivelse av tiltaket	Påvirkning	Konsekvens	Forklaring/usikkerhet
AG16	Krysset beslaglegger noe mer dyrkamark i tillegg til ny E18 (alternativ 13801/13802).		(-)	Noe av berørt areal ligger mellom bebyggelse og ny E18 og vil trolig ikke være drivverdige om kryss ikke etableres her. Kryss beslaglegger i tillegg noe mer areal nord for alternativ 13801/13802 og dagens E18.
AG17	Tilkobling til Rv. 33 kan berøre en mindre del av delområdet.		0	Fv. 33 går i dag i kant av dyrkamarka og ved oppgradering av veien vil det kunne bli noe mer arealbeslag fra dette området.
AG104/ Raet - Vik	Tiltaket berører den vestligste delen av delområdet.		0	Om veilinja trekkes østover vil det få større negativ påvirkning, men grunnet ubetydelig verdi vil konsekvens forbli ubetydelig.

Tiltaket berører ingen vannressurser.

Samlet vurdering konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens.

7.3.6 Vurdering av samlet konsekvens

Tema	Landskaps bilde	Friluftsliv/by- og bygdeliv	Naturmangfold	Kulturarv	Naturressurser	Samlet konsekvens
						Middels negativ konsekvens. Overvekt av middels negativ konsekvens.

8 Kilder

Dok-F-002 Landskapsbilde
Dok-F-006 Friluftsliv/by- og bygdeliv
Dok-F-004 Naturmangfold
Dok-F-014 Vannmiljø
Dok-F-003 Kulturarv
Dok-F-005 Naturressurser

9 Vedlegg

9.1 Arealregnskap dyrket og dyrkbar mark

For å få en indikasjon på hvor mye dyrkbar og dyrket mark som potensielt beslaglegges i det enkelte linjealternativ, er det beregnet hvor mye dyrkbar/dyrket mark totalt som ligger innenfor et 200 m bredt belte langs eksempellinja (100 m fra senterlinje på begge sider av veien). Jo større andel dyrkbar/dyrket mark innenfor beltet, jo større vil man anta at arealbeslaget vil bli. **Bredden på dette beltet vil ikke gjenspeile veiens faktiske arealbeslag, men det forutsettes at justeringer av veilinjens vil kunne skje innenfor et slikt belte.** Oppgitte tall i arealregnskapet vil derfor være svært mye høyere enn reelt arealbeslag ved etablering av veien. Det faktiske arealbeslaget av veien må beregnes når veilinjens er valgt. Til sammenligning er det lagt til grunn at ferdig veilinjens vil bli 21,5 m bred pluss skråningsutslag/sideareal.

Tallene som presenteres i arealregnskapet benyttes til å vurdere de ulike eksempellinjene opp mot hverandre. Avhengig av hvor linjens plasseres vil ulike områder med dyrket og dyrkbar mark kunne unngås helt eller delvis, mens andre igjen vil kunne bli berørt i større grad.

Strekning	Totalt areal (daa)	Noe verdi (daa)	Middels verdi (daa)	Stor verdi (daa)
4R	20		20	
5F	75		50	25
5R	25			25

Strekning	Totalt areal (daa)	Noe verdi (daa)	Middels verdi (daa)	Stor verdi (daa)
-----------	--------------------	-----------------	---------------------	------------------

23F	320		5	315
23G	290		135	155
23H	295		105	190
22 Asdal – Temse (13801)	225			225
22 Asdal – Temse (13802)	225			225